

APUSTUĻU , DARBI

VILSONS PAROŠI
(WILSON PAROSCHI)

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2018. GADA 3. CETURKSNIM

EVANĢĒLIJA UZVARA

Daudzi vēsturnieki uzskata, ka trīs vissvarīgākās desmitgades pasaules vēsturē bija tad, kad neliela cilvēku grupa, pārsvarā jūdi, Svētā Gara vadībā izplatīja evaņģēliju pasaulē. Apustuļu darbu grāmata ir vēstījums par šim trim izšķirošajām desmitgadēm, kas sākās ar Jēzus augšāmcēšanos mūsu ēras 31. gadā un beidzās ar Pāvila pirmo tiesas procesu Romā 62. gadā (Ap.d. 28:30). Grāmatai vajadzētu būt rakstītai īsi pēc tam, jo tā apstādina stāstījumu tieši šajā punktā, lai gan ir pierādījumi, ka Pāvils tika atbrīvots no ieslodzījuma un ka viņš turpināja savus misijas centienus, sludinot un ceļojot, līdz viņu dažus gadus vēlāk arestēja un viņam izpildīja nāvessodu 67. gadā.

Grāmata neatklāj, kas to ir sarakstījis, bet baznīcas tradīcija par tās autoru vienmēr ir uzskatījusi Lūku, “mīļoto ārstu” no Kol 4:14 un Pāvila ceļabiedru (2Tim 4:11, Flm 24). Lūku tradicionāli uzskata arī par trešā evaņģēlija autoru, kas, bez šaubām, ir “pirmā grāmata”, kas minēta Apd 1:1 (salīdzini ar Lk 1:3). Gan Lūkas evaņģēlijs, gan Apustuļu darbu grāmata ir sējumi, kas runā par kristietības sākumu, tas ir, par tās izcelšanos (Jēzus dzīvi un kalpošanu) un izplatīšanos (apustuļu misijas centieniem).

Abas grāmatas kopā veido aptuveni 27 procentus no Jaunās Derības, kas ir lielākais viena autora ieguldījums. Rakstot kolosiešiem, Pāvils atsaucas uz Lūku kā uz pagānu līdzstrādnieku, kādu, kas nebija no jūdiem (Kol 4:7–14). Tādējādi Lūka ir vienīgais Jaunās Derības grāmatu autors, kas nav jūdu izcelsmes.

Tas, šķiet, izskaidro vienu no viņa galvenajām tēmām: glābšanas universālumu. Dievam nav mīluļu. Draudze ir aicināta liecināt visiem cilvēkiem, neskatoties uz viņu rasi, sociālo šķiru vai dzimumu (Apd 1:8, 2:21, 39, 40; 3:25; 10:28, 34, 35). Ja mēs to nedarām aizspriedumu vai ērtību dēļ, tad evaņģēlijs ir izkropļots un pretējs visfundamentālākajām Dieva Vārda patiesībām. Dieva priekšā mēs visi esam vienādi: grēcinieki, kam ir nepieciešama Jēzū Kristū atrodamā glābšana.

Tā nav nejaušība, ka Lūkas galvenais varonis ir Pāvils, “pagānu apustulis” (Rom 11:13), kam ir veltītas gandrīz divas trešdaļas no Apustuļu darbu grāmatas.

Citas svarīgas tēmas Apustuļu darbos ir: Dieva visvarenība un Viņa dievišķais nodoms (Apd 17:24, 25; 20:27; 23:11), Jēzus kā Kunga un Glābēja paaugstināšana (Apd 2:32, 36; 3:13, 15; 4:10–12; 5:30–31) un īpaši Gara loma, pilnvarojot draudzi misijai un vadot to (Apd 2:1–4, 4:24–31; 8:14–17, 29, 39; 10:19, 20). Patiesībā agrīnās draudzes sasniegumi nebija cilvēciskas gudrības vai spēju rezultāts, lai gan Dievam patika izmantot tādu cilvēku kā Pāvils, lai ietekmētu pasauli tā, kā to, iespējams, nebija spējīgs izdarīt neviens cits apustulis (1kor 15:10).

Piezīme. *Bībeles citātiem izmantots jaunais latviešu valodas Bībeles tulkojums.*



JŪS BŪSIET MANI LIECINIEKI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 1:6–8, Lk 24:25, Lk 24:44–48, 5Moz 19:15, Apd 1:9–26, Sak 16:33.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet jūs saņemsiet Svētā Gara spēku, kas nāks pār jums, un jūs būsiet mani liecinieki gan Jeruzālemē un visā Jūdejā, gan Samarijā un līdz pat pasaules galam” (Apd 1:8).

Jēzus misija uz Zemes bija pabeigta. Dievs drīz sūtīs Svēto Garu, kas, apstiprinājis viņu pūles ar daudzām zīmēm un brīnumiem, dos mācekļiem spēku un vadīs viņus misijā, kas aizsniegs zemes galus. Jēzus nevarēja palikt ar viņiem mūžīgi cilvēka miesā. Viņa iemiesošanās ne tikai uzlika Viņam fiziskus ierobežojumus pasaulplašās misijas kontekstā, bet arī Viņa debesbraukšana un paaugstināšana Debesīs bija nepieciešama, lai varētu nākt Gars.

Līdz Jēzus augšāmcelšanai mācekļi tomēr to skaidri nesaprata. Kad viņi atstāja visu, lai sekotu Viņam, viņi ticēja, ka Viņš ir politisks atbrīvotājs, kas kādu dienu padzīs romiešus no viņu zemes, atjaunos Dāvida dinastiju un atjaunos Israēlu tā pagātnes godībā. Viņiem nebija viegli domāt citādāk.

Šis ir galvenais iemesls Jēzus pēdējām pamācībām mācekļiem Apustuļu darbu 1. nodaļā. Gara apsolījums tiek dots šajā kontekstā. Nodaļā aprakstīta arī Jēzus atgriešanās Debesīs un kā agrīnā draudze sagatavojās Vasarsvētkiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šo tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 7. jūlijā.

Israēla atjaunošana

Ir divu veidu mesiāniskie pravietojumi Vecajā Derībā, kur tiek gaidīts ķēnišķais Mesija, kas valdīs mūžīgi (Ps 89:3, 4, 35–37, Jes 9:6, 7, Ech 37:25, Dan 2:44, 7:13, 14), un kur tiek paredzēts, ka Mesija mirs par cilvēku grēkiem (Jes 52:13–53:12, Dan 9:26). Šādi pravietojumi nav pretrunā cits citam. Tie vienkārši norāda uz divām secīgām fāzēm Mesijas kalpošanā: pirmajā Viņš cietīs, un pēc tam kļūs par Ķēniņu (Lk 17:24, 25, 24:25, 26).

Problēma ar pirmā gadsimta jūdu ilgām pēc Mesijas tomēr bija tā, ka tās bija vienpusīgas. Cerība uz ķēnišķu Mesiju, kas atnesīs politisku atbrīvošanu, aizēnoja priekšstatu par Mesiju, kas cietīs un mirs.

Sākumā mācekļiem bija kopīgas cerības uz ķēnišķu Mesiju. Viņi ticēja, ka Jēzus ir Mesija (Mt 16:16–20) un reizēm tika pieķerti, strīdamies savā starpā par to, kurš sēdēs Viņam blakus, kad Viņš kāps tronī (Mk 10:35–37, Lk 9:46). Neskatoties uz Jēzus brīdinājumiem par likteni, kas Viņu sagaida, viņi vienkārši nevarēja saprast, ko Viņš domāja. Tāpēc, kad Viņš nomira, viņi kļuva samulsuši un mazdūšīgi. Viņu pašu vārdiem sakot: “Bet mēs cerējām, ka Viņš ir tas, kas izglābs Israēlu; un nu jau ir trešā diena, kopš tas viss noticis” (Lk 24:21).

Izlasi Apd 1:6. Ko šis jautājums saka par to, ko viņi vēl joprojām nesaprata? Kā Jēzus viņiem atbildēja Apd 1:7?

Ja Jēzus nāve ainoja nāvīgu triecienu mācekļu cerībām, augšāmcelšana to atdzīvināja, iespējams, paceļot viņu politiskās ilgas vēl nebijušā līmenī. Likās dabiski iedomāties augšāmcelšanu kā spēcīgu norādi, ka Mesijas valstība beidzot tomēr tiks nodibināta.

Jēzus tomēr nedeva tiešu atbildi uz mācekļu jautājumu. Viņš neapgāza aiz mācekļu jautājuma esošo uzskatu par gaidāmo valstību, bet arī to neatbalstīja. Viņš atstāja jautājumu neatbildētu, atgādinot, ka Dieva rīcības laiks ir Viņa paša rokās un kā tāds tas cilvēkiem ir nepieejams.

Saskaņā ar Lk 24:25, kas bija patiesā mācekļu problēma? Kāpēc ir viegli ticēt tam, kam mēs gribam ticēt, nevis tam, ko patiesībā māca Bībele? Kā mēs varam izvairīties no šī slazda?

Mācekļu misija

Izlasi Apd 1:8. Kāda rīcība no mācekļiem tika sagaidīta tā vietā, lai nodotos spekulācijām par pravietojumiem? _____

Šajā rindkopā ir četri svarīgi elementi attiecībā uz mācekļu misiju:

1. Gara dāvana. Gars vienmēr ir bijis aktīvs Dieva ļaužu vidū. Saskaņā ar praviešiem, nākotnē tomēr bija gaidāma īpaša Gara dāvana (Jes 44:3, Jl 2:28, 29). Tā kā Jēzus pats bija Gara svaidīts, Svētais Gars bija darbībā jau Viņa kalpošanas laikā (Lk 4:18–21), bet oficiāli tas nebija inaugūrēts līdz Kristus paaugstināšanai Debesīs (Jņ 7:39, Apd 2:33).

2. Liecības loma. Liecība ir pirmavota ziņojums. Mācekļi bija pilnībā apveltīti ar spējām sniegt šādu liecību (Apd 1:21, 22, 4:20; salīdzini ar 1Jņ 1:1–3), un tagad viņiem bija uzticēts līdzdalīt pasaulei viņu unikālo pieredzi ar Jēzu.

3. Misijas plāns. Mācekļiem vispirms bija jāliecina Jeruzālemē, tad Jūdejā un Samarijā, bet beigās jādodas līdz zemes galiem. Tas bija progresīvs plāns. Jeruzāleme bija jūdu reliģiskās dzīves centrs, vieta, kur Jēzus tika apsūdzēts un sists krustā. Jūdeja un Samarija bija kaimiņu apgabali, kur arī Jēzus bija kalpojis. Tomēr mācekļiem nebija sevi jāierobežo tikai šajā vietā. Viņu misijas lauks bija visa plašā pasaule.

4. Orientēšanās uz misiju. Vecās Derība laikos tautām bija jātiek piesaistītām pie Dieva (sk. Jes 2:1–5), nevis Israēlam bija "jānes" Dievs pie tautām. Nedaudzie izņēmumi neatceļ vispārējo noteikumu. Tagad stratēģija bija atšķirīga. Jeruzāleme vēl joprojām bija centrs, bet, tā vietā, lai paliku un laistu tur saknes, mācekļiem bija jāiet līdz pat tālākajiem zemes nostūriem.

Izlasi Lk 24:44–48. Kāda bija galvenā vēsts, kas mācekļiem bija jāsludina? _____

Četrdesmit dienās, ko Viņš pavadīja ar mācekļiem pēc augšāmcelšanas (Apd 1:3), Jēzus droši vien izskaidroja viņiem daudz ko no patiesības par Debesu valstību, kaut arī viņi vēl joprojām daudz ko nesaprata, kā to parāda viņu jautājums Apd 1:6. Viņi zināja pravietojumus, bet tagad ieraudzīja tos jaunā gaismā, kas atspīdēja no krusta un no tukšā kapa (sk. Apd 3:17–19).

Viņš nāks atkal

Izlasi Apd 1:9–11. Kā Lūka aino Jēzus debesbraukšanu? Kāda nozīme bija tam, ka ar viņiem runāja divi eņģeļi (sk. 5Moz 19:15)? _____

Lūkas ziņojums par debesbraukšanu ir diezgan īss. Jēzus bija ar mācekļiem uz Olīvu kalna, un, vēl tos svētīdams, Viņš tika pacelts Debesīs. Valoda, protams, ir fenomenoloģiska, tas ir, aina ir attēlota tā, kā tā izskatījās cilvēka acīm, nevis kāda tā bija patiesībā. Jēzus atstāja zemi, un nav cita veida to izdarīt redzamā veidā kā paceļoties augšā.

Šī Jēzus debesbraukšana bija pārdabiska Dieva rīcība, viena no daudzām Bībelē aprakstītajām. To atklāj tas, kā Lūka to izsaka pasīvā “epērhē” (“Viņš .. pacelts” Apd 1:9). Lai gan lietota tikai šajā vietā Jaunajā Derībā, šī darbības vārda forma ir atrodama vairākas reizes Vecās Derības grieķu versijā (Septuagintā), visur aprakstot Dieva darbus, kas norāda uz domu, ka Dievs pats bija tas, kurš paņēma Jēzu uz Debesīm, kā arī Tas, kurš uzcēla Viņu no mirušajiem (Apd 2:24, 32; Rm 6:4, 10:9).

Pēc tam, kad Jēzus jau bija mākoņa apslēpts, Lūka ziņo – tikai Apustuļu darbu grāmatā – par epizodi, kad divi tēli, tērpušies baltā, stāv blakus mācekļiem. Apraksts sakrīt ar eņģeļu aprakstu baltās drēbēs (Apd 10:30, Jņ 20:12). Viņi nāca, lai pārliecinātu mācekļus, ka Jēzus atgriezies tādā pašā veidā, kā Viņš bija aizgājis, un tikai Apustuļu darbu grāmata informē mūs, ka Jēzus pacēlās augšā “viņu acu priekšā” (Apd 1:9, NIV).

Tādējādi redzētā debesbraukšana kļuva par redzamas atgriešanās garantiju, kas arī notiks uz mākoņa, kaut arī “varenībā un lielā godībā” (Lk 21:27), ne vairs kā dažu cilvēku piedzīvotais, bet “viņu redzēs ikviena acs” (Apd 1:9) un Viņš nebūs viens (Lk 9:26, 2tes 1:7). Otrās atnākšanas godība tālu pārsniegs debesbraukšanas godību.

Kā mēs varam iemācīties vienmēr atcerēties par otrās nākšanas realitāti un apsoliņumu? Kā šai lieliskajai patiesībai vajadzētu ietekmēt visas mūsu dzīves jomas, tādas kā finanses, prioritātes un morālās izvēles? _____

Sagatavošanās Vasarsvētkiem

Savā atbildē Apd 1:7, 8 Jēzus neko nesaka par laiku. Tomēr Viņa vārdu ietekme bija tāda, ka Viņš atgriezīsies uzreiz pēc tam, kad Gars būs atnācis un mācekļi pabeiguši savu misiju (sk. arī Mt 24:14). Eņģeļu teiktais (Apd 1:11) arī neatbildēja uz jautājumu, kad valstība nāks, bet varēja saprast, ka nebūs ilgi jāgaida. Šķiet, tas izskaidro, kāpēc mācekļi “ļoti priecīgi atgriezās Jeruzālemē” (Lk 24:52). Jēzus otrās nākšanas apsolījums nenoteiktā laikā, kam vajadzēja dot papildu iedrošinājumu misijai, tika uztverts, ka gals ir tuvu. Tālāka attīstība Apustuļu darbu grāmatā atklās šo ideju.

Izlasī Apd 1:12–14. Kas vēl bija augšistabā un kā viņi gatavojās Gara nākšanai? _____

Atgriezušies no Olīvu kalna, mācekļi sapulcējās augšistabā (latīņu val. “cenaculum”) divstāvu privātmājā Jeruzālemē. Dažas sekotājas sievietes (Lk 8:1–3, 23:49, 24:1–12), kā arī Jēzus māte un brāļi, bija kopā ar mācekļiem.

Jēzus brāļi (Mk 6:3) bija vai nu jaunākie Jāzēpa un Marijas dēli (Mt 1:25, Lk 2:7), vai drīzāk Jāzēpa pirmās laulības dēli, kas nozīmē, ka Jāzēps bija atraitnis, kad viņš apprecējās ar Mariju. Viņu atrašanās starp mācekļiem ir pārsteigums, jo viņi bija vienmēr bijuši skeptiski pret Jēzu (Mk 3:21, Jņ 7:5). Tomēr izskatās, ka augšāmcelšanās un Jēzus īpašā parādīšanās Jēkabam (1kor 15:7) ir ienesusi izmaiņu. Vēlāk Jēkabs, šķiet, pat aizvietoja Pēteri kristīgās kopienas vadīšanā (Apd 12:17, 15:13, 21:18, Gal 2:9, 12).

Pastāvīgi lūgšanās (Apd 1:14) un pastāvīgi templī slavēdami Dievu (Lk 24:53), viņi visi, bez šaubām, bija iesaistīti grēku atzīšanas, nožēlas un Jaunā atstāšanas brīžos. Pat ja viņu prātos Gara nākšana būtu saistīta ar tūlītēju Jēzus atgriešanos, viņu garīgā attieksme bija pilnīgā saskaņā ar to, kas notiks, jo Svētais Gars nāk kā atbilde uz lūgšanu.

Kā mēs ar saviem ikdienas lēmumiem palīdzam sagatavot ceļu Gara darbam mūsu dzīvēs?

Divpadsmitais apustulis

Pirmā administratīvā darbība agrīnajā kristīgajā kopienā, kas sastāvēja no aptuveni 120 ticīgajiem (Apd 1:15), bija izvēlēties cilvēku Jūdas vietā.

Izlasi Apd 1:21, 22. Kādām īpašībām bija jābūt Jūdas vietniekam? Kāpēc tas bija tik svarīgi?

Bija vajadzīgs Jēzus augšāmcelšanas liecinieks (salīdzināt ar Apd 4:33). Tas ir svarīgi, jo laiku pa laikam augšāmcelšanās tiek uzskatīta kā spēcīgs pierādījums, ka Jēzus ir Mesija un ka kristīgā ticība ir patiesība.

Tomēr izvēli vajadzēja izdarīt starp tiem, kas bija bijuši kopā ar apustuļiem Jēzus kalpošanas laikā. Neskatoties uz to, ka Pāvils nebija bijis kopā ar Jēzu Viņa zemes dzīves laikā, viņš vēlāk uzstāja, lai viņu pieskaita apustuļiem, jo viņa satikšanās ar Jēzu uz Damaskas ceļa ļāva nest viņam liecību par Viņa augšāmcelšanos (1kor 9:1). Lai gan viņš atzina sevi kā “priekšlaicīgi dzimušu” (1kor 15:8), Pāvils atteicās uzskatīt sevi par mazāk piemērotu nekā citi apustuļi (1kor 9:2, Gal 2:6–9). Tikai divpadsmit mācekļi un Pāvils vēlāk bija “apustuļi” tehniskā, autoritatīvā ziņā (Apd 1:25, 26). Tomēr plašākā nozīmē kā sūtnis vai vēstnesis termins var tikt lietots arī attiecībā uz citiem evaņģēlija darbiniekiem (Apd 14:4, 14, Gal 1:19).

Izlasi Apd 1:23–26. Kā tika izvēlēts Matijs?

Metode, kā tika izvēlēts Matijs, var likties dīvaina, bet lozēšana bija sen nopamatojies lēmumu pieņemšanas veids (piemēram, 3Moz 16:5–10, 4Moz 26:55). Bez tam bija jāizvēlas starp diviem iepriekš atzītiem kandidātiem, kas bija vienlīdz piemēroti, nevis no nezināmiem cilvēkiem. Ticīgie arī lūdza Dievu, ticot, ka iznākums atklās Viņa gribu (salīdzini ar Sak 16:33). Nav pierādījumu, ka lēmums tiktu apstrīdēts. Pēc Vasarsvētkiem lozēšana vairs nebija vajadzīga, pateicoties tiešai Gara vadībai (Apd 5:3, 11:15–18, 13:2, 16:6–9).

Ja kāds nāktu pie tevis un jautātu: “Kā es varu zināt, kāda ir Dieva griba manā dzīvē?”, ko tu atbildētu un kāpēc?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Viss laiks starp Vasarsvētkiem un otro nākšanu (lai arī cik tas būtu garš vai īss), ir jāpiepilda ar pasaulplašu draudzes misiju Gara spēkā. Kristus sekotājiem bija jāpasludina, ko Viņš bija paveicis pie pirmās nākšanas, un jāaicina ļaudis nožēlot un ticēt nepieciešamībai sagatavoties Viņa otrajai nākšanai. Viņiem bija jābūt Viņa lieciniekiem “līdz pat pasaules galam” (Apd 1:8) un “līdz zemes galiem”. [...] Mēs nedrīkstam apstāties, kamēr nav aizsniegti abi zemes gali.” (John R. W. Stott, „The Message of Acts: The Spirit, the Church & the World” (Downers Grove: InterVarsity, 1990), 44. lpp.)

“Glābēja uzdevums mācekļiem iekļāva visus ticīgos. Tas iekļāuj visus, kas tic Kristum līdz pat laika galam. Uzskatīt, ka dvēseļu glābšanas darbs ir atkarīgs tikai no iesvētītiem kalpotājiem, ir liktenīga kļūda. Evaņģēlijs ir uzticēts visiem, kas ir saņēmuši Debesu inspirāciju. Visi, kas saņem Kristus dzīvi, ir iesvētīti strādāt savu līdzcilvēku glābšanai. Draudze tika dibināta šim darbam, un visi, kas uzņemas uz sevi tās svēto solījumu, līdz ar to apņemas būt Kristus līdzstrādnieki.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas” 822. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Apd 1:7 atgādina Mk 13:32: “Bet to dienu vai stundu nezina neviens – ne eņģeļi debesīs, ne Dēls, vienīgi Tēvs.” Elena Vaita saka: “Nekad vairs nebūs vēsts Dieva ļaudīm, kas ir balstīta uz laiku. Mēs arī nezinām noteiktu laiku ne Svētā Gara izliešanai, ne Kristus nākšanai.” (“Izmeklētas vēstis” 1. sēj. 188. lpp.) Viņa piebilst: “Ikviens, kas sāk sludināt vēsti, lai paziņotu Kristus atnākšanas stundu, dienu vai gadu, uzņemas jūgu un pasludina vēsti, ko Kungs viņiem nekad nav devis.” (“Advent Review and Sabbath Herald” 1893. gada 12. sept.) Cik aktuāls šis apgalvojums ir mūsdienās?

2. Kāds reiz teicis: “Dievam vairāk vajag lieciniekus, nevis juristus.” Ko jūs domājat par šo apgalvojumu?

3. Kāda bija lūgšanas loma agrīnajā draudzē? Vai tā ir sakritība, ka gandrīz katrā tai izšķirošā brīdī mēs redzam saistību ar lūgšanu (Apd 1:24, 8:14–17, 9:11, 12, 10:4, 9, 30, 13:2, 3)? Kāda ir lūgšanas loma mūsu dzīvē?

VASARSVĒTKI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 2:1–4, Jņ 14:16, Apd 2:5–13, JI 2:28–32, Apd 2:22–39, Ps 110:1–3.

ATMIŅAS PANTS:

“Redzi, šo Jēzu Dievs ir augšāmcēlis, tam mēs visi esam liecinieki. Ar Dieva labo roku paaugstināts un saņēmis no Tēva apsolījumu par Svēto Garu, Viņš to izlēja, kā jūs redzat un dzirdat” (Apd 2:32, 33).

“**V**asarsvētki” ir no vārda “pentēkostē”, kas ir grieķu apzīmējums jūdu Nedēļu svētkiem (2Moz 34:22). Tie pazīstami arī kā “pirmo augļu diena” (4Moz 28:26). Apzīmējums nozīmē “piecdesmitais” un ir ieguvis savu nosaukumu no tā, ka svētki tika svinēti piecdesmitajā dienā no miežu kūlīša upurēšanas pirmajā dienā pēc Pashā svētkiem. Tā bija prieka un pateicības diena, kad Israēla ļaudis Kunga priekšā nesa kviešu ražas pirmos augļus (2Moz 34:22).

Svētki vēlāk kļuva par atbilstošu simbolu pirmajai garīgajai kristīgās draudzes ražai, kad Svētais Gars tika izliets bagātīgāk nekā jebkad iepriekš, un 3000 cilvēku tika kristīti vienā dienā (Apd 2:41). Sekojot pēc Jēzus debesbraukšanas un Viņa paaugstināšanas Debesīs, šī Gara izliešanās bija pēkšņs, pārdabisks notikums, kas pārveidoja apustuļus no vienkāršiem un nepazīstamiem galilejiešiem par vīriem ar pārliecību un drosmi, kas izmainīs pasauli.

Vasarsvētkus bieži sauc par draudzes dzimšanas dienu, laiku, kad Kristus sekotāji, jūdi un (vēlāk) pagāni, tika likumīgi atzīti kā Dieva jaunā kopiena virs zemes.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 14. jūlijā.

Gara nākšana

Paklausot Jēzus pavēlei, ticīgie gaidīja Jeruzālemē Gara apsolījumu, un viņi gaidīja de- dzīgās lūgšanās, sirsnīgā nožēlā un slavēšanā. Kad pienāca tā diena, viņi “visi bija kopā vienā vietā” (Apd 2:1), iespējams, tajā pašā augšistabā no Apd 1. nodaļas. Tomēr drīz viņiem būs jāpārvietojas uz daudz publiskāku vietu (Apd 2:6–13).

Izlasi Apd 2:1–3. Kādi pārdabiski elementi pavadīja Gara izliešanos? _____

Aina bija saspringta. Vispirms bija pēkšņs troksnis no debesīm, kas atgādināja mežonīgas vētras aurošanu un piepildīja visu telpu. Tad kaut kas līdzīgs uguns liesmām parādījās un nolaidās pār tiem, kas tur bija.

Vējš un uguns Rakstos bieži tiek saistīti ar “teofāniju” vai dievišķu atklāšanos (piemēram, 2Moz 3:2, 19:18, 5Moz 4:15). Vējš un uguns var tikt izmantoti arī Dieva Gara attēlošanai (Jņ 3:8, Mt 3:11). Vasarsvētku gadījumā, lai arī kāda būtu precīzā šī fenomena nozīme, tās bija zīmes, kas ievadīja unikālu brīdi glābšanas vēsturē – apsolīto Gara izliešanos.

Gars ir darbojies vienmēr. Tā ietekme uz Dieva ļaudīm Vecās Derības laikos bieži ir atklājusies ievērojamā veidā, bet nekad visā pilnībā. “Patriarhālā laikmeta laikā Svētā Gara ietekme bieži bija atklājusies acīmredzamā veidā, bet nekad visā pilnībā. Tagad, paklausot pasaules Glābējam, mācekļi izteica savus lūgumus pēc šīs dāvanas, un Kristus Debesis pievienoja savus aizlūgumus. Viņš prasīja Gara dāvanu, ko izliet pār Saviem ļaudīm.” (E. Vaita “Apustuļu darbi” 37. lpp.)

Jānis Kristītājs paredzēja gaidāmā Mesijas Gara kristības (Lk 3:16, salīdzini ar Apd 11:16) un Jēzus pats atsaucās uz tām vairākas reizes (Lk 24:49, Apd 1:8). Šai izliešanai vajadzēja būt Viņa pirmajai starpnieciskajai rīcībai Dieva priekšā (Jņ 14:16, 26, 15:26). Vasarsvētkos apsolījums tika piepildīts.

Lai gan kristības ar Garu Vasarsvētkos bija unikāls notikums, kas bija saistīts ar Jēzus uzvaru pie krusta un paaugstināšanu Debesīs, piepildīšana ar Garu ir piedzīvojums, kam pastāvīgi jāatkārtojas ticīgo dzīvē (Apd 4:8, 31; 11:24; 13:9, 52; Ef 5:18).

Kādi pierādījumi tev ir tam, ka Gars darbojas tavā dzīvē? _____

Dāvana runāt mēlēs

Apd 2:4 Gara dāvana atklājās runāšanā mēlēs. Tomēr šī dāvana bija tikai viena no daudzajām un dažādajām Gara izpausmēm (Apd 10:45, 46; 19:6). Citas ir nākotnes paredzēšana (Apd 11:28), atklāsmes (Apd 7:55), iedvesmota runāšana (Apd 2:8, 28:25), dziedināšana (Apd 3:6, 12; 5:12, 16) un kalpošanas spējas (Apd 6:3, 5).

Runāšana mēlēs Vasarsvētkos nenotika tāpēc, ka tas ir vistipiskākais vai vissvarīgākais pierādījums Gara dāvanai. Tā atklājās, lai uzsāktu draudzes pasaulplašo misiju. Tas ir, aicinājums, kas dots Apd 1:8, prasīja mēlēs runāšanas dāvanu. Ja apustuļiem bija jāpārvar kultūras barjeras un jāaizsniiedz zemes malas ar evaņģēliju, viņiem bija jābūt spējīgiem runāt to cilvēku valodās, kam vajadzēja dzirdēt, kas viņiem ir sakāms.

Izlasi Apd 2:5–12. Kāds ir pierādījums tam, ka Vasarsvētkos apustuļi runāja eksistējošās svešvalodās? _____

Ir aprēķināts, ka 1. gadsimtā pasaulē bija 8–10 miljoni jūdu un ka līdz pat 60% no tiem dzīvoja ārpus Jūdejas. Daudzi, kas bija ieradušies Jeruzālemē uz svētkiem, nāca no svešām zemēm un neprata runāt aramiešu valodā, kurā toreiz runāja Jūdejas jūdi.

Nav šaubu, ka lielākā daļa, kas atgriezās Vasarsvētkos, bija jūdi no dažādām zemēm, kas nu varēja dzirdēt evaņģēliju savā dzimtajā valodā. To, ka apustuļi runāja eksistējošās svešvalodās, nevis ekstatiski murmināja kaut ko nesaprotamu, pierāda termins “dialektos” (Apd 2:6, 8), kas nozīmē tautas vai reģiona valoda (salīdzini ar Apd 21:40, 22:2, 26:14). Tāpēc ir skaidrs, ka viņi runāja jūdu dažādajās valodās. Brīnums bija tas, ka vienkārši galilejieši tagad varēja runāt valodā, kurā viņi neprata sazināties pirms dažām stundām. Vietējiem jūdiem, kas bija notikušā aculiecinieki, bet nezināja šīs valodas, vienīgais iespējamais izskaidrojums bija tas, ka apustuļi bija piedzērušies, jo izdvesa dīvainas skaņas, kas viņiem neko nenozīmēja. “Citi izsmejot runāja: ‘Tie ir sadzērušies jaunu vīnu.’” (Apd 2:13).

Viņu acu priekšā notiek spēcīga Dieva atklāšanās, un tomēr šie cilvēki domā, ka tas ir tikai alkohola reibums? Kā mēs varam būt uzmanīgi, lai paši nebūtu tik garīgi akli? _____

Pētera svētruna

Apsūdzība reibumā deva Pēterim iespēju paskaidrot, kas bija noticis. Savā runā apustulis vispirms norādīja uz Rakstiem (Apd 2:16–21), aprakstot Gara izliešanos kā pravietojuma piepildījumu.

Salīdzini Apd 2:17 ar JI 2:28. Kā Pēteris saprata Joēla pravietojuma laika piepildījumu? _____

Joēla pravietojums bija par nākotnes laiku glābšanas vēsturē (JI 2:32), ko raksturos vairākas zīmes dabas pasaulē un bagātīga Gara izliešanās (JI 2:28–31). Skaidrojot Vasarsvētku notikumu šī pravietojuma gaismā, Pētera nodoms bija uzsvērt šī brīža vēsturisko nozīmi. Bet ir kāda svarīga atšķirība, kā viņš citē Joēlu. Praviēša lietotā “pēc tam” (JI 2:28) vietā, kas norāda uz nekonkrētu laiku nākotnē, Pēteris saka “pēdējās dienās” (Apd 2:17), norādot, ka ir sācies pēdējais cēliens lielajā glābšanas drāmā. Tas, protams, nav pilns pēdējo dienu apraksts, bet ir pierādījums augstajai neatliekamības izjūtai, kas raksturoja agrīno draudzi. Viņi nezināja, kad nāks gals, bet bija pārliecināti, ka nebūs ilgi jāgaida.

Izlasi Apd 2:22–32. Kas bija galvenā doma Pētera evaņģēlija līdzdalīšanā? _____

Pēc Vasarsvētku pravietiskās nozīmes atklāšanas Pēteris pievērsās neseniem notikumiem – Jēzus dzīvei, nāvei un augšāmcelšanai. Tomēr augšāmcelšana ir tā, uz kuru ir likts lielāks uzvars, jo tā aino izšķirošo faktoru evaņģēlija stāstā. Pēterim augšāmcelšanās bija augstākais Jēzus attaisnojums (Apd 2:22, 27), un viņš citēja Rakstus, lai paskaidrotu savu izpratni par augšāmcelšanas nozīmi.

Tā kā Jēzus bija Mesija, nāve Viņu nevarēja aizturēt. Tāpēc Pēterim un visiem Jaunās Derības rakstniekiem augšāmcelšanās kļuva par spēcīgu pierādījumu ne tikai Jēzum kā Mesijam, bet visai kristīgajai glābšanas vēstij.

Jēzus paaugstināšana

“Ar Dieva labo roku paaugstināts un saņēmis no Tēva apsolījumu par Svēto Garu, Viņš to izlēja, kā jūs redzat un dzirdat” (Apd 2:33).

Runas trešajā daļā Pēteris atgriežas pie jautājuma par runāšanu mēlēs, kas visvairāk piesaistīja cilvēkus. Tā vietā, lai būtu piedzērušies, kas būtu dīvaini deviņos no rīta (Apd 2:15), ticīgie runāja mēlēs, jo Svētais Gars bija tikko izlējis no Debesīm.

Izlasi Apd 2:33–36. Kāda ir saistība starp Jēzus paaugstināšanu pie Dieva labās rokas un Gara izliešanos? _____

Dieva labā roka ir autoritātes stāvoklis (Ps 110:1–3). Pētera arguments, ko viņš balsta uz Rakstiem, ir tas, ka Jēzus izlēja Garu pār saviem sekotājiem tāpēc, ka Viņš Debesīs ir paaugstināts šādā stāvoklī. Paaugstināšana nepiešķir Jēzum statusu, kāds Viņam iepriekš nebūtu bijis (Jņ 1:1–3, 17:5), bet gan norādīja uz Tēva augstāko apstiprinājumu Viņam kā Kungam un Glābējam (Apd 2:36).

Šis notikums patiesībā aizved mūs pie vienas no vissvarīgākajām tēmām Rakstos: kosmiskā konflikta starp labo un ļauno. Doma ir tāda, ka Gars nevarēja nākt pilnībā, kamēr Jēzus nebija paaugstināts (Jņ 7:39), un Jēzus nebūtu paaugstināts, ja Viņš nebūtu uzvarējis pie krusta (Jņ 17:4, 5). Citiem vārdiem, Jēzus paaugstināšana bija nosacījums Gara nākšanai, jo tā norādīja uz Dieva apstiprinājumu Jēzus paveiktajam pie krusta, ieskaitot tā sakāvi, kas bija uzurpējis šīs pasaules pārvaldību (Jņ 12:31).

Grēka ienākšana pasaulē meta ēnu uz Dievu. Jēzus nāve bija nepieciešama ne tikai tāpēc, lai atpirktu cilvēkus, bet arī lai attaisnotu Dievu un atklātu sātanu kā krāpnieku. Glābšanas laikmets bija sācis darboties jau Jēzus kalpošanā (Lk 4:18–21). Kad Viņš izdzina dēmonus vai piedeva grēkus, Viņš atbrīvoja sātana gūstekņus. Tomēr krusts bija tas, kas deva Viņam tiesības to darīt. Tāpēc tad, kad Kristus upuris bija atzīts Debesīs, sātans saņēma izšķirošo triecienu un Gars tika izliets, lai sagatavotu ļaudis Kristus nākšanai.

Pirmie augļi

Pētera vārdi aizskāra klausītājus līdz sirds dziļumiem. Daži no viņiem varēja būt starp tiem, kas pirms dažām nedēļām bija prasījuši Jēzus krustā sišanu (Lk 23:13–25). Bet tagad, pārliecinājušies, ka Jēzus no Nācaretes patiešām bija Dieva sūtītais Mesija, viņi dvēseles sāpēs izsaucās: “Ko lai mēs darām?” (Apd 2:37).

Izlasi Apd 2:38. Kādi ir divi galvenie nosacījumi piedošanai? _____

Nožēla nozīmē radikālas dzīves virziena izmaiņas, novēršanos no grēka (Apd 3:19, 26:20), nevis vienkārši skumjas vai žēlumu. Roku rokā ar ticību patiesa nožēla ir Dieva dāvana, bet, līdzīgi visām dāvanām, tā var tikt noraidīta (Apd 5:31–33, 26:19–21, Rm 2:4).

Kopš Jāņa Kristītāja laikiem nožēla bija saistīta ar kristībām (Mk 1:4). Tas ir, kristības kļuva par nožēlas izpausmi, par rituālu, kas simbolizēja grēku nomazgāšanu un morālu atjaunošanos, ko radīja Svētais Gars (Apd 2:38, 22:16, salīdzini ar Tit 3:5–7).

Izlasi Apd 2:38, 39. Kāds īpašs apsolījums ir dots tiem, kas nožēlo un tiek kristīti? _____

Cilvēkiem Vasarsvētkos tika piedāvāta ne tikai grēku piedošana, bet arī Gara pilnība personīgai izaugsmei, kalpošanai draudzē un īpaši misijai. Tā varbūt bija vislielākā no visām svētībām, jo vienīgais iemesls, kāpēc draudze pastāv, ir labās evaņģēlija vēsts izplatīšana (1Pēt 2:9). Sākot no šī brīža, viņiem būs pārlicība par glābšanu un Svētā Gara spēks, kas padarīs viņus spējīgus veikt misiju, uz ko draudze ir aicināta.

Kāpēc izpratne par to, ka mums ir “grēku piedošana”, ir tik svarīga ikvienam, kas grib pasludināt evaņģēliju? Galu galā, kādu cerību mēs varam piedāvāt citiem Jēzū, ja mums tās nav pašiem?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Svētā Gara izliešanās Vasarsvētkos atklāja svarīgo patiesību par to, kas notika Debesīs un kā Dievs Tēvs pieņēma Kristus upuri par pasaules grēkiem. Gara izliešanās parādīja arī to, ka tagad ir sācijas Kristus darbs Debesīs mūsu labā, pateicoties Viņa upurim virs zemes. Šie pārsteidzošie notikumi vairāk ir brīnišķīgās patiesības atklāšanās, ka Debesis un zeme ir savienotas tādā veidā, ka mēs to tagad nevaram saprast.

“Kristus debesbraukšana bija signāls, ka Viņa sekotājiem ir jāsaņem apsolītās svētības. [...] Kad Kristus izgāja cauri Debesu vārtiem, Viņš tika kronēts, eņģeļu pielūgsmes apņemts. Tiklīdz šī ceremonija bija pabeigta, Svētais Gars bagātīgā straumē nolaidās pār mācekļiem, un Kristus patiešām bija pagodināts ar to godību, kāda Viņam bija kopā ar Tēvu visā mūžībā. Vasarsvētku izliešanās bija Debesu paziņojums, ka Pestītāja inaugurācija ir pabeigta. Saskaņā ar Viņa apsoliņumu, Viņš bija Saviem sekotājiem sūtījis Svēto Garu no Debesīm kā zīmi tam, ka Viņš kā priesteris un ķēniņš ir saņēmis visu varu Debesīs un virs zemes un ir Svaidītais pār Saviem ļaudīm.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 38., 39. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko draudze var piedzīvot no Vasarsvētkiem savā dzīvē mūsdienās? Kas ir atkarojams un kas nav?
2. Pakavējieties vairāk pie fakta, ka Pēteris Jēzus augšāmcelšanai atvēlēja tik svarīgu daļu savā Vasarsvētku vēstī. Augšāmcelšanos vēl pārsteidzošāku padarīja tas, ka, lai arī ko jūdi domāja par gaidāmo Mesiju, neviens negaidīja, ka Mesija tiks augšāmcelts no mirušajiem. Tas nebija tas, ko Mesijas nākšanu gaidošie bija iztēlojušies. Kādas mācības mēs varam no tā mācīties par to, cik ļoti mums ir jāzina, ko māca Bībele, lai arī kādas ir pēdējā laika populārās mācības?
3. Apd 2:38 runā par vajadzību tikt kristītam. Vai tas nozīmē, ka ikviens, kas tic Jēzum, bet ir nomiris, nesagaidot kristības, noteikti būs pazudis? Pamato savu atbildi.

DZĪVE PIRMKRISTIEŠU DRAUDZĒ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 2:42–46; 4:34, 35; 3:1–26; 4:1–18; Apd 5:1–11; 5:34–39.

ATMIŅAS PANTS:

“Dienu no dienas tie vienprātībā pulcējās templī; bet mājās tie lauza maizi un kopīgi ēda līksmībā un sirds vienkāršībā, slavēdami Dievu un baudīdami labvēlību tautā. Un Kungs ik dienas pievienoja viņu pulkam aizvien jaunus izglābtos” (Apd 2:46).

Agrīnās draudzes neatliekamības izjūta nevarēja būt vēl spēcīgāka. Veids, kā Jēzus bija atbildējis uz jautājumu par Mesijas valstības nodibināšanu, atstājot atvērtu laika jautājumu (Apd 1:6–8), varēja likt saprast, ka viss ir atkarīgs no Gara nākšanas un apustuļu misijas pabeigšanas. Tāpēc tad, kad pienāca Vasarsvētki, agrīnie ticīgie domāja, ka viss ir piepildījies: viņi bija saņēmuši Garu un līdzdalījuši evaņģēliju visai pasaulei. Nebija tā, ka apustuļi būtu atstājuši Jeruzālemi un izgājuši ārā pasaulē, bet pasaule bija atnākusi pie viņiem (Apd 2:5–11).

Pēc tam notika tas, ka draudze bija atteikusies no materiālām vērtībām. Izjūtot, ka laiks tuvojās noslēgumam, viņi pārdeva visu, kas tiem bija, un nodevās Rakstu pētījumiem un sadraudzībai, turpinot liecināt par Jēzu, bet tikai Jeruzālemē. Kopīgā dzīve, ko viņi bija attīstījuši, kaut arī tā bija efektīva, lai palīdzētu trūcīgajiem, drīz kļuva par problēmu, un Dievam bija jāiejaucas, lai noturētu draudzi vienotu. Šis arī bija laiks, kad viņi sāka piedzīvot pretestību. Tomēr visā tajā viņu ticība palika nesatricināma.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 21. jūlijā.

Mācīšana un sadraudzība

Pēc Vasarsvētkiem Lūka pāriet no stāstījuma uz vispārīgu Jeruzālemes draudzes iekšējās dzīves aprakstu. “Un viņi bija uzticīgi apustuļu mācībai, sadraudzībai, maizes laušanai un lūgšanām” (Apd 2:42). Četrus minēto aktivitāšu pamatā ir mācīšana un sadraudzība. Saskaņā ar 46. pantu mācīšana norisinājās templī, bet sadraudzība dzīvesvietās.

Tempļa pagalmu ieskāva zem jumta esoša zona, ko bieži izmantoja rabīnu pamācībām. Tas, ka ticīgie nodevās apustuļu mācībai, parāda, ka Gara dāvana nevadīja viņus uz vērojošu reliģiju, bet uz intensīvu mācību procesu apustuļu vadībā, kuru autoritatīvo mācību apstiprināja zīmes un brīnumi (Apd 2:43).

Garīgā sadraudzība bija vēl viena agrīnās kristietības godbijību raksturojošā pazīme. Ticīgie pastāvīgi bija kopā, ne tikai templī, bet arī savās mājās, kur viņi baudīja kopīgas maltītes, svinēja Kunga Vakarēdienu un lūdza (Apd 2:42, 46). Ar tādiem ikdienas svētkiem agrīnie kristieši izteica savu cerību uz Jēzus drīzo nākšanu, kad Viņa sadraudzība ar viņiem tiks atjaunota Mesijas valstībā (Mat. 26:29).

Ticīgo dzīvesvietām bija galvenā loma agrīnās draudzes dzīvē. Ticīgie vēl joprojām apmeklēja tempļa ikdienas ceremonijas (Apd 3:1), un sabatos viņi bija kopā ar citiem jūdiem sinagogās (Jk 2:2), bet kristīgās nodošanās īpatnējie elementi tika īstenoti mājās.

Izlasi Apd 2:44, 45; 4:34, 35. Kas bija svarīgs agrīnās kristiešu sadraudzības aspekts? _____

Uzskatot, ka gals ir tuvu, viņi nolēma, ka viņu materiālajiem īpašumiem, “privātīpašumam” (izsakoties mūsdienīgāk), vairs nebija tik svarīga loma. Tāpēc likās piemēroti izmantot materiālos resursus kopīgai lietošanai. Nebija iemesla raizēties par rītdienu, jo Mesija nodrošinās visas viņu vajadzības Mesijas valstībā (Lk 22:29, 30). Šī dalīšanās ļāva viņiem piedzīvot dziļāku vienotības izjūtu, kļūstot arī par īpašu paraugu kristīgam dāšnumam.

Cik dāsni jūs esat ar to, ko Kungs jums ir devis? _____

Klibā vīra dziedināšana

Apd 3:1 Pēteris un Jānis devās uz templi, lai piedalītos lūgšanu dievkalpojumā pulksten trijos. Tas norāda uz jūdu raksturu draudzes ticībā šajā agrīnajā periodā. Tas ir, apustuļi negāja uz templi tikai tāpēc, lai pamācītu un pievērstu kādu ticībai, bet tāpēc, ka Pēteris un Jānis joprojām bija jūdi un kā tādi vēl joprojām bija nodevušies jūdu reliģiskajām tradīcijām (Apd 20:16, 21:17–26), vismaz līdz tam brīdim. Tur viņi paveica pārsteidzošu brīnumu (Apd 3:1–10), kas deva Pēterim iespēju sludināt vēl vienu svētrunu.

Izlasi Apd 3:12–26. Kādi ir daži no Pētera galvenajiem uzsvāriem šajā svētrunā? _____

Pieci galvenie punkti raksturoja pirmkristiešu sludināšanu: Jēzus bija Mesija, kas cieta (Apd 3:18), Dievs Viņu augšāmcelā (Apd 3:15), Jēzus ir paaugstināts Debesīs (Apd 3:13), Viņš nāks atkal (Apd 3:20) un nožēla ir nepieciešama grēku piedošanai (Apd 3:19).

Daudzos veidos šī ir tā pati vēsts, ko mēs nesam pasaulē, pat ja konteksts ir mainījies. Apustuļi vēl joprojām bija jūdu vidē, kur cilvēkiem bija nevis jāmaina reliģijas, bet vienkārši “jāpāriet” no vecās derības uz jauno. Kā daļai no Dieva ļaudīm viņiem bija jāpieņem Mesija un jāpiedzīvo jaunpiedzimšana, kas seko patiesai Jēzus pieņemšanai.

Tagad situācija ir atšķirīga, vēsts vēl joprojām lielā mērā tā pati: Kristus nomira par mūsu grēkiem, augšāmcelās un nāks atkal. Tas nozīmē, ka mēs varam atrast Viņā glābšanu. Pat Atkl 14. nodaļas triju eņģeļu vēsts kontekstā Jēzus Kristus krustā sišanai, augšāmcelšanai un nākšanai ir jābūt centrā tam, kā mēs pasludinām šīs vēstis.

“No visiem, kas sauc sevi par kristiešiem, septītās dienas adventistiem vajadzētu būt redzamākajiem, kas paaugstina Kristu pasaules priekšā. Trešā eņģeļa vēsts pasludināšana aicina atklāt sabata patiesību. Šī patiesība kopā ar citām, kas ietverta vēstī, ir jāpasludina, bet lielais centrs Jēzus Kristus nevar tikt atstāts ārpusē. Žēlastība un patiesība satiekās pie Kristus krusta, un taisnība un miers skūpstīja viens otru. Grēciniekam jātiek vadītam raudzīties uz Golgātu. Ar vienkāršu maza bērna ticību viņam ir jāuzticas Glābēja nopelnam, pieņemot Viņa taisnību un ticot Viņa žēlastībai.” (Elena Vaita “Evanģēlija kalpi” 156., 157. lpp.)

Pretestības rašanās

Nepagāja ilgs laiks, kad draudzes panākumi izsauca dažu Jeruzālemes vadītāju pretestību. Jeruzālemes templi vadīja augstais priesteris un viņa palīgi, no kuriem lielākā daļa bija sadukēji un farizeji. Tā kā sadukēji neticēja augšāmcelšanai, viņus lielā mērā satrauca Pētera un Jāņa sludināšana, ka Jēzus ir cēlies augšā no mirušajiem. Tempļa sargu arestēti, apustuļi tika noturēti ieslodzījumā līdz nākamai dienai, kad viņi tika vesti koncila priekšā (Apd 4:1–7).

Izlasi Apd 4:1–18. Ko Pēteris atbildēja uz jautājumu, kā vārdā viņi rīkojas? Kāda vēsts bija Pētera teiktā pamatā, ko vadītāji uzskatīja par tik apdraudošu? _____

Jautājums par pilnvarām, ko uzdeva jūdu vadītāji, norāda uz bažām par varu. Toties Pēteris paziņoja ne tikai to, ka brīnums ir veikts Jēzus vārdā, bet arī ka glābšana nāk tikai un vienīgi no Viņa. Apustuļi atradās augstākā jūdu varas orgāna priekšā, tomēr viņi kalpoja daudz augstākai autoritātei. Šie vīri bija vienkārši, neizglītoti Galilejas zvejnieki, tāpēc viņu drosme un spēja izteikties pārsteidza klātesošos. Lai gan vadītāji to nesaprata, apustuļi bija Svētā Gara pilni -- tieši tā, kā Jēzus to bija paredzējis (Mt 10:16–20).

Nebūdami spējīgi noliegt brīnumu – arī dziedinātais vīrs bija klāt, lai visi varētu viņu redzēt, – sinedrija locekļi pavēlēja apustuļiem pārtraukt sludināšanu. No vēsts viņi baidījās tikpat ļoti kā no kustības pieaugošās popularitātes. Neizvērtējot pienācīgi pierādījumus, viņi ļāva aizspriedumiem un ilgām sevi aizsargāt noteikt viņu rīcību.

Pētera pēdējie vārdi ir vieni no vislielākajiem dārgakmeņiem Apustuļu darbu grāmatā: “Spriediet paši – vai Dieva priekšā ir tainīgi jūs vairāk klausīt nekā Dievu? Mēs nevaram nerunāt par to, ko paši esam redzējuši un dzirdējuši” (Apd 4:19, 20).

Padomā par ilgām pēc varas un cik potenciāli bīstami tas var būt jebkurā līmenī un jebkurā kontekstā. Tā kā kristieši ir aicināti būt par kalpiem, kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem ar varas vilinājumu? _____

Hananja un Safira

Īpašumu atdošana kopīgām vajadzībām agrīnajā draudzē nebija obligāta. Tas ir, tas nebija formāls nosacījums, lai kļūtu par locekli. Tomēr bija vairāki brīvprātīgas devības piemēri, kas iedvesmoja visu kopienu. Viens no šādiem piemēriem ir Barnaba (Apd 4:36, 37), kam būs svarīga loma vēlāk.

Tomēr bija arī negatīvi piemēri, kas apdraudēja draudzes vienotību no iekšienes tieši tajā laikā, kad bija sākušies uzbrukumi no ārpuses.

Izlasi Apd 5:1–11. Kādas ir šī stāsta mācības? _____

Lai gan Lūka neatklāj visas detaļas, nav šaubu, ka Hananjas un Safiras galvenā problēma nebija mēģinājums paturēt naudu, bet gan maldināšana kopienas iekšienē. Viņu grēks nebija impulsīvas rīcības rezultāts, bet rūpīgi izstrādāts plāns, pārdomāts mēģinājums “pārbaudīt Kunga Garu” (Apd 5:9). Viņiem nebija pienākums pārdot savu īpašumu un atdot naudu draudzei. Tāpēc tad, kad viņi to sāka darīt, viņi, iespējams, rīkojās tikai paši savās interesēs, varbūt pat centās gūt ietekmi brāļu vidū ar kaut ko tādu, kas izskatījās pēc slavējamās labdarības.

Varbūt šāds skatījums var palīdzēt izskaidrot, kāpēc Dievs viņus tik smagi sodīja. Pat ja draudzes kopienas dzīve bija radusies no pārliecības, ka Jēzus drīz nāks, tāda rīcība, kā izdarījās Hananja un Safira jau pašā sākumposmā, varēja radīt nevērību pret to, cik svarīgi ir būt lojālam pret Dievu, lai neatstātu sliktu ietekmi uz ticīgajiem. Fakts, ka nav minēts, vai Hananjam būtu bijusi dota iespēja nožēlot, kā tas bija Safiras gadījumā (Apd 5:8), varbūt ir saistīts tikai ar to, ka ziņojums ir pierakstīts īsi.

Izšķirošais bija tas, ka viņi no sākuma līdz galam bija rīkojušies grēcīgi, un grēks ir nopietna lieta Dieva acīs (Ech 18:20, Rm 6:23), pat ja Viņš ne vienmēr to uzreiz soda. Patiesībā tam, ka sods bieži vien tiek atlikts, vajadzētu pastāvīgi mums atgādināt, cik žēlīgs ir Dievs (2Pt 3:9).

Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem, lai nepārkāptu žēlastības robežas, kā to izdarīja šie divi pirmkristiešu draudzes locekļi? _____

Otrais arests

Ja apustuļi varēja tikt izmantoti, lai nestu Dieva spriedumu par grēku, kā tas bija Hananjas un Safiras gadījumā, viņi varēja arī tikt izmantoti, lai nestu Dieva žēlastību pār grēciniekiem. Viņu spēcīgā dziedināšanas kalpošana (Apd 5:12–16) bija taustāms pierādījums tam, ka Dieva Gars darbojas caur viņiem. Pārsteidzoši, bet tika uzskatīts, ka pat Pētera ēna var dziedināt cilvēkus. Tam visvairāk līdzinās evaņģēlija stāsts par sievieti, kas tika dziedināta, aizskarot Jēzus apģērbu (Lk 8:43, 44). Lūka tomēr neapgalvo, ka Pētera ēnai bija dziedinošs spēks, bet ka cilvēki tā domāja. Tomēr pat ja tika iesaistīta populāra māņticība, Dievs tik un tā parādīja Savu žēlastību.

Jo vairāk apustuļi tika piepildīti ar Garu un zīmes un brīnumi vairojās, jo vairāk reliģiskie vadītāji tika piepildīti ar skaudību. Tā mudināja viņus apcietināt apustuļus otrreiz (Apd 5:17, 18). Tikai pēc viņu brīnumpilnās izbēgšanas (Apd 5:19–24) un vēl vienas drosmīgas Pētera runas, kurā viņš uzsvēra, ka viņiem ir “Dievam jāklausa vairāk nekā cilvēkiem” (Apd 5:29), daži pie varas esošie sāka pārdomāt iespēju, ka varbūt tiešām šeit darbojas pārdabiski spēki.

Izlasi Apd 5:34–39. Kā Gamaliēls centās atrunāt sinderiju no apustuļu nogalināšanas? _____

Sinedriju kontrolēja saduķēji, bet farizeji veidoja ietekmīgu mazākumu. Gamaliēls bija farizejs un bauslibas mācītājs. Viņš bija tik augstu cienīts starp jūdiem, ka viņš kļuva pazīstams kā “rabān” (mūsu skolotājs), nevis vienkārši “rabi” (mans skolotājs). Pāvils bija viens no viņa mācekļiem (Apd 22:3).

Gamaliēls atsaucās uz divām citām dumpinieku kustībām Israēla nesenā vēsturē, kas arī bija piesaistījušas sekotājus un radījušas nemierus. Tomēr vadītāji tika nogalināti un viņu sekotāji pilnībā izklīdināti. Mācība, ko viņš bija guvis: ja kristīgā kustība ir cilvēciskas izcelsmes, tad tā drīz izzudīs. No otras puses, ja tā bija dievišķa kustība, kā to apgalvoja apustuļi, kā gan viņi var cerēt stāvēt tai pretī? Gamaliēla padoms tika ņemts vērā. Apustuļi tika nopērti un viņiem atkal pavēlēja nerunāt Jēzus vārdā.

Ko šis stāsts mums stāsta par to, cik nepieciešams un noderīgs bieži var būt labs padoms?

Kā mēs varam mācīties būt atvērtāki pret padoma uzklaušanu, pat ja tas ir tāds, ko mēs isti negribam dzirdēt? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Mēs esam pārvaldnieki, kam Kungs, kas ir devies prom, ir uzticējis rūpes par Viņa namu un Viņa interesēm, kam Viņš nāca šajā pasaulē kalpot. Viņš ir atgriezies Debesīs, atstājot mums pienākumu, un Viņš sagaida, lai mēs būtu modri un gaidītu Viņa parādīšanos. Būsim uzticīgi tam, kas mums ir uzticēts, lai Viņš, pēkšņi parādoties, neatrastu mūs guļam.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 8. sēj. 37. lpp.)

“Ļaudīm ir jāsaprot, ka viņu solījumi un apņemšanās Dieva lietai ir svēti. Šādi solījumi parasti netiek uzskatīti par tik obligātiem kā solījumi cilvēkiem. Bet vai solījums ir mazāk svēts un saistošs tikai tāpēc, ka tas ir izteikts Dievam? Vai tāpēc, ka tam trūks tehnisku apzīmējumu un to nevar uzspiest ar likumu, kristietis neņems vērā saistības, kuras viņš ar savu vārdu ir uzņēmis? Neviena likumīga saistība nav svarīgāka par to, kas ir izteikta Dieva lietai.” (Elena Vaita “The SDA Bible Commentary” 6. sēj. 1056. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Līdz ar daudz ko citu Jēzus atstāja mācekļiem divus tiešus pienākumus: Viņa drīzās nākšanas gaidīšanu un pasaulplašu misiju. Kā šiem diviem faktoriem vajadzētu ietekmēt mūsu izpratni par misiju un aicinājumu sludināt evaņģēliju pasaulei?

2. Kāds reiz teicis: “Mums jābūt gataviem, ka Jēzus nāks šodien, bet jāturpina strādāt [draudzes misijā] tā, it kā vēl būtu nepieciešami simts gadi līdz Viņa nākšanai.” Kāda gudrība ir atrodama šajos vārdos un kā mēs tos varam attiecināt uz savu dzīves aicinājumu?

3. Kāpēc Jēzus dzīvei, nāvei, augšāmcelšanai un nākšanai vajadzētu būt centrā visam, ko mēs sludinām? Vai, citiem vārdiem, kas labs ir tajā, ko mēs sludinām, ja nav šo notikumu?

4. Ko Hananjas un Safiras stāstam vajadzētu mācīt par to, cik mums ir grūti saprast citu cilvēku sirdis – vienalga, vai uz labu vai ļaunu?

5. Vai jūs pazīstat kādu mūsdienu Gamaliēlu? Vai varbūt jūs esat citiem šajā lomā? Grupā pārrunājiet tādus piedzīvojumus, kur gudra padoma došana vai saņemšana izdarīja kaut ko labu. Kādu mācību mēs varam gūt no šiem ziņojumiem?

PIRMIE DRAUDZES VADĪTĀJI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 6. nodaļa, Apd 7:48, Ebr 5:11–14, Mih 6:1–16, Apd 7. nodaļa, Apd 8:4–25.

ATMIŅAS PANTS:

“Dieva vārds auga, un mācekļu skaits Jeruzālemē strauji pieauga, arī daudzi priesteri pieņēma ticību” (Apd 6:7).

Daudzi, kas atgriezās Vasarsvētkos, bija hellēņu jūdi, tas ir, jūdi no grieķu-romiešu pasaules, kas nu dzīvoja Jeruzālemē (Apd 2:5, 9–11). Neskatoties uz to, ka viņi bija jūdi, viņi atšķīrās no Jūdejas jūdiem – Apd 6:1 tie nosaukti par ebrejiem – daudzos aspektos, no kuriem visredzamākā atšķirība ir tā, ka viņi nerunāja aramiešu valodā, ko tolaik lietoja Jūdejā.

Bija arī vairākas citas atšķirības gan kultūras, gan reliģijas ziņā. Tā kā viņi bija piedzimuši svešā zemē, viņi nebija iesaņņojušies Jūdejas jūdu tradīcijās, vai vismaz viņu saknes nebija tik dziļas kā Jūdejas jūdiem. Viņi, jādōmā, nebija tik ļoti pieķērušies tempļa ceremonijām un tiem Mozus likuma aspektiem, kas bija attiecināmi tikai uz Israēla tautu.

Pavadījuši lielāko daļu savas dzīves grieķu un romiešu vidē un dzīvojuši ciešā kontaktā ar pagāniem, viņiem bija vieglāk pieņemt kristīgās ticības iekļaujošo raksturu. Daudzus hellēniskos jūdus Dievs izmantoja, lai tie nestu liecību visai pasaulei.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 28. jūlijā.

Septiņu iecelšana

Izlasi Apd 6:1. Par ko sūdzējās hellēņu izcelsmes ticīgie? _____

„Sūdžību iemesls bija apgalvojums, ka grieķu atraitnes tiek atstātas novārtā, nodrošinot ikdienas palīdzību. Ikkatra nevienlīdzība ir pretēja evaņģēlija garam, tomēr sātanam izdevās pamodināt aizdomas. Tagad bija jāpieņem ātrs lēmums, lai atņemtu katru neapmierinātības iemeslu, vai arī ienaidnieks būs uzvarējis savās pūlēs ienest šķelšanos starp ticīgajiem.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 88. lpp.)

Risinājums, ko piedāvāja apustuļi, bija, lai jūdi izvēlas no sava vidus septiņus vīrus, kas “kalpo [diakoneō] pie galda” (Apd 6:2), kamēr viņi pavadīs laiku lūgšanās un “kalpošanā [diakonia] ar vārdu” (Apd 6:4). Tā kā “dakoneō” un “diakonia” pieder pie vienas un tās pašas vārdu grupas, vienīgā reālā atšķirība ir “galdi” Apd 6:2 un “vārds” Apd 6:4. Tas kopā ar īpašības vārdu “ikdienas” (Apd 6:1), šķiet, norāda uz diviem galvenajiem elementiem pirmkristiešu draudzes ikdienas dzīvē: mācīšanu (“vārds”) un sadraudzību (“galdi”), kas sastāvēja no kopīgas maltītes, Kunga Vakarēdiena un lūgšanām (Apd 2:42, 46; 5:42).

Citiem vārdiem, apustuļi kā pilnvaroti Jēzus mācības nesēji nodarbosies galvenokārt ar doktrīnas mācīšanu un lūgšanām, bet ieceltie septiņi vīri būs atbildīgi par sadraudzības aktivitātēm vairākās mājas draudzēs. Viņu pienākumi tomēr nebija ierobežoti ar diakonu pienākumiem, kā tie tiek saprasti mūsdienās. Viņi patiesībā bija pirmie baznīcas draudzes vadītāji.

Izlasi Apd 6:2–6. Kā tika izraudzīti septiņi vīri un kā viņiem tika uzticēta kalpošana? _____

Kandidātiem bija jābūt ar morālām, garīgām un praktiska rakstura īpašībām: viņiem vajadzēja būt godājamai reputācijai un piepildītiem ar Garu un gudrību. Līdz ar kopienas apstiprinājumu šie septiņi bija izraudzīti un iesvētīti ar lūgšanu un roku uzlikšanu. Šķiet, ka rituāls norāda uz publisku atzīšanu un autoritātes piešķiršanu kā diakonam.

Ir tik viegli sēt strīdus draudzē, vai ne? Kā mēs varam darīt visu Dieva dotajā spēkā, lai saglabātu mieru savā starpā un pievērstos misijai? _____

Stefana kalpošana

Pēc uzdevuma došanas septiņi vīri iesaistījās ne tikai draudzes kalpošanā, bet arī efektīvā liecināšanā. Rezultāts bija tāds, ka evaņģēlijs turpināja izplatīties un ticīgo skaits auga (Apd 6:7). Šī augšana, protams, sāka radīt pretestību pirmkristiešu draudzē. Pēc tam stāstījums pievērsās Stefanam, vīram ar reti sastopamu garīgu stāju.

Izlasi Apd 6:8–15. Ko šie panti mums māca par Stefanu un viņa ticību un raksturu? Ko Stefans sludināja, kas tik ļoti sadusmoja viņa pretiniekus? _____

Kā hellēņu jūds Stefans līdzdalīja evaņģēliju hellēņu sinagogās Jeruzālemē. Pilsētā bija vairākas šādas sinagogas. Apd 6:9, iespējams, atsaucas uz divām no tām – viena bija dienvidu imigrantu (jūdiem no Kirēnas un Aleksandrijas), bet otra ziemeļu imigrantu (jūdiem no Kilikijas un Āzijas).

Jēzus, bez šaubām, bija centrālais jautājums viņu debatēs, bet pret Stefanu celtās apsūdzības norāda uz tādu izpratni par evaņģēliju un ar to saistītajiem jautājumiem, kas, iespējams, pārspēja jūdu ticīgos. Stefans tika apsūdzēts Mozus un Dieva zaimošanā, tas ir, pret likumu un templi. Pat ja viņš tika nepareizi saprasts dažos jautājumos – vai arī viņa vārdi tika tišām sagrozīti un pret viņu tika izteikta viltus liecība –, apsūdzības varēja nebūt pilnīgi nepareizas, kā tas bija paša Jēzus gadījumā (Mk 14:58, Jņ 2:19). Stefana tiešais tempļa elkdievīgās godāšanas nosodījums sinedrija priekšā (Apd 7:48) atklāj, ka viņš saprata dziļāk Jēzus nāvi un kur tā aizvedīs, vismaz attiecībā uz templi un tās ceremoniālo kalpošanu.

Citiem vārdiem, lai gan varbūt daudzi jūdu ticīgie no Jūdejas vēl joprojām bija pieķērušies templim un citiem ceremoniālajiem rituāliem (Apd 3:1, 15:1, 5; 21:17–24) un viņiem bija grūti tos atstāt (Gal 5:2–4, Ebr 5:11–14), Stefans un varbūt arī citi hellēņu ticīgie ātri saprata, ka Jēzus nāve nozīmēja galu visai tempļa sistēmai.

Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem, lai tik ļoti nenoslēgtos savos uzskatos, aizverot durvis jaunai gaismai, kad tā nāk? _____

Sinedrija priekšā

Izlasi Apd 7:1–53. Ko Stefans teica saviem apsūdzētājiem? _____

Apsūdzības, kas tika izteiktas Stefanam, vadīja pie viņa apcietināšanas un tiesas sinedrija priekšā. Likums un tempļa kalpošana saskaņā ar jūdu tradīciju bija divi no trim pīlāriem, uz kuriem balstās pasaule – no kuriem pēdējais ir labie darbi.

Vienkāršs mājiens, ka Mozus ceremonijas ir novecojušas, patiešām tika uzskatīts kā uzbrukums tam, kas jūdaismā bija visvētākais, tāpēc arī bija apsūdzība zaimošanā (Apd 6:11).

Stefana atbilde ir visgarākā runa Apustuļu darbos, kas pats par sevi ir norādījums uz to, cik tā ir svarīga. Kaut arī pirmajā brīdī tā nešķiet nekas vairāk kā garlaicīga Israēla vēstures izklāstīšana, mums vajadzētu saprast šo runu saistībā ar Vecās Derības derību un to, kā pravieši izmantoja tās struktūru, kad viņi nostājās kā reliģisku reformu nesēji, lai aicinātu Israēlu atgriezties pie tās prasībām. Kad tas notika, viņi reizēm izmantoja ebreju vārdu “*riḅ*”, kura vislabākais tulkojums, iespējams, ir “derības tiesas process”, lai izteiktu domu, ka Dievs uzņemas likumīgu rīcību pret Saviem ļaudīm, jo viņi nav turējuši derību.

Mih 6:1, 2, piemēram, “*riḅ*” ir minēts trīs reizes. Tad, sekojot Sinaja derības paraugam (2Moz 20–23), Miha atgādina ļaudīm par Dieva varenajiem darbiem viņu labā (Mih 6:3–5), par derības noteikumiem un tās pārkāpumiem (Mih 6:6–12) un visbeidzot par lāstiem par pārkāpumiem (Mih 6:13–16).

Tas, iespējams, ir Stefana runas fons. Kad viņam lūdza paskaidrot savu rīcību, viņš necentās atspēkot apsūdzības, ne arī aizstāvēt savu ticību. Tā vietā viņš pacēla balsi tieši tāpat, kā to darīja senatnes pravieši, kad viņi nesa Dieva “*riḅ*” pret Israēlu. Viņa garais pārskats par Dieva attiecībām ar Israēlu pagātnē bija ar nodomu ilustrēt viņu nepateicību un nepaklausību.

Patiešām, ar Apd 7:51–53 Stefans vairs nav apsūdzētais, bet Dieva pravietiskais pārstāvis, kas nes Dieva derības tiesu pret šiem vadītājiem. Ja viņu tēvi bija vainīgi praviešu nokaušanā, tad viņi bija vēl vairāk vainīgi. Pārmaiņa no “mūsu tēvi” (Apd 7:11, 19, 38, 44, 45) uz “jūsu tēvi” (Apd 7:51) ir nozīmīga: Stefans lauza solidaritāti ar savu tautu un ieņēma noteiktu nostāju par Jēzu. Maksa par to bija milzīga, tomēr viņa vārdi neatklāja ne bailes, ne nožēlu.

Kad bija pēdējā reize, kad tev bija jāieņem stingra un nesvārstīga nostāja par Jēzu? Vai tu to izdarīji, vai drīzāk runāji blēņas? Ja runāji blēņas, kādai pārmaiņai vajadzētu notikt? _____

Jēzus Debesu pagalmos

Tā kā pēc definīcijas pravietis (ebreju val. *nābī*) ir kāds, kas runā Dieva vārdus, Stefans kļuva par pravieti tajā pašā brīdī, kad viņš izteica Dieva “*rīb*” pret Israēlu. Tomēr viņa pravietiskā kalpošana bija īsa.

Izlasi Apd 7:55, 56. Kāda bija Stefana atklāsmes nozīme? _____

“Kad Stefans sasniedza šo vietu, ļaudis sacēlās troksnis. Dzirdot, kā pravietojumi tiek attiecināti uz Kristu un kā tiek runāts par templi, priesteris, cenzdamies izrādīt sašutumu, saplēsa savas drēbes. Stefanam tā bija zīme, ka viņa balsij drīz būs jāapklust uz visiem laikiem. Viņš redzēja savu vārdu izraisīto pretestību un saprata, ka nodod pēdējo liecību. Lai gan viņa runa bija tikai pusē, viņš to pēkšņi pārtrauca.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 100. lpp.)

Kad Stefans stāvēja jūdu vadītāju priekšā, izsakot apsūdzību pret viņiem Dieva lietas sakarā, Jēzus stāvēja Debesu tiesā – tas ir, Debesu svētnīcā blakus Tēvam, kas ir norādījums, ka tiesa virs zemes bija patiesās tiesas izpausme, kas notika Debesīs. Dievs tiesās viltus skolotājus un vadītājus Israēlā.

Tas izskaidro to, kāpēc šeit pietrūkst aicinājuma nožēlot, kas bija vispārīga iezīme iepriekšējās Apustuļu darbu runās (2:38, 3:19, 5:31). Israēla teokrātijai bija pienācis gals, kas nozīmēja, ka pasaules glābšana vairs ilgāk netiks nesta ar Israēla tautas starpniecību, kā tas bija apsolīts Ābrahāmam (1Moz 12:3, 18:18, 22:18), bet to darīs Jēzus sekotāji, jūdi un pagāni, kam tagad bija jāatstāj Jeruzāleme un jādodas liecināt pasaulei (Apd 1:8).

Izlasi Apd 7:57 – 8:1, 2. Kā Lūka ziņo par Stefana nāvi? _____

Nomētāšana ar akmeņiem bija sods par zaimošanu (3Moz 24:14), lai gan nav skaidrs, vai Stefans tika notiesāts uz nāvi vai arī fanātiska pūļa nolincots. Jebkurā gadījumā viņš bija pirmais zināmais Jēzus ticīgais, kas tika nogalināts savas ticības dēļ. Tas, ka liecinieki atstāja savas drēbes pie Saula kājām, norādīja, ka viņš bija Stefana pretinieku vadītājs. Tomēr, kad Stefans lūdza par saviem bendēm, viņš lūdza arī par Saulu. Tikai cilvēks ar pārāku raksturu un nesvārstīgu ticību varēja kaut ko tādu izdarīt, kas bija spēcīga viņa ticības un Kristus realitātes atklāšanās viņa dzīvē.

Evaņģēlija izplatīšanās

Uzvāra pār Stefanu iesāka masīvas vajāšanas pret ticīgajiem Jeruzālemē, ko, bez šaubām, iniciēja tā pati pretinieku grupa. Grupas vadītājs bija Sauls, kas draudzei bija radījis lielu kaitējumu (Apd 8:3, 26:10). Tomēr vajāšanas izrādījās ar labu ietekmi.

Izkaisīti pa Jūdeju un Samariju, ticīgie izgāja sludināt evaņģēliju. Pavēle liecināt šajos apgabalos (Apd 1:8) nu tika izpildīta.

Izlasi Apd 8:4–25. Kādas mācības ir atklātas šajos ziņojumos? _____

Samarieši bija pa pusei israēlieši, pat no reliģiskā viedokļa. Viņi bija monoteisti, kas pieņēma pirmās piecas Mozus grāmatas, praktizēja apgrauzīšanu un gaidīja Mesiju. Tomēr jūdiem samariešu reliģija likās samaitāta, kas nozīmēja, ka samariešiem nebija daļas Israēla žēlastības derībā.

Negaidītā samariešu atgriešanās pārsteidza draudzi Jeruzālemē, tāpēc apustuļi sūtīja Pēteri un Jāni izvērtēt situāciju. Tas, ka Dievs atturēja Gara izliešanos līdz Pētera un Jāņa nākšanai (Apd 8:14–17), iespējams, bija domāts, lai pārliecinātu apustuļus, ka samariešiem ir jātiek pieņemtiem kā pilntiesīgiem ticīgo kopienas locekļiem (Apd 11:1–18).

Tomēr ar to viss nebeidzās. Apd 8:26–39 mums ir stāsts par Filipu un etiopieti, einuhu, kas pēc Bībeles izpētes lūdza, lai viņu krista. “Tad viņš lika apturēt ratus, un viņi abi, Filips un augstmanis, iekāpa ūdenī, un Filips viņu kristīja” (Apd 8:38).

Vispirms samarieši, tad etiopietis, svešinieks, kas bija atnācis uz Jeruzālemi, lai pielūgtu Dievu, un nu bija ceļā uz mājām. Evaņģēlijs bija pārkāpis Israēla robežas un aizsniedzis pasauli, kā bija paredzēts. Tomēr tas viss bija tikai sākums, jo šie pirmie jūdu ticīgie drīz ceļos pa visu toreiz zināmo pasauli un sludinās lielisko vēsti par Jēzus nāvi, kas samaksāja sodu par viņu grēkiem un visiem visur piedāvā glābšanas cerību.

Pēteris teica Sīmanim, ka viņš ir “žults rūgtuma pilns un nelietības saistīts” (Apd 8:23).

Kāds bija risinājums viņa problēmai un ikvienam, kas var nonākt līdzīgā situācijā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Pār Jeruzālemes draudzi izvērstās vajāšanas panāca to, ka evaņģēlija darbam tika dots jauns stimuls. Šeit Vārda sludināšanu bija pavadījuši ievērojami panākumi, un draudēja briesmas, ka mācekļi te varētu uzkvēties pārāk ilgi, neievērojot Pestītāja uzdevumu iet pa visu pasauli. Aizmirsdami, ka spēks stāvēt pretī ļaunumam visstraujāk vairojas rosīgi strādājot, viņi sāka domāt, ka nav svarīgāka pienākuma kā aizsargāt Jeruzālemes draudzi no ienaidnieka uzbrukumiem. Kur viņiem vajadzēja audzināt jaunatgrieztos nest evaņģēliju tiem, kas to vēl nebija dzirdējuši, draudēja briesmas ieņemt nostāju, kas liktu apmierināties ar jau sasniegto. Dievs pieļāva vajāšanas, lai izkaisītu savus pārstāvjus pa apkārtējām zemēm, kur tie varētu darboties citu labā. Izdzīti no Jeruzālemes, ticīgie ‘staigāja apkārt, sludinādami evaņģēliju.’” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 105. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Izlasi rūpīgi Elenas Vaitas citātu par briesmām, kas draudēja agrīnajai draudzei, kļūstot apmierinātai ar sevi un saviem sasniegumiem. Pirmkārt, tas nozīmē, ka pretēji populāriem uzskatiem daudzi jūdi patiešām pieņēma Jēzu kā savu Mesiju. Un -- vēl svarīgāk -- kādu brīdinājumu mums kā tautai vajadzētu paņemt no tā mūsdienās? Kā mēs varam būt droši, ka mēs pārāk neaizraujamies, aizsargājot to, kas mums jau ir, nevis darot to, kas mums ir jādara — jāaizsniedz pasaule?

2. Apustuļu laikā attiecības starp jūdiem un samariešiem iezīmēja gadsimtiem ilgs nikns naidis. Ko mēs varam mācīties no fakta, ka Filips, līdzīgi jūdiem, nesa liecību par Jēzu Samarijā? Pat kā septītās dienas adventisti mēs neesam imūni pret kultūras un etniskiem aizspriedumiem. Ko krustam vajadzētu mums mācīt par to, ka mēs visi Dieva priekšā esam vienādi? Ko Kristus nāves universālumam vajadzētu mums mācīt par katra cilvēka bezgalīgo vērtību?

3. Kā Filips tuvojās etiopietim (8:27–30)? Kā mēs varam būt atvērtāki iespējām līdzdalīt evaņģēliju citiem?

4. Ko mēs esam mācījušies no Apd 6–8, kas mums var palīdzēt efektīvāk īstenot draudzes misiju?

PĀVILA ATGRIEŠANĀS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 26:9–11, 5Moz 21:23, Apd 9:1–20, 1kor. 9:1, Gal. 1:1, Apd 9:20–30.

ATMIŅAS PANTS:

“Dodies turp, jo šis vīrs ir manis izredzēts darbarīks, lai nestu manu vārdu tautām un ķēniņiem, un Israēla dēliem” (Apd 9:15).

Saula no Tarsas atgriešanās (vēlāk Pāvils) bija viens no ievērojamākajiem notikumiem apustuliskās draudzes vēsturē. Pāvila nozīme tomēr tālu pārsniedz paša atgriešanos, jo Pāvils noteikti nav vienīgais draudzes ienaidnieks, kurš vēlāk kļuva par patiesu kristieti. Jautājums drīzāk ir saistīts ar to, ko viņš beigās darīja evaņģēlija labā. Pāvils sāka kā nelabojams pirmkristiešu pretinieks, un ļaunums, ko viņš varēja izdarīt jaunajai draudzei, bija milzīgs. Viņam bija gan apņēmība, gan oficiāls atbalsts draudzes iznīcināšanai. Tomēr viņš patiesi atsaucās Dieva aicinājumam uz Damaskas ceļa un kļuva par vislielāko apustuli. “No visrūgtākajiem un nežēlīgākajiem Kristus draudzes vajātājiem radās visspējīgākais aizstāvis un visveiksmīgākais evaņģēlija vēstnesis.” (Elena Vaita “Sketches from the Life of Paul” 9. lpp.)

Pāvila iepriekšējā rīcība, vajājot agrīno draudzi, vienmēr radīja viņā dziļu bezvērtības izjūtu, lai gan viņš ar vēl dziļāku pateicības izjūtu varēja teikt, ka Dieva žēlastība pret viņu nebija bijusi veltīga. Līdz ar Pāvila atgriešanos kristietība izmainījās uz visiem laikiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. augustā

Draudzes vajātājs

Pāvils bija hellēņu izcelsmes jūds. Viņa dzimšanas vieta bija Tarsa, Kilikijas galvaspilsēta (Apd 21:39). Neskatoties uz to, viņš zināmā mērā novirzījās no hellēnistiskā stereotipa, jo tika aizvests uz Jeruzālemi, kur mācījās pie Gamaliēla (Apd 22:3), kas bija visietekmīgākais farizeju skolotājs tajā laikā. Kā farizejs Pāvils bija kategoriski ortodoksāls, lai gan viņa dzīve robežojās ar fanātismu (Gal 1:14). Tāpēc viņš nogalināja Stefanu un kļuva par galveno spēlētāju turpmākajās vajāšanās.

Izlasi Apd 26:9–11. Kā Pāvils aprakstīja savu rīcību pret draudzi? _____

Kādā citā vietā Pāvils saka, ka evaņģēlijs jūdiem bija klupšanas akmens (1kor 1:23). Jēzus ne tikai neatbilda tradicionālajai jūdu izpratnei par gaidāmo ķēnišķīgo Mesiju, viņi nekādi nevarēja pieņemt domu, ka Tas, kurš nomira pie krusta, varēja būt Dieva Mesija, jo Raksti saka, ka “pakārtais ir Dieva lāsts” (5Moz 21:23). Tāpēc jūdiem krustā sišana pati par sevi bija acīmredzama pretruna, visskaidrākais pierādījums, ka draudzes apgalvojumi par Jēzu ir nepareizi.

Apd 9:1, 2 parāda Saulu no Tarsas darbībā pret ticīgajiem. Damaska bija svarīga pilsēta aptuveni 135 jūdzes uz ziemeļiem no Jeruzālemes, un tajā dzīvoja liela daļa jūdu. Jūdi, kas dzīvoja ārpus Jūdejas, bija organizēti sava veida sistēmā, kuras galvenā pārvalde atradās Jeruzālemē (sinedrijs), kur sinagogas darbojās kā atbalsta centri vietējām kopienām. Starp sinedriju un šādām kopienām notika pastāvīga saziņa ar vēstuļu starpniecību, kuras nesa “shaliah”, “tas, kurš ir sūtīts” (no ebreju valodas “shalah” – “sūtīt”). “Shaliah” bija oficiālais aģents, ko bija iecēlis sinedrijs, lai veiktu vairākas reliģiskas darbības.

Kad Pāvils lūdza augsto priesteri, sinedrija prezidentu, lai viņam dod vēstules, kas ir adresētas sinagogām Damaskā, viņš kļuva par “shaliah”, ar pilnvarām arestēt jebkuru Jēzus sekotāju un vest uz Jeruzālemi (salīdzini ar Apd 26:12). Grieķu valodā ekvivalents “shaliah” ir “apostolos”, no kurienes cēlies vārds “apustulis”. Tādējādi Pāvils, pirms viņš kļuva par Jēzus Kristus apustuli, vispirms bija sinedrija apustulis.

Kad bija pēdējā reize, kad tu biji dedzīgs par kaut ko (vai pret kaut ko), bet vēlāk mainīji savus uzskatus? Kādas mācības tev vajadzēja apgūt no šīs pieredzes? _____

Uz Damaskas ceļa

Izlasi Apd 9:3–9. Kas notika, kad Pāvils tuvojās Damaskai? Kāda nozīme ir Jēzus vārdiem Apd 9:5 (sk. arī Apd 26:14)? _____

Kad Pāvils un viņa sabiedrotie tuvojās Damaskai, notika negaidītais: ap pusdienlaiku viņi piedzīvoja spēcīgu spožu gaismu no debesīm un balsi, kas runāja uz viņiem. Tā nebija tikai atklāsme pravietiskā nozīmē, bet dievišķa atklāšanās, kas bija mērķēta tikai uz Pāvilu. Viņa sabiedrotie redzēja gaismu, tomēr tikai Pāvils bija akls. Viņi dzirdēja balsi, bet tikai Pāvils to saprata. Gaisma bija dievišķā godība no augšāmceltā Jēzus, kas personīgi parādījās tajā brīdī Pāvilam (Apd 22:14). Citās vietās Pāvils apgalvo, ka viņš ir redzējis Jēzu, kas padara viņu līdzvērtīgu pārējiem divpadsmit kā Viņa augšāmcelšanās un apustuliskās autoritātes liecinieku (1kor 9:1, 15:8).

Turpmākais dialogs ar Jēzu pārsteidz Pāvilu vairāk nekā pati gaisma. Pāvils bija pilnībā pārliecināts, ka, uzbrūkot Nācarieša sekotājiem, viņš darīja Dieva darbu, attīrot jūdaismu no bīstamās un draudošās ķecerības. Nu viņš uzzināja, ka Jēzus ne tikai ir dzīvs, bet arī ka, radot ciešanas Viņa sekotājiem, viņš bija uzbrucis pašam Jēzum.

Uzrunājot Saulu, Jēzus izmantoja sakāmvārdu, kam, iespējams, bija grieķu izcelsme un ko Pāvils noteikti labi zināja: “Grūti tev ir pret dzelksni spārdīt” (Apd 26:14). To varētu attēlot kā jūgu, ko vērsis cenšas izkustināt pret asu stieni, kas tiek izmantots, lai viņu vadītu. Tādā veidā dzīvnieks tikai vēl vairāk ievaino sevi.

Šis teiciens, iespējams, norāda uz cīņu Pāvila prātā (Bībele to sauc par Gara darbu (Jņ 16:8–11)), kas saistīta ar to, kas notika ar Stefanu. “Saulam bija ievērojama loma Stefana nopratināšanā un tiesāšanā, un apbrīnojamie Dieva klātbūtnes pierādījumi mocekļa nāves gadījumā bija noveduši viņu šaubās par tās lietas taisnīgumu, kuru tas bija aizstāvējis, cīnoties pret Jēzus sekotājiem. Viņa prāts bija dziļi satraukts, un savā apmulsumā tas griezās pie tiem, kuru gudrībai un spriedumam pilnīgi uzticējās. Priesteru un virsnieku argumenti viņu beidzot pārliecināja, ka Stefans bija Dieva zaimotājs un Kristus, par kuru nogalinātais māceklis sludināja, ir bijis krāpnieks, tā ka viņš, savu uzdevumu pildot, ir rīkojies pareizi.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 112., 113. lpp.)

Kāpēc ir saprātīgi ņemt vērā savu sirdsapziņu? _____

Hananjas apmeklējums

Kad viņš saprata, ka runā ar pašu Jēzu, Sauls uzdeva jautājumu, kas deva Jēzum iespēju, ko Viņš jau bija gaidījis: “Kungs, ko lai es daru?” (Apd 22:10). Jautājums norāda, ka viņš nožēloja savu rīcību, bet, vēl svarīgāk, tas izsaka beznosacījuma labprātību no šī brīža ļaut Jēzum vadīt viņa dzīvi. Aizvestam uz Damasku, Saulam bija jāgaida tālākie norādījumi.

Apd 9:10–19 Bībele atklāj, kā Kungs bija darbojies, lai sagatavotu Saulu no Tarsas viņa jaunajai dzīvei kā apustulim Pāvilam. Atklāsmē Jēzus deva Hananjam norādījumu apciemot Saulu un uzlikt viņam rokas, lai atjaunotu viņa redzi. Bet Hananja jau zināja, kas bija Sauls, kā arī cik daudz brāļu bija cietuši un pat zaudējuši dzīvību viņa dēļ. Viņš arī bija labi informēts par iemeslu, kāpēc Sauls bija Damaskā, un viņš pavisam droši negribēja būt Saula pirmais upuris šajā pilsētā. Viņa vilcināšanās ir saprotama.

Tomēr Hananja nezināja, ka Sauls bija personīgi saticies ar Jēzu, kas bija izmainījis viņa dzīvi uz visiem laikiem. Viņš nezināja, ka, vēl joprojām strādājot sinedrija labā, Sauls – Hananjam par pārsteigumu – bija Jēzus aicināts strādāt Viņa labā, kas nozīmēja, ka Sauls vairs nebija sinedrija apustulis, bet Jēzus izraudzīts instruments, lai nestu evaņģēliju gan jūdiem, gan pagāniem.

Izlasi Gal 1:1, 11, 12. Kādu īpašu apgalvojumu Pāvils izsaka par viņa apustulisko kalpošanu?

Vēstulē galatiešiem Pāvils apgalvo, ka viņš savu vēsti un apustuļa titulu ir tiešā veidā saņēmis no Jēzus Kristus, nevis no kāda cilvēciska avota. Tas nebūt nav pretrunā loma, ko Hananja izpildīja savā aicinājumā. Apmeklējot viņu, Hananja tikai apstiprināja uzdevumu, ko Sauls jau bija saņēmis no paša Jēzus uz Damaskas ceļa.

Izmaiņa Saula dzīvē bija tik dramatiska, ka tai nevar piedēvēt nekādus cilvēciskus izskaidrojumus. Tikai dievišķa iejaukšanās var izskaidrot, kā Jēzus visdedzīgākais pretinieks varēja pēkšņi pieņemt Viņu kā Glābēju un Kungu, atstāt visu – pārliecību, reputāciju, karjeru – aiz muguras un kļūt par Viņa visdedzīgāko un ražīgāko apustuli.

Kā Saula atgriešanās ilustrē Dieva brīnišķīgās žēlastības darbību? Ko tu vari mācīties no šī stāsta par cilvēkiem savā dzīvē, par kuriem tu šaubies, vai viņi jebkad nonāks pie īstās patiesības?

Pāvila kalpošanas sākums

Apd 9:19–25 rada iespaidu, ka pēc savas atgriešanās Pāvils, pirms viņš atgriezās Jeruzālemē, palika kādu laiku Damaskā (Apd 9:26). Gal 1:17 Pāvils piebilst, ka pirms došanās uz Jeruzālemi viņš devās uz Arābiju, kur viņš acīmredzot noteiktu laika periodu dzīvoja noslēgtībā. “Šeit, tuksneša vientulībā, Pāvilam bija bagātīgas iespējas mierīgai pētīšanai un apcerei.” Elena Vaita “Apustuļu darbi” 125. lpp.

Izlasi Apd 9:20–25. Kā Lūka apraksta Pāvila kalpošanu Damaskā? Cik labi tā veicās? _____

Pāvila sākotnējais mērķis, kad viņš devās prom no Jeruzālemes ar vēstulēm no augstā priesterā, bija jūdu ticīgie, kas, iespējams, meklēja patvērumu Damaskas sinagogās (Apd 9:2). Tagad, kad viņš atgriezās no Arābijas, viņš beidzot devās uz sinagogām, nevis lai arestētu ticīgos, bet lai vairotu to skaitu; nevis lai celtu neslavu Jēzum, saucot Viņu par blēdi, bet lai atklātu Viņu kā Israēla Mesiju. Kam gan vajadzēja notikt to prātos, kas, dzirdējuši par Saulu tikai kā par vienu no kristiešu vajātājiem, tagad dzirdēja viņu liecinām par Jēzu? Ko gan citu viņi varēja darīt, ja ne brīnīties, par ko bija kļuvis Sauls no Tarsas un ko viņš tagad darīja draudzes labā? (Iespējams, ka viņi pat nevarēja iedomāties, kāda ietekme beigās būs šim jaunatgrieztajam!)

Nespēdami pretoties Pāvilam, daži no viņa pretiniekiem slepus nolēma atņemt viņam dzīvību. Pāvila ziņojums par šo epizodi (2kor 11:32, 33) liek domāt, ka viņa pretinieki paziņoja par viņu vietējai varai, lai īstenotu savu nodomu. Tomēr ar ticīgo palīdzību Pāvilam izdevās izbēgt grozā pa mājas logu, kas, iespējams, bija pilsētas mūrī.

Pāvils zināja jau no sākuma, ka viņš piedzīvos izaicinājumus (Apd 9:16). Pretestība, vajāšanas un ciešanas no dažādām pusēm būs regulāras viņa kalpošanā, bet nekas nespēs izkustināt viņa ticību vai pienākuma apziņu, par spīti grūtībām un pārbaudījumiem, kas viņu sagaidīja praktiski uz katra soļa jaunajā dzīvē ar Kristu (2kor 4:8, 9).

Lai arī kādas bija cīņas un pretestība, Pāvils nepadevās. Kā mēs varam mācīties darīt tāpat attiecībā uz ticību – tas ir, kā pārvarēt mazdūšības un pretestības brīžus? _____

Atgriešanās Jeruzālemē

Izbēdzis no Damaskas, Pāvils pirmo reizi, kopš bija devies prom kā vajātājs, atgriezās Jeruzālemē. Tas notika trīs gadus pēc viņa atgriešanās (Gal 1:18). Tā nebija viegla atgriešanās, jo viņš piedzīvoja problēmas gan draudzes iekšienē, gan ārpus tās.

Izlasi Apd 9:26–30. Kas notika ar Pāvilu, kad viņš ieradās Jeruzālemē? _____

Jeruzālemē Pāvils centās pievienoties apustuļiem. Lai gan tobrīd viņš bija kristietis jau trīs gadus, vēsts par viņa atgriešanos skanēja tik neticami, ka apustuļi, līdzīgi Hananjam pirms tam, bija visai skeptiski noskaņoti. Viņi baidījās, vai tā nav tikai daļa no rūpīgi izstrādātas sazvērestības. Barnaba, levīts no Kipras (Apd 4:36, 37), bija tas hellēnists, kurš salauza apustuļu pretestību un iepazīstināja viņus ar Pāvilu. Arī viņi droši vien brīnījās, ko Dievs bija izdarījis ar Pāvilu. Tas ir, viņi bija sapratuši, ka viņa atgriešanās ir patiesa.

Šāda pretestība tomēr nevarēja pazust pilnībā, ja ne Pāvila pagātnes rīcības dēļ, vajājot draudzi, tad vismaz tā evaņģēlija dēļ, ko viņš sludināja. Tāpat kā Stefana gadījumā, jūdu ticīgie, ieskaitot apustuļus, diezgan lēni apjēdza kristīgās ticības universālo darbības lauku – ticības, kas vairs nebalstījās uz Vecās Derības ceremoniālo sistēmu, īpaši uz upurēšanas sistēmu, kas bija zaudējusi derīgumu līdz ar Jēzus nāvi pie krusta. Pāvila tuvākais loks Jūdejas draudzē vienmēr bija hellēņu ticīgie: bez Barnabas starp tiem bija arī Filips, viens no septiņiem (Apd 21:8), un Mnāsons, arī no Kipras (Apd 21:16). Vairākus gadus vēlāk Jeruzālemes draudzes vadītāji vēl joprojām apsūdzēja Pāvilu par to, ka viņš pamatā sludināja to pašu doktrīnu, ko iepriekš bija sludinājis Stefans (Apd 21:21).

Piecpadsmit dienu laikā, kuras viņš pavadīja Jeruzālemē (Gal 1:18), Pāvils acīmredzot nolēma līdzdalīt evaņģēliju ar dažiem neticīgiem jūdiem, ko viņš bija kādreiz sakūdijs pret Stefanu. Tomēr, tāpat kā Stefana gadījumā, viņa pūles piedzīvoja spēcīgu pretestību, radot draudus viņa paša dzīvībai. Atklāsmē Jēzus viņam lika atstāt Jeruzālemi paša drošības dēļ (Apd 22:17–21). Ar brāļu palīdzību viņš devās uz Cēzarejas pilsētas ostu un no turienes uz savu dzimto pilsētu Kilikijā, kur viņš uzkavējās vairākus gadus, pirms uzsāka savus misijas ceļojumus.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Kaujā kritis ģenerālis ir zaudējums armijai, tomēr viņa nāve nedod papildspēkus ienaidniekam. Turpretī, ja kāds ievērojams vīrs pievienojas pretinieka rindām, tad viņa ne tikai pietrūkst, bet tie, kam viņš pievienojas, iegūst izšķirošu pārsvaru. Kungs viegli varēja Saulu iznīcināt, kad tas atradās ceļā uz Damasku, un līdz ar to vajātāju spēki kļūtu stipri vājāki. Tomēr Dievs savā aizgādībā ne tik vien saudzēja Saula dzīvību, bet to atgrieza, tādā veidā ievērojamu cīnītāju no ienaidnieka rindām nostādot Kristus pusē. Kā prasmīgs runātājs un bargs kritiķis Pāvils ar savu neatlaidību un bezbailību bija ļoti atbilstošs pirmās draudzes vajadzībām.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 124. lpp.)

“Kristus bija pavēlējis Saviem mācekļiem iet un mācīt visas tautas. Bet iepriekšējās mācības, ko viņi bija saņēmuši no jūdiem, neļāva tiem pilnībā saprast sava Meistara vārdus, tāpēc viņi bija gausi paklausīt tiem. Viņi sauca sevi par Ābrahāma bērniem un uzskatīja sevi par dievišķo apsoliājumu mantiniekiem. Tikai vairākus gadus pēc Kunga debesbraukšanas viņu prāti bija pietiekami plaši, lai skaidri saprastu Kristus vārdu nolūku, ka viņiem ir jāstrādā gan pie jūdu, gan pagānu atgriešanās.” (Elena Vaita “Sketches from the Life of Paul” 38. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējieties vairāk pie jautājuma, ko Jēzus uzdeva Pāvilam uz Damaskas ceļa: “Kāpēc tu Mani vajā?” (Apd 9:4). Pāvilam šis jautājums bija norādījums, ka Jēzus no Nācaretes patiešām ir augšāmcēlies no mirušajiem. Vēl vairāk – tas bija arī norādījums uz garīgo saistību, kāda pastāv starp Jēzu un Viņa draudzi (sk. arī Mt 25:34–45). Saistība ir acīmredzama: jebkurš draudzei izdarītais kaitējums ir kaitējums pašam Jēzum. Ko tas praktiskā ziņā nozīmē mums?

2. Liecināšana par Jēzu ietver ciešanas Jēzus dēļ. Tā nav nejaušība, ka grieķu vārds “liecinieks” (“martyr”) tika saistīts ar mocekļa nāvi. Ko nozīmē ciest Jēzus dēļ?

3. Ir tāds latīņu teiciens “Credo ut intelligam”, kas nozīmē “es ticu, lai varētu saprast”. Kā šī doma palīdz mums saprast, kas notika ar Saulu no Tarsas? Tas ir, pirms savas atgriešanās, pirms Pāvils kļuva par Jēzus sekotāju, viņš nesaprata. Tikai pēc sava piedzīvojuma viņš spēja aptvert patiesību. Kādu mācību mēs varam no tā gūt tiem brīžiem, kad jūtamies vilušies to cilvēku dēļ, kas netic patiesībai, kas mums šķiet tik skaidra?

PĒTERA KALPOŠANA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 9:32–43, Apd 10:9–16, Ef 2:11–19, Apd 11:1–26, Apd 12:1–18.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad Pēteris tos uzrunāja: ‘Patiesi, es saprotu, ka Dievs cilvēku neskata pēc ārienes, bet ikvienā tautā viņš pieņem katru, kas viņa bīstas un ir taisns savos darbos’” (Apd 10:34, 35).

Līdz ar Pāvila došanos uz Tarsu Pēteris atkal kļūst par galveno tēlu Lūkas stāstījumā par kristīgās draudzes agrīnajām dienām. Pēteris ir attēlots sava veida ceļojošā kalpošanā pa visu Jūdeju un apkārtējiem reģioniem. Apustuļu darbi šeit stāsta divus īsus brīnumstāstus – par Aineja dziedināšanu un Tabitas augšāmcelšanu, kuriem pēc tam seko stāsts par Kornēliju 10. nodaļā.

Pagānu atgriešanās bija vispretrunīgākais notikums apustuliskajā draudzē. Lai gan diskusijas, kas sekoja Kornēlija kristībām, nespēja atrisināt visas grūtības, Gara izliešanās, atgādinot par to, kas bija noticis Vasarsvētkos, palīdzēja pārliecināt Pēteri un brāļus Jeruzālemē, ka evaņģēlija svētības nav domātas tikai jūdiem. Pa to laiku draudze Antiohijā arī jau bija sākusi virzīties uz pagānu pusi.

Šis nedēļas pētījums ietver arī jaunu, īslaicīgu vajāšanu rašanos – šoreiz ķēniņa Hēroda vadībā – un to ietekmi uz apustuļiem, kas Pāvila īstenotajās vajāšanās tika pasargāti.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 11. augustā.

Lidā un Jafā

Pēteris apmeklēja kristīgās kopienas Jūdejas piekrastes reģionā. Iespējams, ka viņa nolūks bija sniegt tiem doktrināras pamācības (Apd 2:42), bet Dievs viņu spēcīgi izmantoja, lai paveiktu brīnumus tādā veidā, kā tos bija veicis pats Jēzus.

Izlasi Apd 9:32–35. Kādas līdzības tu redzi Jēzus brīnumā Lk 5:17–26 un Aineja dziedināšanā?

Neskatoties uz ziņojuma īsumu, brīnums atgādina mums labi zināmo stāstu par Kapernaumas paralizēto vīru, ko Jēzus dziedināja (Lk 5:17–26). Pat detaļas par gultu ir līdzīgas. Vēl svarīgāka tomēr bija Aineja dziedināšanas ietekme ne tikai Lidā, bet arī Šaronas piekrastes līdzenumā. Pārlicienājušies paši par brīnuma realitāti, daudzi pievērsās Kungam.

Izlasi Apd 9:36–43. Pārlasiet stāstu par Tabitas augšāmcelsanos. Kas viņā bija īpašs? _____

Tabita – aramiešu apzīmējums “antilopei”, grieķu valodā “dorkas” – bija ticīgā, kas bija ļoti iemīļota tuvākajā apkārtnē viņas labdarības dēļ. Viņas augšāmcelsšanās stāsts arī ir līdzīgs brīnumam, ko Jēzus veica, uzmodinot Jaira meitu (Lk 8:41, 42, 49–56), ko bija redzējis Pēteris. Sekojot Jēzus paraugam, viņš lūdza visus atstāt telpu (sk. Mk 5:40). Tad viņš zemojās un lūdza, pēc tam uzrunājot mirušo sievieti: “Tabita, celies augšā!” (Apd 9:40).

Apustuļi veica daudzus brīnumus, tomēr tie bija Dieva darbi, paveikti ar apustuļu rokām (Apd 5:12). Līdzībai ar paša Jēzus brīnumiem varbūt vajadzēja atgādināt draudzei, ieskaitot mūs šodien, ka svarīgākais nav tas, kurš ir instruments, bet gan tas, cik lielā mērā cilvēks ir nodevies Dievam (sk. Jņ 14:12). Ja mēs pilnībā atļaujam Dievam izmantot mūs evaņģēlija labā, notiek lielas lietas. Pēteris ne tikai augšāmcēla Tabitu, bet brīnums Jafā arī vadīja daudzus pie atgriešanās (Apd 9:42).

Daži cilvēki domā: ja viņi varētu redzēt reālu brīnumu, tādu, kāds bija šeit noticis, tad gan viņi ticētu. Lai arī brīnumi reizēm palīdz vadīt dažus cilvēkus pie ticības, Bībele ir pilna ar stāstiem par tiem, kas redzēja brīnumus un tik un tā neticēja. Uz ko tad vajadzētu balstīties mūsu ticībai? _____

Kornēlija namā

Jafā Pēteris palika pie kāda Sīmaņa, kas pēc profesijas bija ādminis (Apd 9:43). Tikmēr Cēzarejā, kas bija aptuveni 40 kilometrus no Jafas, dzīvoja romiešu centurions, vārdā Kornēlijs. Viņš pats un viņa saime bija nodevušies Dieva pielūdzēji, lai gan viņi vēl nebija formāli pievērsušies jūdaismam, kas nozīmēja, ka Kornēlijs vēl joprojām bija neapgraizīts pagāns. Dieva dotā atklāsmē viņš tika pamācīts sūtīt vēstnešus uz Jafu un aicināt Pēteri viņu apciemot (Apd 10:1–8).

Izlasi Apd 10:9–16, 28, 34, 35. Ko Pēteris piedzīvoja un kā viņš to izskaidroja? _____

Ir svarīgi saprast, ka Pētera atklāsmē nebija par ēdienu, bet par cilvēkiem. Jā, tas notika ap pusdienlaiku, Pēteris bija izsalcis un kāda balss viņam lika nokaut un ēst. Tomēr Dievs izmantoja atklāsmi, nevis lai likvidētu atšķirību starp šķīstiem un nešķīstiem dzīvniekiem, bet lai mācītu Pēterim par evaņģēlija iekļaujošo raksturu.

Atklāsmē tiešā veidā bija domāta, lai lauztu Pētera pretestību pret pagāniem. Pētera uzskats bija: ja viņš ieies Kornēlija namā un draudzēsies ar viņu, viņš apgānīs sevi un kļūs nederīgs kalpošanai templī vai nākšanai Dieva priekšā. Pirmā gadsimta jūdi no Jūdejas un apkārt esošie apgabali nebiedrojās ar neapgraizītiem pagāniem.

Problēma bija ar tā laika teoloģiju, kas izslēdza pagānus no Israēla sadraudzības, pat ja šis uzskats bija sabojājis Israēla kā tautas eksistences jēgu – aizsniegt pasauli ar patiesā Dieva atziņu.

Tā kā apgraizīšana bija Ābrahāma derības pazīme, neapgraizītie pagāni tika nošķirti un pret viņiem izturējās ar nicinājumu. Viņiem nevarēja būt daļa derības svētībās, ja vien viņi nepieņēma apgraizīšanu un nekļuva par jūdiem. Taču šāds uzskats bija nesavienojams ar Jēzus nāves universālo darbības lauku, ko pirmkristieši sāka vēlāk saprast.

Izlasi Tit 2:11, Gal 3:26–28 un Ef 2:11–19. Ko šie panti mums māca par evaņģēlija vēsts universālumu? Ko tiem vajadzētu mums stāstīt par to, cik kristietim ir nepareizi lolot aizspriedumus pret jebkādu cilvēku grupu, balstoties uz etnisko izcelsmi? _____

Gara dāvana

Apd 10:44–48 atklāj kritisku brīdi agrinās draudzes vēsturē. Tā bija pirmā reize, kad kāds no apustuļiem sludināja evaņģēliju neapgraizītiem pagāniem. Atšķirībā no hellēņu ticīgajiem apustuļi un citi jūdu ticīgie nebija gatavi pieņemt draudzē pagānus. Tā kā Jēzus bija Israēla Mesija, viņi domāja, ka evaņģēlijam jātiek līdzdalītam tikai jūdiem, kas dzīvoja tuvumā un tālumā. Pagāniem vispirms bija jāpievēršas jūdaismam, lai viņi varētu tikt pieņemti ticīgo kopienā. Citiem vārdiem, pirms pagāni varēja kļūt kristieši, viņiem vispirms bija jākļūst par jūdiem. Tā bija domāšana, kas agrīno jūdu ticīgo vidū bija jāizmaina.

Dāvana runāt mēlēs, kas tika dota Kornēlijam un viņa namam, bija skaidra pazīme, ka šāds uzskats bija kļūdainis, ka Dievam nav izredzēto un ka glābšanas ziņā gan jūdi, gan pagāni Viņa priekšā ir vienādi.

Izlasī Apd 11:1–18. Kā draudzes Jeruzālemē reaģēja uz Pētera piedzīvojumu Cēzarejā? _____

Jau sen izveidojies jūdu aizspriedums attiecībā uz pagāniem bija iemesls tam, ka ticīgie Jeruzālemē kritizēja Pēteri par to, ka viņš bija ēdis kopā ar neapgraizītajiem. Šķita, ka viņi vairāk bija nobažījušies par jūdu ceremoniālajiem principiem, nekā par Kornēlija un viņa ģimenes glābšanu. Viņi varbūt baidījās, ka, ja draudze iesāktu tā rīkoties, tā būtu Israēla ticības aizliegšanas pazīme. Viņi zaudētu Dieva labvēlību un kļūtu pakļauti tādām pašām apsūdzībām no citiem jūdiem, kas noveda pie Stefana nāves.

“Kristus draudzei bija pienācis laiks iesākt pilnīgi jaunu darba posmu. Durvis, kuras daudzi atgriezītie jūdi pagānu priekšā uzskatīja par aizvērtām, tagad bija jāatver, un pagāni, kas pieņēma evaņģēliju, jāatzīst kā vienlīdzīgi ar jūdu mācekļiem bez apgraizīšanas ceremonijas ievērošanas.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 136. lpp.)

Tāpat kā Vasarsvētkos arī šeit viņi runāja valodās, ko iepriekš nezināja, nevis ekstātiskās vai Debesu valodās. Tikai to nolūks bija citāds: kamēr apustuļiem valodu dāvana bija ar pasaules misijas mērķi, Kornēlijam tā izpaudās kā apstiprinājums, ka Dieva žēlastība darbojas arī starp pagāniem.

Draudze Antiohijā

Kornēlija atgriešanās motivēts Lūka isi pārtrauc ziņojumu par Pētera kalpošanu, lai parādītu evaņģēlija izplatīšanās progresu starp pagāniem.

Izlasi Apd 11:19–26. Kas notika, kad daži Jeruzālemes bēgļi ieradās Antiohijā? _____

Šī daļa Apd 11. nodaļā atgriežas pie Pāvila vajāšanām 8. nodaļā. Iepriekšējie notikumi attīstījās Jūdejā un citās vietās, bet tie hellēņu ticīgie, kas bija spiesti atstāt Jeruzālemi, izplatīja evaņģēliju aiz Jūdejas robežām.

Lūka pievērš īpašu uzmanību lielajai Antiohijas pilsētai Sirijā, kur bēgļi sāka sludināt citiem jūdiem un hellēņiem un daudzi no viņiem pieņēma ticību. Jēzus uzdevums Apd 1:8 tad tika īstenots ar šo kristīgo hellēņu jūdu pūlēm. Viņi bija tie, kas kļuva par patiesajiem pagānu misijas pamatlicējiem.

Pateicoties draudzes veiksmei Antiohijā, apustuļi nolēma sūtīt Barnabu izvērtēt situāciju. Pamanījās lielās iespējas evaņģēlija izplatīšanai, Barnaba sūtīja pēc Pāvila uz Tarsu, jūtot, ka viņš varētu būt nozīmīgs palīgs.

Barnabam bija taisnība. Gada laikā, kamēr viņi abi strādāja kopā, evaņģēliju varēja dzirdēt lieli pūļi, pārsvarā pagāni. Entuziasms, ar kādu viņi runāja par Jēzu Kristu, padarīja turienes ticīgos par pirmajiem, ko nosauca par “kristiešiem” (Apd 11:26). Tas, ka viņi tika saukti par kristiešiem, norāda, ka jēdzienu lietoja attiecībā uz tiem, kas bija ārpus draudzes, iespējams, izsmejošā veidā, bet paši ticīgie deva priekšroku sevi saukt par “brāļiem” (Apd 1:16), “mācekļiem” (Apd 6:1) vai pat “svētajiem” (Apd 9:13). Laikā, kad tika rakstīta Apustuļu darbu grāmata, apzīmējums “kristieši” jau bija kļuvis par vispārēju apzīmējumu (Apd 26:28), un šķiet, ka Lūka to ir atzinis par labu. “Kristietis” nozīmē Kristus sekotājs vai piekritējs.

Ko tev nozīmē saukties par “kristieti”? Vai tava dzīve ir patiesi kristīga? Tas ir, cik atšķirīga ir tava dzīve no nekristiešu dzīves jautājumos, kas patiešām ir svarīgi? _____

Hēroda vajāšanas

Atgriezušies atpakaļ Jūdejā, mēs uzzinām, ka ķēniņš Hērods ir piespriedis nāvessodu Jēkabam, Jāņa brālim un Cebedeja dēlam (Mk 1:19). To pašu viņš gribēja darīt ar Pēteri.

Izlasi Apd 12:1–4. Ko tas mums māca par to, kādas grūtības piedzīvoja agrīnā draudze? _____

Šeit pieminētais ķēniņš Hērods ir Agripa I, Hēroda Lielā mazdēls (Mt 2:1). Viņš valdīja Jūdejā no 40. līdz 44. gadam. Izrādot savu dievbijību, viņš bija iemantojis popularitāti jūdu pavalstnieku vidū, īpaši starp farizejiem. Viņa mēģinājumi iemantot jūdu labvēlību, uzbrūkot dažiem apustuļiem, labi saskan ar to, ko mēs par viņu zinām no citiem avotiem.

Tā kā Jēkaba nogalināšana efektīvi piepildīja Agripas nodomu, viņš plānoja tāpat izrīkoties ar Pēteri. Pēteris tika arestēts un nodots četrām četru kareivju brigādēm, kurām viņš bija jāsargā (viena brigāde uz katru no četrām nakts sardzēm). Ar Pēteri tajā laikā bija četri kareivji: pie diviem viņš bija pieķēdēts – katrs atradās savā pusē, un divi sargāja ieeju. Šāda galēja piesardzība noteikti bija nodrošināta, lai izvairītos no tā, kas jau iepriekš bija noticis ar Pēteri (un Jāni) kādu laiku iepriekš (Apd 5:17–20).

Izlasi Apd 12:5–18. Kas notika pēc tam, kad brāļi bija lūguši Dievu? _____

Enģelis atkal brīnumainā kārtā bija atbrīvojis Pēteri pēdējā naktī, pirms Agripa bija plānojis Pēteri tiesāt un izpildīt viņam nāvessodu.

Pēc tam mēs lasām stāstu par Agripas nāvi Cēzarejā (Apd 12:20–23). Ir mēģināts noteikt viņa nāves cēloni (vēderplēves iekaisums, čūla, pat inde), tomēr Lūka skaidri pasaka, ka ķēniņš nomira dievišķa sprieduma rezultātā.

Jēkabs ir nogalināts, Pēteris – atbrīvots, bet Hērods piedzīvo dievišķu tiesu. Dažos gadījumos mēs redzam, ka notiek pēc taisnības, citos tas tā nešķiet. Ko šis gadījums mums māca par to, ka mums vienkārši nav visas atbildes uz visiem mūsu jautājumiem? Un kāpēc mums ir jādzīvo ticībā, atzīstot, ka mēs kaut ko arī nesaprotam? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Apustuļu darbu 10. nodaļā ir aprakstīts vēl viens Debesu eņģeļu kalpošanas gadījums, kas noslēdzās ar Kornēlija un viņa nama atgriešanos. Lai šīs nodaļas (8–10) tiek lasītas un iegūst īpašu uzmanību. Tajās mēs redzam, ka Debesis ir daudz tuvāk kristiešiem, kas iesaistās dvēseļu glābšanas darbā, nekā daudzi domā. Mums vajadzētu caur tiem mācīties arī Dieva mācību attiecībā uz katru cilvēku, ka katram vajadzētu izturēties pret saviem līdzcilvēkiem kā pret Kunga instrumentiem, lai paveiktu Viņa darbu virs zemes.” (Elenas Vaitas komentāri, The SDA Bible Commentary, 6. sēj. 1059. lpp.)

“Ja draudze lūgs, Dieva lieta ies uz priekšu, un Viņa ienaidnieki kļūs par nieku, pat ja tas neatņems draudzei ciešanas un mocekļu nāvi. Lūkas ticība evaņģēlija uzvarai ir ļoti reālistiska un atzīst, ka, kaut arī Dieva Vārds neuzliek važas, tā kalpi var nonākt ciešanās un būt saistīti.” (I. Howard Marshall “The Acts of the Apostles” (Grand Rapids: Eerdmans, 1980) 206., 207. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Par Kornēliju ir teikts, ka viņš bija “ticīgs un dievbijīgs vīrs un darija daudzus žēlsirdības darbus tautai, un pastāvīgi lūdza Dievu” (Apd 10:2). Ir acīmredzams, ka Dieva Gars jau darbojās pie Kornēlija, pirms viņš satika Pēteri. Vai varētu būt, ka viņa lūgšanu dzīve bija iespēja Dievam aizsniegt viņu ar evaņģēlija vēsti? Kādu mācību mēs atrodam sev šajā stāstā?

2. Grupā atgriezieties pie pirmdienas noslēguma jautājumiem un uzdodiet sev šo jautājumu: kas ir tas kultūras, sociālais un politiskais konteksts, kurā jūs dzīvojat, kas rada jebkāda veida etnisko spriedzi, kam nevajadzētu būt kristiešu vidū? Citiem vārdiem, kā mēs varam visi kā kristieši pacelties pāri savai kultūrai un iepriekšējai pieredzei, ja tas ir vajadzīgs?

3. Neskatoties uz izdarīto kaitējumu, Pāvila vajāšanas panāca labu ietekmi: bēgļi, kas ieradās Antiohijā, sāka sludināt jūdiem un hellēņiem. Grupā pārrunājiet personīgus piedzīvojumus, kad sāpes un ciešanas Dievs ir pārvērtis par svētību.

4. Jēkabs bija viens no tuvākajiem Jēzus mācekļiem (Mk 5:37, 9:2, 14:33). Tomēr viņš bija pirmais no divpadsmit, kas cieta mocekļa nāvi. Kādus vēl piemērus mēs atrodam Bībelē, kur uzticīgi cilvēki negodīgi cieš? Kādas mācības mums vajadzētu smelties no šiem ziņojumiem par ciešanu jautājumu?

PĀVILA PIRMAIS MISIJAS CEĻOJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 13, 2kor 4:7–10, Rm 10:1–4, Rm 3:19, Apd 14:1–26, Rm 9–11.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad nu, mīļie brāļi, lai jums top zināms, ka caur viņu jums pasludināta grēku piedošana, un no visa, no kā pēc Mozus bauslības jūs nevarējāt tikt attaisnoti, ikviens, kas tic, esat viņā attaisnoti” (Apd 13:38, 39).

Evanģēlijam pavisam noteikti ir jānokļūst pie pagāniem, tāpat kā pie jūdiem. Tā bija vēsts, ko lēni, bet noteikti agrīnie jūdu kristieši sāka aptvert.

Pirmais tiešais ziņojums par pagānu pievienošanos ticībai lielā mērā ir saistīts ar Antiohiju. Citiem vārdiem, pirmā pagānu draudze tika dibināta Antiohijā, kaut arī tajā bija ievērojams skaits jūdu ticīgo (Gal 2:11–13). Pateicoties tās dibinātāju misijas garam un jaunajam impulsam, ko atnesa Barnabas un Pāvila ierašanās, draudze strauji auga un kļuva par pirmo svarīgo kristiešu centru ārpus Jūdejas. Dažos aspektos tā pat pārspēja draudzi Jeruzālemē.

Tā kā apustuļi vēl joprojām bāzējās Jeruzālemē, Antiohija kļuva par kristīgās misijas rašanās vietu. No šīs vietas un ar vietējo ticīgo atbalstu Pāvils devās visos trīs misijas ceļojumos. Pateicoties viņu nodošanās garam, kristietība kļuva par to, ko Jēzus bija plānojis: pasaules reliģiju, kas izplatīs evaņģēliju “visām tautām, ciltīm, valodām un ļaudīm” (Atkl 14:6).

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 18. augustā.

Salamīnas un Pafa

Apd 13. nodaļā Lūka atkal raksta par Antiohiju, lai iesāktu stāstu par Pāvila pirmo misijas ceļojumu, kas aizņem divas nodaļas (Apd 13, 14). No šejienes līdz grāmatas beigām uzmanība ir pievērsta Pāvilam un viņa misijai pagānu vidū.

Šis ir pirmais misijas darbs Apustuļu darbu grāmatā, ko rūpīgi un mērķtiecīgi ir izplānojusi atsevišķa draudze. Tomēr Lūka ir uzmanīgs, izceļot to, ka šādi centieni nāk no Dieva, nevis pēc ticīgo pašu iniciatīvas. Tomēr Dievs var darboties tikai tad, ja mēs labprātīgi noliekam sevi tādās pozīcijās, kur Viņš var mūs izmantot.

Izlasi Apd 13:1–12. Kādas galvenās domas Lūka grib uzsvērt attiecībā uz Barnabas un Pāvila aktivitātēm Kiprā? _____

Pirms misionāru došanās ceļā bija aizlūgšanu un gavēšanas periods. Šajā kontekstā roku uzlikšana bija svētīšanas akts vai uzticēšana Dieva žēlastībai (Apd 14:26) uzdevumam, kas bija jādara.

Kipras sala atrodas Vidusjūras ziemeļaustrumu stūrī, netālu no Antiohijas. Tā bija dabiska vieta, no kuras sākt, ne tikai tāpēc, ka Barnaba bija no Kipras, bet arī tāpēc, ka evaņģēlijs bija jau aizsniedzis salu. Tomēr vēl noteikti bija daudz darāmā.

Atrodoties Kiprā, Barnaba un Pāvils – un Barnabas brālēns Jānis Marks (Apd 15:39, Kol 4:10), kas bija kopā ar viņiem, – sludināja Salamīnu sinagogā. Tā Pāvils parasti darīja – viņš vispirms sludināja sinagogās, bet pēc tam pievērsās pagāniem. Tā kā Jēzus bija Israēla Mesija, bija skaidrs, ka jūdiem evaņģēlijs bija jādzird pirmajiem.

Pēc Salamīnām viņi devās uz rietumiem, pa ceļam sludinādami (kā varam iedomāties), kamēr nonāca galvaspilsētā Pafā. Stāstījums tagad pievēršas divām personām: māgam vārdā Barjēzus, kas pazīstams arī kā Elima, un Sergijam Paulam, vietējam Romas pārvaldniekam. Stāsts ir labs paraugs tam, kā evaņģēlijs tika uzņemts divos pretējos veidos: no vienas puses, ar atklātu pretestību, bet, no otras puses, ar uzticības pilnu pieņemšanu par no augstas pagānu amatpersonas. Apd 13:12 valoda skaidri norāda uz atgriešanos.

Padomā, kā tas varēja būt, ka šajā gadījumā jūds bija tas, kurš pretojās patiesībai, bet pagāns to pieņēma. Kā tas var palīdzēt mums saprast, kāpēc reizēm tie, kas ir no citām kristīgajām konfesijām, ir grūtāk aizsniedzami ar “mūsu laika patiesību” nekā tie, kuri vispār nav saistīti ar ticību? _____

Pisidijas Antiohija. 1. daļa

No Kipras Pāvils un viņa biedri aizceļoja uz Pergu Pamfilijā, mūsdienu Turcijas dienvidu piekrasti. Pirms viņi pārcēlās uz Pisidijas Antiohiju, Lūka ziņo par divām nejaušām, bet nozīmīgām izmaiņām: Pāvils kļūst par galveno tēlu (līdz šim Barnaba vienmēr bija minēts kā pirmais) un Lūka pārtrauc lietot Pāvila jūdu vārdu ("Sauls") un sāk saukt viņu tikai par Pāvilu (Apd 13:9). Tas, iespējams, ir tāpēc, ka no šī brīža Pāvils pārsvarā atrodas grieķu–romiešu vidē.

Apd 13:13 ziņo, ka Jānis Marks dodas atpakaļ uz Jeruzālemi. Pantos mēs netiekam informēti par Jāņa Marka promiešanas iemesliem. Elena Vaita rakstīja, ka, piedzīvojis bailes un mazdūšību priekšā esošo grūtību dēļ, "Marks bija nobijies un, zaudējis drosmi, atteicās iet tālāk un atgriezās Jeruzālemē" ("Apostuļu darbi" 170. lpp.). Dievs nekad nebija apsolījis, ka tas būs viegli. Tieši pretēji, Pāvils jau no paša sākuma zināja, ka viņa kalpošana Jēzum būs saistīta ar daudzām ciešanām (Apd 9:16), bet viņš bija iemācījies pilnībā paļauties uz Dieva spēku, un tas bija viņa spēka noslēpums (2kor 4:7–10).

Izlasī Apd 13:38. Kas bija Pāvila galvenā vēsts Antiohijas sinagogā? _____

Apd 13:16–41 satur pirmās Pāvila svētrunas, par kurām ziņots Jaunajā Derībā. Protams, tā nebija pirmā Pāvila svētruna, un nav šaubu, ka tas ir tikai īss kopsavilkums tam, ko viņš pateica.

Svētruna ir sadalīta trīs galvenajās daļās. Tā sākas ar kopīgiem uzskatiem par to, ka Israēls bija Dieva izraudzīts, un par ķēniņu Dāvidu (Apd 13:17–23). Šīs daļas nolūks ir izveidot saikni ar jūdu auditoriju. Pēc tam tā atklāj Jēzu kā Dieva apsolījumu piepildījumu – kā Dāvida pēcteci, kas atnesīs glābšanu Israēlam (Apd 13:24–37). Ietverts arī brīdinājums par Jēzū piedāvātās glābšanas atmešanu (Apd 13:38–41).

Svētrunas noslēgums ir 38. un 39. pants, kas ietver Pāvila vēsts par taisnošanu būtību. Piedošana un taisnošana ir pieejama tikai caur Jēzu, nevis ar Mozus likuma palīdzību. Šie panti nesaka, ka likums ir atcelts. Tie tikai izgaismo tā nespēju paveikt to, ko jūdi sagaidīja: ka tas paveiks taisnošanu (Rm 10:1–4). Šādas spējas ir tikai Jēzum Kristum (Gal 2:16).

Ko nozīmē tas, ka glābšana ir tikai Jēzū? Kā tu pamato uzskatu, ka ir nepieciešams ievērot Dieva morāles likumu, lai arī tas nespēj attaisnot? _____

Pisidijas Antiohija. 2. daļa

Apd 13:38, 39 atklāj jautājumu par likuma nespēju taisnot, kas ir svarīgs doktrinārs uzskats. Neskatoties uz tā morāles baušļu saistošo raksturu, likums nespēj nest taisnību, jo tas nevar radīt pilnīgu paklausību tajos, kas to ievēro (Apd 15:10, Rm 8:3). Pat ja likums varētu radīt mūsos pilnīgu paklausību, šī pilnīgā paklausība nevar salīdzināt mūsu pagātnes grēkus (Rm 3:19, Gal 3:10, 11). Tieši tāpēc taisnošanu nevar nopelnīt, pat ne daļēji. Mēs varam saņemt to tikai ticībā Jēzus salīdzinošajam upurim (Rm 3:28, Gal 2:16), dāvanu, ko neesam pelnījuši. Lai arī cik svarīga ir paklausība kristiešu dzīvē, tā nevar mums nopelnīt glābšanu.

Izlasi Apd 13:42–49. Kā sinagoga uzņēma Pāvila vēsti? _____

Neskatoties uz skarbo toni, kā Pāvils noslēdza savu vēsti, lielākā daļa sinagogas atsaucās ļoti labvēlīgi. Nākamajā sabbatā viss tomēr radikāli mainījās. Visticamākais, ka “jūdi”, kas atmeta evaņģēlija vēsti, bija sinagogas vadītāji, kas pārstāvēja oficiālo jūdaismu. Lūka apraksta viņu nežēlīgo attieksmi pret Pāvilu kā greizsirdību.

Senajā pasaulē vairāki jūdaisma aspekti, tādi kā monoteisms, dzīvesveids un pat sabats bija ļoti saistoši starp nejudiem, un daudzi no viņiem pievienojās jūdu ticībai kā jaunpienācēji. Tomēr nopietns šķērslis bija apgraizīšana, jo tā tika uzskatīta par barbarisku un pretīgu tradīciju. Līdz ar to daudzi pagāni apmeklēja sinagogu, lai pielūgtu Dievu, bet oficiāli nepievērsās jūdaismam. Viņus pazina kā tos, kas “bīstas Dieva”, un viņi varēja būt Antiohijas sinagogas dievbijīgie, kā arī jaunatgriezītie (Apd 13:16, 43), kas palīdzēja izplatīt jaunumus par Pāvila vēsti starp pārējiem ļaudīm, un viņi sapulcējās lielā skaitā. Iespēja piedzīvot glābšanu bez pievēršanās jūdaismam, bez šaubām, daudziem bija pievilcīga.

Tas var palīdzēt izskaidrot jūdu vadītāju greizsirdību. Jebkurā gadījumā, atmetot evaņģēliju, viņi ne tikai izslēdza sevi no Dieva glābšanas, bet arī ļāva Pāvilam un Barnabam pievērst pilnu uzmanību pagāniem, kas priecājās un slavēja Dievu par to, ka viņi ir iekļauti Dieva glābšanas plānā.

Ikonija

Pēc jūdu vadītāju sakūdišanas Antiohijā vietējās autoritātes samusināja pūli pret Pāvilu un Barnabu un padzina viņus no pilsētas (Apd 13:50). Mācekļi tomēr bija pilni prieka un Svētā Gara (Apd 13:52). Tad misionāri steidzās uz Ikonijas pilsētu.

Izlasi Apd 14:1–7. Kāds bija rezultāts Pāvila un Barnabas aktivitātēm Ikonijā? _____

Ikonijā Pāvils un Barnaba turpināja savu ieradumu uzrunāt vispirms jūdus un tikai pēc tam pievērsties pagāniem. Pāvila svētruna Antiohijā (Apd 13:16–41) atklāj galveno iemeslu, kāpēc jūdiem viņu kalpošanā bija priekšroka: Israēla izredzētība kopā ar visu, ko tā ietvēra (Rm 3:2, 9:4, 5) un Dieva apsoliņuma papildījums, sūtīt Glābēju no Dāvida cilts. Neskatoties uz faktu, ka daudzi jūdi atmeta evaņģēliju, Pāvils nekad nezaudēja cerību, ka jūdi lielā mērā atgriezīsies.

Rm 9–11 Pāvils skaidri pasaka, ka “ne visi, kas cēlušies no Israēla, ir Israēls” (Rm 9:6) un ka, tikai pateicoties Dieva žēlastībai, daži jūdi vispār ir ticīgi. Dievs neatmeta Savus ļaudis, bet “arī šajā laikā ir kāds atlikums, kas žēlastībā izredzēts” (Rm 11:5). Pāvils turpināja sludināt evaņģēliju pagāniem, kaut arī viņš ticēja, ka kādu dienu vairāk jūdu sāks ticēt Jēzum.

“Pāvila arguments Rm 9–11 piedāvā vēl vienu izskaidrojumu misijas stratēģijai, pēc kuras viņš rikoja Apustuļu darbu stāstījumā un katru kristiešu paaudzi konfrontē ar teoloģisku uzsvāru, kāpēc ir svarīgi nest liecību neticīgajiem jūdiem.” (David G. Peterson, “The Acts of the Apostles” (Grand Rapids: Eerdmans, 2009), 401. lpp.)

Situācija daudz neatšķīrās no Antiohijas. Pirmā reakcija uz Pāvila evaņģēliju gan no jūdu, gan pagānu puses bija ļoti pozitīva, bet atkal neticīgie jūdi, iespējams, vietējās jūdu kopienas vadītāji, sakūdija pagānus pret misionāriem, izraisot šķelšanos ļaužu vidū. Tā kā pretinieki plānoja uzbrukt Pāvilam un Barnabam un viņus nolīnčot, abi misionāri atstāja pilsētu un devās uz nākamo.

Jūdiem ir ne tikai jādzird evaņģēlijs, bet arī jāredz tas izdzīvots starp tiem, kas apliecina Jēzus vārdu. Ja tev ir jūdu izcelsmes paziņas, kāda ir tava liecība viņiem? _____

Listra un Derbe

Nākamā vieta, ko Pāvils un Barnaba apmeklēja, bija mazpazīstams ciemats aptuveni 29 km uz dienvidrietumiem no Ikonijas. Lai gan viņi pavadīja tur kādu laiku (Apd 14:6, 7, 15), Lūka ziņo tikai par vienu stāstu: klibā vīra, iespējams, ubaga, dziedināšanu, kas no dzimšanas bija cietis no šīs kaites.

Izlasi Apd 14:5–19. Ko viņu reakcija pret Pāvilu atklāj par to, cik dziļi ļaudis bija iestiguši nezināšanā? _____

Pūli tik ļoti iespaidoja brīnums, ka viņi sāka uzskatīt Pāvilu un Barnabu par dieviem – Barnabu par Zevu, augstāko no grieķu dievībām, un Pāvilu par Hermeju, Zeva pavadoni un runasvīru. Ļaudis pat gribēja pienest viņiem upurus.

Latīņu dzejnieks Ovīdijs (43. g. p.Kr. – 17./18. g.) agrāk bija stāstījis leģendu par šiem pašiem diviem dieviem, kas, nomaskējušies kā cilvēki, bija apmeklējuši kādu pilsētu šajā pašā apgabalā (Frīģijas pakalnus) un meklējuši vietu, kur atpūsties. Saskaņā ar leģendu kāds pazemīgs, padzīvojis pāris izturējās pret viņiem laipni un ar viesmīlību. Pārējie cilvēki bija vienaldzīgi. Pateicoties viņu laipnībai un viesmīlībai pret nepazīstamajiem viesiem, pāra māja tika pārvērsta par templi un viņi paši par priesteriem, bet pārējā pilsēta tika pilnībā iznīcināta (“Metamorfozes” 611–724).

Tā kā šāds stāsts tika stāstīts šajā reģionā, ļaužu reakcija uz Pāvila brīnumu nav nekāds pārsteigums. Stāsts arī palīdz izskaidrot, kāpēc pūlis domāja, ka misionāri ir šie divi dievi, nevis, piemēram, Asklepijs, dziedināšanas dievs. Pāvils un Barnaba tomēr spēja apstādīt nepareizo pielūgsmi. Beigās daži pretinieki no Antiohijas un Ikonijas pilnībā izmainīja situāciju, un Pāvils tika nomētāts ar akmeņiem un uzskatīts par mirušu.

Izlasi Apd 14:20–26. Kur Pāvils un Barnaba noslēdza savu ceļojumu? Un ko viņi darīja atpakaļceļā? _____

Pāvils teica: “Dieva valstībā mums jāieiet caur daudzām ciešanām” (Apd 14:22). Ko tas nozīmē? Kā jūs varbūt esat piedzīvojuši to, kas šeit ir pateikts? Vēl svarīgāk – kā jūs varat mācīties augt ticībā, lai arī kādas “ciešanas” piedzīvojat? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Kristus zemes dzīves laikā Viņš mēģināja izvest jūdus no viņu nošķirtības. Centuriona un Sīrijas fenīciešu sievietes atgriešanās bija viņa tiešā darba piemēri, strādājot ar cilvēkiem, kas nebija Israēla atzīti. Bija pienācis laiks aktīvam un ilgstošam darbam starp pagāniem, no kuriem daudzas kopienas priecīgi pieņēma vēsti un slavēja Dievu par saprātīgas ticības gaismu. Jūdu neticība un ļaunprātīgie nolūki neizmainīja Dieva nolūku. Jo jauns Israēls bija uzpotēts vecam olīvu kokam. Sinagogas bija aizvērtas pret apustuļiem, bet privātmājas bija plaši atvērtas viņu lietošanai, un publiskās pagānu ēkas arī tika izmantotas, lai sludinātu Dieva vārdu.” (Elena Vaita “Sketches From the Life of Paul” 51. lpp.)

“Visās savās misionāru gaitās un pasākumos Pāvils un Barnaba centās sekot Kristus piemēram, labprātīgi uzpurējoties un uzticīgi un nopietni pūloties dvēseļu labā. Būdami modri, dedzīgi un nenogurdināmi, tie neņēma vērā savas tieksmes vai personīgās ērtības, bet ar dievbijīgu degsmi un nerimstošām aktivitātēm vienmēr sēja patiesības sēklu. Un, tā darot, viņi pastāvīgi sniedza arī praktiskas pamācības, kam bija neaprstāma vērtība visu to dzīvē, kas nostājās par evaņģēliju. Šis svinīgais nopietnības un dievbijības gars uz jaunatgriezto mācekļu prātiem atstāja paliekošu ietekmi, atgādinot par evaņģēlija vēsts svarīgo nozīmi.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 186. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējieties vairāk pie stāsta par Jāņa Marka bēgšanu, kad sākās grūtības. Pāvils un Barnaba vēlāk par to sastrīdējās, jo Barnaba gribēja viņu atkal pieņemt, bet Pāvils negribēja (sk. Apd 15:37). Vēlākajos gados Pāvils tomēr rakstīja: “Atrodi Marku un ņem viņu sev līdzi, jo viņš man var būt noderīgs kalpošanā” (2Tim 4:11). Kādas mācības mēs varam šeit gūt sev attiecībā uz tiem, kas noteiktos apstākļos izrādās neuzticīgi savam aicinājumam?

2. Pārskati Pāvila un Barnabas reakciju uz listriešiem, kad viņus kļūdaini sāka uzskatīt par dieviem (Apd 14:14–18). Kā mēs varam reaģēt, kad esam kārdināti gūt pagodinājumu no tā, ko ir darījis Dievs?

3. Izlasi Apd 14:21–23. Balstoties uz Pāvila un Barnabas paraugu, ko mēs individuāli un kā draudze darām, lai barotu vai stiprinātu jaunatgriezto ticību?

4. Kā mēs varam pārliecināties, ka neļaujam cilvēku radītām tradīcijām vai pat uzskatiem, kas mums ir bijuši ilgu laiku, nostāties ceļā patiesībai, kā tas bija reliģiskajiem vadītājiem, kas nostājās pret Pāvilu?

JERUZĀLEMES KONCILS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 15, Gal 2:11–13, 2Moz 12:43–49, Rm 3:30, 3Moz 18:30, Atkl 2:14, 20.

ATMIŅAS PANTS:

“Mēs ticam, ka caur Kunga Jēzus žēlastību tiksīm izglābti tāpat kā viņi.” (Apd 15:11)

Pēc vairāk nekā diviem gadiem Pāvils un Barnaba atgriezās Sīrijas Antiohijā. Tā kā visa draudze tur bija iesaistīta viņu kā misionāru izsūtīšanā, bija dabiski, ka viņiem bija jāziņo draudzei. Viņu ziņojuma uzsvars tomēr nebija uz to, ko viņi bija paveikuši, bet gan ko Dievs bija ar viņu starpniecību izdarījis.

Ziņojuma tēma, protams, bija misijas piedzīvotā veiksmē pagānu vidū, lai gan arī daudzi jūdi bija nākuši pie ticības. Kopš notikušā Kornēlija namā neapgraizītu pagānu atgriešanās tomēr bija kļuvusi par svarīgu jautājumu (Apd 11:1–18), bet tagad, kad šim lielajam skaitam bija jāļauj piederēt draudzei, viss īpaši sarežģījās. Daudzi ticīgie Jeruzālemē par to nepriecājās. Viņi uzskatīja, ka pagāniem vispirms jātiek apgraizīti, tas ir, jākļūst par jaunatgrieztiem jūdiem, lai kļūtu par daļu no Dieva tautas un baudītu sadraudzību ar viņiem.

Apd 15. nodaļa runā par to, ka pagānu problēma sasniedza kritisku līmeni un kā draudze strādāja kopā, lai atrastu risinājumu. Jeruzālemes koncils bija pagrieziena punkts apustuliskās draudzes vēsturē pasaulplašās misijas jomā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 25. augustā.

Strīdus jautājums

No paša sākuma draudze Antiohijā sastāvēja gan no (hellēņu) jūdiem, gan no neapgraižītiem pagāniem (Apd 11:19–21, Gal 2:11–13), kas acīmredzot dzīvoja mierpilnā sadraudzībā cits ar citu. Taču šo sadraudzību iztraucēja ticīgo grupa, kas ieradās no Jeruzālemes.

Izlasi Apd 15:1–5. Kādu problēmu draudze piedzīvoja? _____

Tradicionāli saukti par “jūdaiskotājiem” šie cilvēki no Jūdejas, iespējams, bija tie paši, kas 5. pantā nosaukti par ticīgajiem farizejiem. Farizeju klātbūtnei draudzē nevajadzētu būt mums pārsteigumam, jo Pāvils pats pirms savas atgriešanās bija farizejs (Flp 3:5). Izskatās, ka šī grupa bija devusies uz Antiohiju pati pēc savas iniciatīvas (Apd 15:24), lai gan kādā citā epizodē, kas arī notika Antiohijā kādu laiku vēlāk, redzam, ka lielākā daļa jūdu, tai skaitā apustuļi, nebija apmierināti ar neapgraižīto pagānu klātbūtni draudzē (Gal 2:11–13).

Vēstulē galatiešiem Pāvils nerunā pozitīvi par jūdaiskotājiem, nosaucot viņus par nemierna cēlājiem (Gal 1:7, 5:10) un “viltus brāļiem” (Gal 2:4), kuru patiesie motīvi bija mazināt evaņģēlija garīgo brīvību un ievest pagānu atgrieztos likuma verdzībā.

Viņu doma bija ļoti vienkārša: ja pagāni netiek apgraižīti un ja viņi neievēro visus citus jūdu ceremoniālos likumus, viņi nevar tikt glābti. Glābšanai – tā viņi uzskatīja – bija jābūt atrodamai tikai Dieva derības kopienā un, saskaņā ar Veco Derību, nebija cita ceļa, kā kļūt par Dieva izredzēto tautu, kā vien ar apgraižīšanu (1Moz 17:9–14, 2Moz 12:48). Īsāk sakot, pagāni varēja tikt glābti tikai tad, ja viņi vispirms kļūs par jaunatgrieztiem jūdiem.

Pāvils un Barnaba, protams, nevarēja piekrist šādām prasībām, kas bija pret evaņģēlija būtību. Agresīvā Jūdejas viesu ierašanās izsauca karstu diskusiju. Vārds, kas minēts Apd 15:2 (“stasis”), nozīmē “konflikts” vai “strīds”. Tomēr jautājums bija pārāk svarīgs, lai to risinātu tikai vietējā līmenī. Uz spēles bija likta draudzes vienotība. Tad brāļi no Antiohijas nolēma sūtīt zināmu skaitu delegātu, arī Pāvilu un Barnabu, uz Jeruzālemi, lai atrastu risinājumu.

Iedomājies sevi jūdaiskotāju vietā. Kādus argumentus tu varētu izmantot, lai aizstāvētu savu viedokli? _____

Apgraizišana

Viens no lielākajiem jautājumiem šajā konfliktā bija apgraizišana. Tā nebija cilvēku iecelta kārtība (salīdzini ar Mt 15:2, 9). Drīzāk tā bija Dieva pavēle – Viņa derības zīme ar Ābrahāma pēcnācējiem kā Viņa izredzētiem ļaudīm (1Moz 17:9–14).

Izlasi 2Moz 12:43–49. Kam vēl bija jātiek apgraizītiem bez tiem, kas bija dzimuši israēlieši?

Derības svētības nebija ierobežotas ar tiem, kas bija dzimuši israēlieši, bet bija attiecināmas uz jebkuru vergu vai svešinieku, kas vēlējās to piedzīvot, ja vien viņš tika apgraizīts. Pēc apgraizišanas svešiniekam Dieva priekšā bija tāds pats stāvoklis kā dzimušam israēlietim: “Tie būs kā pašu zemē dzimušie” (2Moz 12:48).

Tāpēc vīrietim apgraizišana bija neizbēgama, lai kļūtu par pilntiesīgu Dieva derības kopienas locekli. Tā kā Jēzus bija Israēla Mesija, likās dabiski, ka judaiskotāji uzstāja, lai neviens pagāns negūtu labumu no Viņa glābšanas, pirms viņš nav kļuvis par jūdu.

Izlasi Rm 3:30, 1kor 7:18, Gal 3:28, 5:6. Kā Pāvils saprata apgraizišanu? _____

Sakot, ka neviens pagāns nevar tikt glābts, vispirms nepievienojoties jūdaismam, šie vīri jauca divus atšķirīgus jēdzienus: derību un glābšanu. Tas, ka cilvēks bija Dieva derības kopienas loceklis, negarantēja glābšanu (Jer 4:4, 9:25). Turklāt Ābrahāms bija glābts (taisnots) ticībā, kas notika pirms tam un nevis tāpēc, ka viņš bija apgraizīts (Rm 4:9–13). Glābšana vienmēr ir notikusi ticībā, turpretī derība bija žēlastības aizgādība, ar kuras palīdzību Dievs gribēja darīt zināmu Sevi un Savu glābšanas plānu visai pasaulei. Šim nolūkam tika izraudzīts Israēls (1Moz 12:1–3).

Tomēr problēma bija, ka, pārāk cieši saistot derību un glābšanu, šie ticīgie sāka uzskatīt apgraizišanu kā nopelnu. Dieva glābjošā žēlastība tomēr nedarbojas tur, kur darbojas cilvēku darbi. Tāpēc uzspiest apgraizišanu ticīgajiem pagāniem kā glābšanas līdzekli nozīmēja izkropļot evaņģēlija patiesību (Gal 1:7, 2:3–5), atcelt Dieva žēlastību (Gal 2:21) un padarīt Jēzu par neko (Gal 5:2). Pie tam tas bija glābšanas universālā rakstura noliegums (Kol 3:11, Tit 2:11). Pāvils nevarēja piekrist šāda veida domāšanai.

Kādas briesmas draud, domājot, ka glābšanu var iegūt tikai tad, ja piederi pareizajai draudzei?

Debates

Izlasi Apd 15:7–11. Kāds bija Pētera ieguldījums debatēs Jeruzālemē? _____

Lūka, protams, neraksta par visu sanāksmē notikušo. Būtu interesanti zināt, piemēram, judaiskotāju argumentus (Apd 15:5), kā arī Pāvila un Barnabas atbildes (Apd 15:12). Fakts, ka mums ir tikai Pētera un Jēkaba runas, norāda uz to, cik šie vīri apustuļu vidū bija svarīgi.

Savā runā Pēteris uzrunāja apustuļus un vecajus, atgādinot viņiem piedzīvojumu ar Kornēliju pirms daudziem gadiem. Pēc būtības viņa arguments bija tas pats, ko viņš bija izmantojis brāļu priekšā Jeruzālemē (Apd 11:4–17). Dievs pats bija parādījis Savu apstiprinājumu Kornēlija ticībai (kaut arī viņš bija neapgraizīts pagāns), dodot viņam un viņa saimei tādu pašu Gara dāvanu, kādu Viņš bija devis apustuļiem Vasarsvētkos.

Savā dievišķajā aizgādībā Dievs bija izmantojis tik redzamu personību kā Pēteri, lai pārliecinātu jūdu ticīgos, ka Viņš nešķiro jūdus un pagānus attiecībā uz glābšanas jautājumu. Pat ja viņiem trūkst šķīstījošo Vecās Derības noteikumu un regulējumu labumu, ticīgie pagāni nevarēja vairs ilgāk tikt uzskatīti par nešķīstiem, jo Dievs pats bija šķīstījis viņu sirdis. Pētera pēdējais apgalvojums izklausījās ļoti līdzīgs tam, ko mēs gaidītu no Pāvila: “Mēs ticam, ka caur Kunga Jēzus žēlastību tiksīm izglābti tāpat kā viņi” (Apd 15:11).

Izlasi Apd 15:13–21. Kādu risinājumu pagānu problēmai ierosināja Jēkabs? _____

Jēkaba runa norāda, ka viņš bija varas pozīcijās (salīdzini ar Apd 12:17, 21:18, Gal 2:9, 12). Lai arī ko viņš domāja ar Dāvida sabrukušā nama atjaunošanu, kas Amosa pravietojumā attiecas uz Dāvida dinastijas atjaunošanu (Am 9:11, 12), Jēkaba galvenais nodoms bija parādīt, ka Dievs jau ir nodrošinājis pagāniem iespēju pievienoties atjaunotajai “Dieva tautai”, tādā veidā kļūstot par Israēla daļu.

Pateicoties tam, viņa lēmums bija, ka pagānu atgrieztajiem nav jāuzliek nekādi lielāki ierobežojumi kā svešiniekiem, kas vēlējās dzīvot Israēla zemē.

Apustuliskais dekrēts

Izlasi Apd 15:28, 29. Kādus četrus aizliegumus koncils nolēma uzlikt pagānu jaunatgrieztajiem?

Galvenais jautājums, kura dēļ koncils tika sasaukts, bija apmierinoši atrisināts. Tā kā glābšana ir žēlastībā, ticīgie pagāni tika atbrīvoti no apgraižšanas, kad viņi pievienojās draudzei. Tomēr viņiem bija jāatturas no četrām lietām: (1) gaļas, kas tika pienesta elkiem pagānu rituālos un tad pasniegta tempļa rituālos vai pārdota tirgū, (2) asins lietošanas uzturā, (3) no žņaugtu dzīvnieku gaļas, tas ir, gaļas, kuras asinis nav notecinātas, un (4) no seksuālas amoralitātes tās dažādajās formās.

Lielākā daļa kristiešu mūsdienās uzskata uztura aizliegumus (1–3) par īslaicīgiem ieteikumiem. Tā kā jūdiem tie bija īpaši riebīgi, aizliegumi – viņi apgalvoja – bija ar nolūku uzcelt tiltu starp plaisu, kas atradās starp jūdiem un pagānu ticīgajiem. Bieži arī tiek apgalvots, ka visi citi Vecās Derības likumi, tai skaitā 3. Mozus grāmatā aprakstītie pārtikas likumi (3Moz 11) un sabata bauslis (2Moz 20:8–11), kas nebija minēti sarakstā, kristiešiem vairs nav jāievēro.

Taču tā saucamais apustuliskais dekrēts nebija ne īslaicīgs, ne jauns kodekss kristīgajā ētikā, kas izslēdza visu citu, kas bija saistīts ar Veco Derību. Svētā Gara vadībā (Apd 15:28) apustuļi un draudzes vecaji atjaunoja 3Moz 17.–18. nodaļas regulējumus tikai attiecībā uz Israēlā dzīvojošajiem svešautiešiem.

3Moz grāmatas kontekstā šie aizliegumi nozīmēja atteikšanos no pagānisma. Jebkuram svešiniekam, kurš vēlējās dzīvot Israēlā, bija jāatsakās no šiem pagānu ieradumiem, pie kā viņi bija pieraduši (3Moz 18:30). Līdzīgi ikvienam ticīgajam pagānam, kas vēlējās pievienoties draudzei, bija jāieņem stingra nostāja pret pagānismu.

Tomēr tas bija tikai pirmais solis. Kad tas tika sperts, no ikviena sagaidīja paklausību Dieva gribai, ievērojot šos baušļus, kas bija universāli, pastāvēja jau pirms Mozus un nebija ceremoniāli, kā piemēram, sabats (1Moz 2:1–3) un atšķirība starp šķīstu un nešķīstu pārtiku (1Moz 7:2).

Tas, ka dekrēts nebija īslaicīgs, ir skaidrs, piemēram, no Atkl 2:14, 20, kur pirmais un pēdējais aizliegums tika atkārtoti, netieši ietverot arī pārējos divus. Vēsturiskie pierādījumi parāda, ka šis dekrēts kristiešu vidū tika uzskatīts par normatīvu vēl ilgi pēc Jaunās Derības sākumposma.

Kā mēs varam iemācīties atrast laiku, lai apsēstos kopā, ieklausītos cits citā un cenošā un pazemīgā garā atrisinātu strīdīgus jautājumus? _____

Vēstule no Jeruzālemes

Izlasi Apd 15:22–29. Kādi papildu pasākumi tika pieņemti Jeruzālemes draudzē attiecībā uz koncila lēmumu? _____

Pirmais pasākums bija uzrakstīt vēstuli pagānu ticīgajiem, lai informētu viņus par to, kas ir nolemts. Vēstule, rakstīta Jeruzālemes apustuļu un vecaju vārdā, bija oficiāls dokuments, kas atspoguļoja Jeruzālemes draudzes pārākumu – skaidrs, ka apustuļu vadības dēļ – pār citām kristiešu kopienām. Rakstīta 49. gadā, kas visdrīzāk ir koncila gads, šī vēstule ir viens no senākajiem kristiešu dokumentiem, kas mums ir pieejams.

Jeruzālemes koncils nolēma arī iecelt divus delegātus, Jūdu un Silu, lai tie pavada Pāvilu un Barnabu uz Antiohiju. Viņu uzdevums bija nogādāt vēstuli un apstiprināt tās saturu.

Izlasi Apd 15:30–33. Kā draudze Antiohijā reaģēja uz vēstuli? _____

Kad vēstule tika lasīta, draudze bija liela prieka pilna, jo tā saturēja iedrošinošu vēsti: no pagānu atgrieztajiem netika prasīta apgraizīšana. Viņi arī necēla nekādus iebildumus pret vēstulē izteiktajām prasībām (četrkārtīgais apustuliskais dekrēts). Tādējādi tika atrisināta pirmā nopietnā šķelšanās agrīnajā draudzē, vismaz teorētiski.

Koncila noslēgumā Jeruzālemes draudzes vadība pilnībā atzina Pāvila evaņģēliju un pasniedza viņam un Barnabam sadraudzības labo roku kā pieņemšanas un uzticības zīmi (Gal 2:9). Tomēr tie jūdu kristieši, kas turpināja dzīvot saskaņā ar jūdu likumu, vēl joprojām uzskatīja par lielu problēmu baudīt sadraudzību pie galda ar pagāniem, kas tik un tā saskaņā ar rituālu bija nešķīsti.

Šo jautājumu atklāj, piemēram, starpgadījums, kas bija saistīts ar Pēteri Gal 2:11–14. “Pat mācekļi,” saka Elena Vaits, “nebija visi sagatavoti labprātīgi pieņemt koncila lēmumu.” (“Apustuļu darbi” 197. lpp.)

Esiet godīgi pret sevi: cik grūti jums ir būt sadraudzībā ar citām rasēm, kultūrām un vai sociālajām šķirām? Kā jūs varat atbrīvoties no diskreditējošas attieksmes, kas pavisam noteikti ir pretēja evaņģēlijam? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Atgriezti jūdi kopumā nebija noskaņoti rīkoties tik strauji, kā Dieva aizgādība pavēra ceļu. Apustuļu darbības rezultātā starp pagāniem kļuva redzams, ka jaunatgriezto skaits no šiem ļaudīm tālu pārsniedza jaunatgriezto jūdu skaitu, un pēdējie baidījās, ka tādā gadījumā, ja viņu ceremonijas un ierobežojumi kā draudzes brālības nosacījumi nebūs obligāti arī pagāniem, tad jūdu nacionālās īpatnības, kas tos atšķīra no citām tautām, beidzot izzudīs no to vidus, kas pieņem Evaņģēlija vēsti.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 189. lpp.)

“Dzīvodami dievnama tuvumā, kristīgie jūdi dabīgi ļāva domām atgriezties pie savas tautas sevišķajām priekšrocībām. Kad tie redzēja kristīgo draudzi atšķiramies no jūdaisma ceremonijām un tradīcijām un saprata, ka tas sevišķais svētums, kādā bija ietērti jūdu paradumi, drīz izzudīs jaunās ticības gaismā, daudzi jutās neapmierināti ar Pāvilu, kuru lielā mērā uzskatīja par šo pārmaiņu iniciatoru. Labprātīgi pieņemt koncila lēmumu gatavi nebija pat atsevišķi mācekļi. Daži bija centīgi ceremoniālo likumu aizstāvji un uz Pāvilu raudzījās ar nelabvēlību, domādami, ka viņa ieskati par jūdu saistošajiem likumiem ir pārāk brīvi.” (197. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet pirmdienas pēdējo jautājumu. Kā mēs saprotam faktu, ka piederēšana “pareizajai” baznīcai negarantē glābšanu? Piemēram, senatnes Israēls bija “pareizā baznīca”, bet tas nenozīmē, ka ikviens, kas tai piederēja, bija glābts. Ja atrašanās patiesajā draudzē negarantē glābšanu, kāds labums tad ir no piederēšanas tai?

2. Kā pieņemt neapgraizītos pagānus ticīgo kopienā – tas bija viens no vissvarīgākajiem administratīvajiem jautājumiem, ko piedzīvoja pirmkristiešu draudze. Kādi līdzīgi jautājumi ir draudzē mūsdienās un kā Apd 15. nodaļā atklātais paraugs var mums iemācīt tikt ar tiem galā?

3. Lai grupā daži cilvēki ieņem jūdu nostāju, kas uzskatīja, ka pagāniem ir jāklūst vispirms par jūdiem, lai varētu pievienoties draudzei, kas, kā viņi redzēja (un pamatoti), bija Israēlam dotās derības paplašinājums. Kādi ir viņu argumenti un kā jūs varat uz tiem atbildēt? Kā šāda diskusija varētu parādīt mums, kāpēc jautājumi, kas mūsdienās šķiet tik skaidri, tajos laikos varēja likties grūtāki nekā mums tagad?

OTRAIS MISIJAS CEĻOJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 16, Rm 3:28, Gal 2:16, Apd 17, 1kor 1:23, Apd 18:1–10.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet Kungs naktī Pāvilam parādībā sacīja: ‘Nebīsties! Runā un neklusē, jo es esmu ar tevi. Neviens netiks klāt, lai nodarītu tev ļaunu, jo man šajā pilsētā ir daudz ļaužu’” (Apd 18:9, 10).

Antiohijā Pāvils un Barnaba bija izauklējuši draudzi un iesaistījušies tālākā evaņģelizācijas darbā. Šī izskatījās pēc pēdējās reizes, kad viņi strādāja kopā, jo asa nevienprātība bija viņus izšķīrusi. Iemesls Pāvila un Barnabas nesaskaņām bija Marks, Barnabas brālēns (Kol 4:10). Kad Pāvils aicināja Barnabu atgriezties uz tām vietām, kur viņi bija nesuši evaņģēliju iepriekšējā ceļojuma laikā, Barnaba gribēja ņemt savu brālēnu līdzi, bet Pāvils nepiekrita Marka pagātnes kļūdas dēļ (Apd 13:13). Pāvila un Barnabas šķiršanās tomēr tika pārvērsta par svētību, jo, sadalot savas pūles, viņi varēja aptvert plašāku apgabalu, nekā sākumā bija plānojuši. Barnaba ņēma līdzi Marku un atgriezās Kiprā, Barnabas dzimtajā zemē (Apd 4:36). Pāvils, uzaicinājis Silu viņam pievienoties, devās cauri Sirijai un Kilikijai, stiprinot turienes draudzes. Pirms pirmās ierašanās Antiohijā Pāvils bija pavadījis vairākus gadus Tarsā (Apd 9:30, 11:25, 26). Tagad viņam bija iespēja atkal apciemot draudzes, ko viņš tur bija nodibinājis. Bet Dieva plāns viņam bija daudz lielāks, nekā Pāvils sākumā domāja.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 1. septembrī.

Atgriešanās Listrā

Lūkas izvēlētie notikumi gandrīz taisnā ceļā aizved Pāvilu uz Derbi un Listru. Vienīgais, ko viņš pasaka par Sīriju un Kilikiju, ir tas, ka Pāvils devās cauri šiem reģioniem, stiprinādams draudzes (Apd 15:41).

Izlasi Apd 16:1–13. Ko Pāvila rīcība šeit māca mums par to, cik viņš bija iejūtīgs, cenšoties aizsniegt citus? _____

Lai gan Timoteja tēvs bija pagāns, viņa māte bija jūdu kristiete. Kaut arī Timotejs nebija apgraizīts, viņš zināja Rakstus no bērnības (2Tim 3:15), kas ietver arī to, ka viņš bija dievbijīgs cilvēks. Kā kristietis viņš jau bija guvis cieņu un visu vietējo ticīgo apbrīnu.

Tā kā jūdi drīzāk atzina piederību jūdīem no mātes puses nekā no tēva, Timotejs bija jūds. Viņš nebija apgraizīts astotajā dienā pēc dzimšanas -- iespējams, tāpēc, ka viņa tēvs grieķis uzskatīja apgraizīšanu par barbarisku.

Gribēdams, lai Timotejs ir viņa līdzstrādnieks un zinot to, ka kā neapgraizītam jūdnam viņam būs aizliegts ieiet jūdu sinagogās, piedzīvojot atkrišanas apsūdzību, Pāvils bija viņu apgraizījis. Pāvila motivācija, to darot, tāpēc bija pilnīgi praktiska un to nevajadzētu uzskatīt kā pretrunu viņa sludinātajam evaņģēlijam.

Pēc to vietu apciemošanas, kur viņš bija bijis sava pirmā ceļojuma laikā, Pāvils nolēma doties uz dienvidrietumiem, iespējams, uz Efesu, provinci Āzijā, bet Svētais Gars viņu no tā atturēja. Tad viņš devās uz ziemeļiem, mēģinot nokļūt Bitīnijā, bet atkal nepateiktā veidā Gars viņu atturēja no došanās turp. Tā kā viņš jau bija izgājis cauri Mīsijai, Pāvila vienīgā izvēles iespēja bija doties uz rietumiem uz jūras ostu Troādu, no kurienes viņš varētu ar kuģi doties daudzos virzienos.

Tomēr nakts atklāsmē Dievs viņam parādīja, ka viņam jādodas pāri Egejas jūrai uz Maķedoniju. Kad viņa biedri uzzināja par atklāsmi, viņi secināja, ka Dievs patiešām ir aicinājis viņus līdzdalīt evaņģēliju maķedoniešiem.

Padomājiet, kāpēc Pāvils apgraizīja Timoteju. Ko tas var mums mācīt par labprātību darīt noteiktas lietas, kurām mēs ne vienmēr piekrītam vai kuras neuzskatām par vajadzīgām, bet kas kalpo kādam augstākam mērķim? _____

Filipos

Esot Maķedonijā, Pāvils un viņa biedri aizceļoja uz Filipiem, kur viņi nodibināja pirmo kristīgo draudzi Eiropā.

Izlasi Apd 16:11–24. Uz kurieni misionāri devās sabatā un kāpēc? Kas beigās ar viņiem tur notika? _____

Vienmēr, kad Pāvils ieradās kādā pilsētā, viņa ieradums bija sabatā doties uz sinagogu, lai liecinātu jūdiem (Apd 13:14, 42, 44, 17:1, 2, 18:4). Tas, ka viņš Filipos kopā ar savu grupu un dažām sievietēm, kas bija gan jūdu, gan pagānu izcelsmes ticīgās, devās uz upmalu, lai pielūgtu Dievu, iespējams, norāda uz to, ka pilsētā nebija sinagogas. Tas ir nozīmīgi tāpēc, ka Pāvils negāja uz jūdu sinagogām sabatos tikai tāpēc, lai nestu evaņģēliju, bet arī tāpēc, ka tā bija viņa pielūgsmes diena.

Izlasi Apd 16:25–34. Pārskati stāstu par cietumsarga atgriešanos. Kas viņam bija vajadzīgs, lai tiktu glābts? _____

Pāvila un Sīlas atbilde uz cietumsarga jautājumu ir pilnīgā saskaņā ar evaņģēliju, jo glābšana notiek pilnībā caur ticību Jēzum (Rm 3:28, Gal 2:16). Bet no šīs epizodes mēs tomēr nevaram secināt, ka ticība Jēzum ir vienīgais, kas nepieciešams, lai cilvēks tiktu kristīts, nesaņemot pienācīgas doktrināras un praktiskas pamācības.

Ko mēs zinām par cietumsargu? Vai viņš bija jūds vai jaunatgriezts jūds? Jebkurā gadījumā viņam bija nepieciešama ticība Jēzum kā Kungam un Glābējam. Ja nu viņš bija pagāns, kas jau zināja par Dievu un pielūdza Viņu, kā Kornēlijs, Lidija (Apd 16:14) un vairāki citi, kas minēti Apustuļu darbos? Varbūt viņš jau iepriekš bija apmeklējis Pāvila evaņģelizācijas sanāksmes pilsētā? Lai arī kā tas bija, ziņojuma īso pierakstu nevajadzētu izmantot kā attaisnojumu sasteigtām kristībām.

Izlasi Apd 16:31–34. Ko tas mums māca par to, cik pilnīgs un pietiekams ir Kristus upuris mūsu labā? Kā mēs varam mācīties dienu no dienas dusēt pārliecībā par to, ka Kristus taisnība aplāj mūs kā mūsu vienīgā glābšanas cerība? _____

Tesalonīke un Beroja

Kad Pāvils un Sīla tika atbrīvoti no cietuma, misionāri devās prom no Filipiem (Apd 16:35–40). Pāvils un viņa biedri devās taisnā ceļā uz Tesalonīki, Maķedonijas galvaspilsētu.

Izlasi Apd 17:1–9. Kā Tesalonīkes jūdi reaģēja uz Pāvila veiksmīgo sludināšanu pagānu vidū?

Atkal mēs redzam, ka Pāvils meklē sinagogu, kur viņš varētu līdzdalīt evaņģēliju. Pāvila vēsts pārliecināja daudzus dievbijīgus grieķus un ne mazums sabiedrībā pazīstamu sieviešu. Tas, ka šie jaunatgriezītie “pievienojās Pāvilam un Sīlam” (Apd 17:4), šķiet, nozīmē, ka viņi bija izveidojuši atsevišķu grupu un satikās ārpus sinagogas, iespējams, Jazona mājās.

Greisirdības mudināti, viņu pretinieki uzsāka sacelšanos. Viņu nodoms bija vest Pāvilu un Sīlu – Timotejs šeit nav pieminēts – pilsētas sapulces priekšā un viņus apsūdzēt. Tā kā viņi nevarēja atrast misionārus, pats Jasons un daži citi jaunie ticīgie tika aizvilkti pie vietējās varas ar apsūdzību, ka viņi devuši patvērumu politiskiem aģitatoriem.

Izlasi Apd 17:10–15. Kāda bija Berojas jūdu reakcija, salīdzinot ar Tesalonīki? _____

Jēdziens “eugenēs” (Apd 17:11) sākotnēji nozīmēja “labi piedzimis” vai “piedzimis dižcil-tīgs”, bet vēlāk ieguva vispārīgu nozīmi “labprātīga” attieksme, kāda tam visdrīzāk ir arī šajā gadījumā. Jūdi no Berojas tiek slavēti nevis vienkārši tāpēc, ka viņi piekrita Pāvilam un Sīlam, bet arī tāpēc, ka viņi ik dienas labprātīgi pētīja Rakstus, lai pārliecinātos, ka misionāriem taisnība. Tikai emocionāla atsaukšanās evaņģēlijam bez intelektuālas pārliecības mēdz būt virspusēja un īslaicīga.

Tomēr visai drīz vajāšanas pārtrauca Pāvila ražīgo kalpošanu Berojā, liekot viņam doties tālāk uz dienvidiem, uz Atēnām.

Kad tu pēdējo reizi čakli pētīji Rakstus, lai uzzinātu, “vai tiešām tā ir” (lai arī kas tas būtu)?

Pāvils Atēnās

Atēnas, senās Grieķijas intelektuālais centrs, bija burtiska elku kalpības citadele. Marmora statujas, kas ainoja cilvēkus un dievus, bija atrodamas visur, īpaši pie ieejas agorā (laukums, kur notika publiskas sanāksmes), kas bija pilsētas dzīves centrs. Pāvils bija tik satriekts par izplatīto elkdievību, ka viņš izmainīja savu parasto ieradumu doties vispirms uz sinagogu un pieņēma divkāršu darbības plānu: viņš reizi nedēļā diskutēja sinagogā ar jūdiem un ticīgajiem pagāniem, bet katru dienu publiskajā laukumā ar grieķiem (sk. Apd 17:15–22).

Tā kā atēnieši vienmēr bija gatavi dzirdēt kaut ko jaunu, daži filosofi parādīja interesi par Pāvila mācību un uzaicināja viņu uzrunāt Areopagu, pilsētas augsto tiesu. Savā runā Pāvils necitēja Rakstus un neatsaucās uz Dieva rīcību ar Israēlu vēsturē, kā viņš to bija darījis jūdu priekšā (salīdzini ar Apd 13:16–41). Šī metode viņa klausītājiem neko daudz neizteiktu. Tā vietā viņš atklāja dažas svarīgas Bībeles patiesības tādā veidā, ko izglītoti pagāni varēja saprast.

Izlasī Apd 17:22–31. Kādas lielas patiesības par Dievu, glābšanas plānu, vēsturi un cilvēci viņš sludināja šiem ļaudīm? _____

Lielākā daļa Pāvila vārdu šai izglītotajai pagānu auditorijai, kurai bija lielā mērā izkropļoti uzskati par Dievu, izklausījās smieklīgi. Mēs nezinām, kā Pāvils bija nolēmis noslēgt savu vēsti, jo šķiet, ka viņš tika pārtraukts tajā brīdī, kad viņš pieminēja Dieva tiesu pasaulē (Apd 17:31). Šis uzskats bija konfliktā ar diviem grieķu konceptiem: (1) ka Dievs ir pilnībā transcendentāls un neiesaistās nekādās pasaules lietās un cilvēku rūpēs; (2) kad cilvēks nomirst, nevar būt nekādas augšāmcelšanās. Tas palīdz izskaidrot, kāpēc evaņģēlijs grieķiem bija muļķība (1kor 1:23) un kāpēc Atēnās bija mazs atgriezušos skaits.

Tomēr starp tiem, kas sāka ticēt, bija daži no visietekmīgākajiem cilvēkiem Atēnu sabiedrībā, tādi kā Dionīsijs, Areopaga loceklis, un Damarida, kuras vārda pieminēšana norāda, ka viņai bija stāvoklis sabiedrībā – iespējams, ka arī viņa bija tiesas locekle (Apd 17:34).

Pāvila atšķirīgā izturēšanās Areopaga priekšā parāda, ka viņš apzinājās sociālās un kultūras atšķirības. Viņš pat citēja pagānu dzejnieku (Apd 17:28), lai ilustrētu savu domu. Ko tam vajadzētu mums mācīt par to, kā mēs varam izmantot dažādas metodes, lai aizsniegtu dažādus cilvēkus? _____

Pāvils Korintā

Apd 18:1–11 stāsta par Pāvila piedzīvoto Korintā, kur viņš palika pusotru gadu. Akils un Priskilla kļuva par Pāvila draugiem uz mūžu (Rm 16:3, 2Tim 4:19). Ziņojums ietver to, ka viņi jau bija kristieši, kad ieradās Korintā, iespējams tāpēc, ka imperators Klaudijs bija izsūtījis jūdus no Romas. Romiešu vēsturnieks Svetonijs, šķiet, norāda, ka izsūtīšana notika sakarā ar nemieriem jūdu kopienā, kas bija saistīti ar vārdu “Kristus” (Claudius 25.4), kas, iespējams, bija vietējo jūdu ticīgo evaņģēlija sludināšanas rezultāts. Tādējādi ir iespējams, ka Akils un Priskilla paši bija iesaistīti tādās aktivitātēs. Jebkurā gadījumā, Pāvils un viņa jaunie draugi ne tikai bija vienā ticībā un ar vienādu jūdisko izcelsmi, bet viņiem bija arī vienāds amats.

Izlasi Apd 18:4–17. Kāds bija rezultāts Pāvila misijas aktivitātēm Korintā? _____

Kad no Maķedonijas ieradās Sīla un Timotejs, viņi atveda sev līdzīgu finansiālu atbalstu no turienes draudzēm (2kor 11:8, 9), kas ļāva Pāvilam pilnībā nodoties sludināšanai. Pāvila darbības politika kalpošanas laikā bija nopelnīt pašam sev iztiku, lai gan viņš arī mācīja “tiem, kas sludina evaņģēliju, – dzīvot no evaņģēlija” (1kor 9:14).

Neskatoties uz jūdu spēcīgo pretestību Pāvila vēstij, sāka ticēt daži jūdi, kā arī daži dievbijīgie pagāni. Starp tiem, kas atgriezās, bija sinagogas vadītājs Krisps un viss viņa nams. Arī daudzi korintieši ticēja un tika kristīti. Situācija starp jūdiem tomēr bija drīzāk saspringta, kā to parāda sekojošā epizode (Apd 18:12–17), un Pāvils, iespējams, plānoja drīz atstāt Korintu, bet nakts atklāsmē viņš saņēma dievišķu iedrošinājumu turpināt iesākto (Apd 18:9–11).

Dodoties atpakaļ uz Antiohiju, Pāvils ņēma līdzīgu Akilu un Priskillu un atstāja viņus Efesā, kur viņš pavadīja dažas dienas pirms došanās tālāk. Atrodoties tur, viņam bija iespēja sludināt vietējiem jūdiem sinagogā, kuru pozitīvā reakcija lika izteikt viņiem solījumu, ka, ja Dievs būs labprātīgs, viņš atgriezīsies (Apd 18:18–21). Tas notika nākamā ceļojuma laikā.

Pāvilam, kas bija vilies par to, kā viņš tika uzņemts, bija nepieciešams iedrošinājums no Kunga attiecībā uz šeit esošo dvēseļu glābšanu. Ko Kunga vārdi viņam (Apd 18:10) saka mums, kad mēs reizēm jūtamies līdzīgi Pāvilam? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Tiem, kas mūsdienās māca nepopulāras patiesības, nav jākļūst mazdūšīgiem, ja reizēm ir jāsastopas ar nelabvēlīgu uzņemšanu pat no to puses, kas saucas kristieši, kā tas notika ar Pāvilu un viņa darbabiedriem pie ļaudīm, kuru vidū tie darbojās. Krusta vēstnešiem jāapbruņojas ar modrību un, ticībā lūdzot, drosmīgi jāiet uz priekšu, vienmēr rīkojoties Jēzus vārdā.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 230. lpp.)

“Ja šīs Zemes vēstures beidzamajās dienās tie, kam sludina pārbaudošās atziņas, sekotu berojēju piemēram, ik dienas meklējot Rakstos un salīdzinot viņiem sniegtās vēstis ar Dieva Vārdu, tad tur, kur šodien ir samērā maz, būtu daudz vairāk Dieva likumu priekšrakstiem uzticīgo cilvēku. [...] Visus tiesās saskaņā ar tiem piedāvāto gaismu. Kungs sūta savus pārstāvjus ar pestīšanas vēsti, un tie, kas to dzird, kļūst atbildīgi par to, kā būs izturējušies pret Viņa kalpu teiktajiem vārdiem. Kas nopietni meklēs patiesību, tie sniegtās atziņas vienmēr rūpīgi pārbaudīs ar Rakstiem.” (232. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pirmdienas pētījuma pēdējās rindkopas kontekstā pārrunājiet šāda apgalvojuma nozīmi: “Ir vajadzīga daudz pamatīgāka sagatavošanās no kristību kandidātu puses. [...] Kristīgās dzīves principiem ir jābūt skaidri atklātiem tiem, kas no jauna pievēršas patiesībai.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 6. sēj. 91., 92. lpp.)

2. Pakavējieties vairāk pie trešdienas pēdējā jautājuma. Kā mēs kā draudze varam parādīt tādu pašu izpratni par kultūras atšķirībām, kāda bija Pāvilam, un tādu pašu labprātību satikt cilvēkus tur, kur viņi atrodas, nepakļaujot kompromisiem evaņģēliju vai savu reliģisko identitāti?

3. Izlasī Apd 17:32–34. Ko mēs varam mācīties no trim reakcijām, ar kādām tika uzņemta Pāvila vēsts Atēnās? (1) Daži smējās. Viņus uzjautrināja šī divainā jūda dedzīgā nopietnība. Ir iespējams jokoties par dzīvi, bet tie, kas to dara, atklās, ka tas, kas ir sācies kā komēdija, noslēgsies kā traģēdija. (2) Daži atlika savu lēmumu. Visbīstamākās no visām dienām ir tās, kad cilvēks atklāj, cik viegli ir runāt par rītdienu. (3) Daži ticēja. Gudrs vīrs zina, ka tikai muļķis atmetīs Dieva piedāvājumu.” (William Barclay, *The Acts of the Apostles*, rev. ed. (Philadelphia: Westminster, 1976), 133. lpp.)

4. Lai pateiktu atēniešiem savu domu, Pāvils patiesībā citēja pagānu rakstnieku (Apd 17:28). Ko tas mums stāsta, kā reizēm šādu avotu izmantošana var būt noderīga? Tomēr kādas pastāv arī briesmas?

TREŠAIS MISIJAS CEĻOJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 18:24–28, Apd 19, Apd 20:7–12, 15–27, 2kor 4:8–14, Apd 21:1–15.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet savu dzīvību es nekādi neuzskatu par vērtīgu. Kaut tik es varētu pabeigt savu gājumu un kalpošanu, ko esmu saņēmis no Kunga Jēzus, – apliecināt Dieva žēlastības evaņģēliju” (Apd 20:24).

Lūkas vēstījums par Pāvila trešo ceļojumu sākas drīzāk skopi. Pants pasaka tikai to, ka, pavadījis kādu laiku Antiohijā, savas misijas centrā, apustulis devās citā ceļojumā, veiksmīgi pārstaigājis “Galatijas un Frīģijas zemes, visur stiprinādams mācekļus” (Apd 18:23). Tā pirmās ceļojuma 1500 jūdzes ir aprakstītas vienā teikumā.

Tas ir tāpēc, ka ceļojuma galvenais mērķis bija Efesa, kur Pāvils pavadīja visvairāk laika nekā jebkurā citā pilsētā savu ceļojumu laikā. No evaņģelizācijas skatu punkta kalpošana Efesā bija ļoti auglīga. Pāvila sludināšanas ietekme aizsniedza visu Āzijas provinci (Apd 19:10, 26). Iespējams, ka tieši šajā laikā tika dibinātas Kolosas, Hierapoles un Lāodikejas draudzes, iespējams, ar Epafru palīdzību (Kol 4:12, 13), kas bija viens no Pāvila līdzstrādniekiem (Kol 1:7, Flm 23).

Ievērojams šajā Pāvila ceļojumā ir tas, ka tas ir pēdējais, par ko ziņots Apustuļu darbos. Pāvils to veica kā brīvs cilvēks. Lūka ziņo par vēl vienu Pāvila ceļojumu, šoreiz uz Romu, bet jau cietumnieka statusā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bibeles izpētei 8. septembrī.

Efesa. 1. daļa

Kā lasām Apd 18:24–28, kamēr Pāvils vēl bija ceļā uz Efesu, šajā pilsētā ieradās kāds jūdu ticīgais, vārdā Apolls. Viņš bija daiļrunīgs vīrs un labi citēja Rakstus. Tas, ka Apolls bija Jēzus sekotājs, kļūst skaidrs no tā, kā Lūka viņu apraksta: “Viņš bija mācīts Kunga ceļā un dedzīgi sludināja, saprotami mācīdams par Jēzu” (Apd 18:25). Tomēr viņš pazina tikai Jāņa kristību. Būdam Jāņa Kristītāja kristīts, Apolls iepazinās ar Jēzu Viņa zemes dzīves laikā, bet pirms Lieldienu un Vasarsvētku notikumiem bija devies prom no tā apgabala, iespējams, atpakaļ uz Aleksandriju.

Tas izskaidro, kāpēc Akils un Priskilla viņam sniedza tālākus paskaidrojumus. Lai gan viņš spēja ar Rakstiem atklāt, ka Jēzus bija Israēla Mesija (Apd 18:28), Apollam bija nepieciešams uzzināt, kā kristietība ir attīstījusies kopš Jēzus kalpošanas. Tomēr Akila un Priskilla Apolla labā izdarīja vēl vairāk: kopā ar citiem ticīgajiem Efesā viņi iedeva viņam ieteikuma vēstuli, kas bija adresēta draudzēm Ahajā (Apd 18:27), kas ļāva viņam veikt ietekmīgu kalpošanu Korintā (1kor 3:4–6, 4:6, 16:12).

Izlasi Apd 19:1–7. Kas notika ar Pāvilu, kad viņš ieradās Efesā? _____

Apolla stāsts ir saistīts ar ziņojumu par divpadsmit vīriem, ko Pāvils satika Efesā, kad viņš tur ieradās, jo viņu situācija bija ļoti līdzīga. Viņu kā “mācekļu” apraksts (Apd 19:1) un Pāvila jautājumi viņiem (Apd 19:2) skaidri norāda, ka viņi jau ticēja Jēzum. Vienlaikus viņu atbilde Pāvilam parāda, ka tāpat kā Apolls arī viņi bija kādreizējie Jāņa Kristītāja mācekļi, kas bija kļuvuši par Jēzus sekotājiem bez Vasarsvētku piedzīvojuma. Viņiem bija vajadzīgas iespējas baudīt dziļākus piedzīvojumus ar Kungu.

“Ierodoties Efesā, Pāvils atrada divpadsmit brāļus, kas, līdzīgi Apollam, kādreiz darbojoties par Jāņa Kristītāja mācekļiem, jau bija nedaudz iepazinušies ar Kristus misiju. Tiem gan nebija Apolla spēju, bet ar tādu pašu sirsnību un uzticību tie saņemtās zināšanas centās paust tālāk.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 282. lpp.)

Mums vajadzētu viņu jaunās kristības redzēt šīs unikālās situācijas gaismā. Viņi nebija no citas kristīgas konfesijas, ne arī bija piedzīvojuši atgriešanos. Viņi bija tikai sākuši iepazīties ar kristietību. Tas, ka viņi saņēma Garu un runāja mēlēs, iespējams, nozīmēja, ka viņi -- tāpat kā Apolls -- bija kristīgie misionāri, kas tagad bija pilnībā saņēmuši pilnvaras liecināt par Jēzu Kristu, kuru vien viņi gāja.

Efesa. 2. daļa

Efesā Pāvils rikojās pēc sava ieraduma vispirms sludināt sinagogā. Kad radās pretestība, viņš un jaunie ticīgie pārcēlās uz lekciju telpu Tirannā, kur Pāvils sludināja divus gadus ik dienas (Apd 19:8–10). Apkopojot Pāvila kalpošanu Efesā, Lūka saka, ka visa province tika aizsniegta ar evaņģēlija vēsti (Apd 19:10, 26).

Apd 19:11–20 Lūka pievieno dažus brīnumpilnus stāstus, aprakstot Dieva spēka uzvaru pilsētā, kur izplatīta prakse bija maģija un citas māņticības. Nav šaubu, ka Dievs varēja dziedināt ar Pāvila starpniecību. Bet tas, ka pat kabatas lakatiņiem un priekšautiem, ko aizskāra apustulis, piemita dziedinošs spēks (Apd 19:12), var izklausīties dažiem dīvaini, tomēr tas sasauca ar gadījumu, kad Jēzus dziedināja sievieti ar asiņošanu (Lk 8:44). Efesišu māņticīgā ticība varēja būt tā, kas mudināja Dievu veikt “ārkārtējos” brīnumus, kā saka Lūka (Apd 19:11). Tas, iespējams, ir piemērs tam, kā Dievs apmierina cilvēku vajadzības viņu pašu izpratnes līmenī.

Apmierināts ar Efesas misijas rezultātiem, Pāvils nolēma doties uz Jeruzālemi (Apd 19:21). Lūka neatklāj iemeslu šim ceļojumam, bet no Pāvila paša rakstiem mēs zinām, ka viņš gribēja nodot līdzekļus, ko viņš bija savācis, lai mazinātu nabadzību Jeruzālemes draudzē (Rm 15:25–27, 1kor 16:1–3). Pirmajos gados notikuši līdzekļu apvienošana un smags bads Klaudija laikā bija padarījis Jūdejas ticīgos par trūcīgiem, un Pāvils viņu lūgumā pēc palīdzības (Gal 2:10) redzēja iespēju stiprināt gan viņu uzticību viņam kā apustulim, gan arī multikulturālās draudzes vienotību, neskatoties uz to, ka viņš zināja, kādam riskam viņš sevi pakļaus (Apd 20:22, 23, Rm 15:31).

Izlasi Apd 19:23–41. Kas bija patiesais iemesls pretestībai pret Pāvilu, kas bija radusies Efesā viņa apmeklējuma beigās? _____

Pretestībai bija saistība ar pagānu pielūgsmi, kas nopietni apdraudēja Pāvila kalpošanu. Dēmētrijs patiesā motivācija bija nepārprotami finansiāla, bet viņš spēja to pagriezt kā reliģisku jautājumu, jo Artemīdas (vai Diānas) templis, kas bija atzīts par vienu no senās pasaules septiņiem brīnumiem, atradās Efesā.

Izlasi Apd 19:27. Ievēro, cik meistarīgi Dēmētrijs spēja ienest reliģisku godbijību savos mēģinājumos noturēt naudas plūsmu. Kāpēc mums kā kristiešiem vajadzētu būt uzmanīgiem, lai tādā pašā veidā neizmantotu savu ticību vai notēlotu godbijību attiecībā uz savu ticību? _____

Troāda

Pēc dumpja (Apd 19:23–41) Pāvils nolēma doties prom no Efesas. Viņš devās nevis taisnā ceļā uz Jeruzālemi, bet gāja cauri Maķedonijai un Ahajai (Apd 20:1–3). Šajā ceļojumā kopā ar viņu bija dažu pagānu draudžu pārstāvji (Apd 20:4).

Izlasi Apd 20:7–12. Kas nepareizs ir bieži sastopamajiem argumentiem, ka šie panti palīdz pierādīt sabata pārceļšanu uz svētdienu? _____

Pāvila apstāšanās Troādā noslēdzās ar draudzes sanākumi “pirmajā nedēļas dienā” (Apd 20:7). Viņi sapulcējās kopā, lai “lauztu maizi”, kas, iespējams, attiecas uz Kunga Vakarēdienu ar vai bez sadraudzības mielasta, ko bieži apvienoja jau kopš Jeruzālemes draudzes pirmsākumiem (Apd 2:42, 46). Tas, ka šeit nav minēts kauss vai lūgšanas, neizslēdz šo iespēju. Šī epizode bieži tiek minēta kā pierādījums, ka Pāvila laikos vismaz pagānu draudzes jau bija nomainījušas sabatu uz svētdienu kā pielūgsmes dienu.

Tomēr pirms šāda apgalvojuma izteikšanas ir nepieciešams konkrēti noskaidrot, kurā dienā šī sanākme notika, kā arī tās būtību. Lāpu pieminēšana (Apd 20:8) kopā ar faktu, ka Pāvila vēsts turpinājās līdz pusnaktij (Apd 20:7) un tad līdz pat rītausmai (Apd 20:11), nemaz nerunājot par Eutiha aizmigšanu (Apd 20:11), skaidri norāda, ka tā bija nakts sanākme.

Tomēr jautājums ir, vai tā bija nakts pirms svētdienas vai nakts pēc svētdienas. Atbilde ir atkarīga no tā, kādu laika sistēmu Lūka lieto – jūdu sistēmu no saules rietu līdz saules rītam, vai romiešu – no pusnakts līdz pusnaktij. Ja tā ir pirmā, tad tā bija sestdienas nakts, ja otrā – tad svētdienas.

Jebkurā gadījumā Apd 20:7–12 konteksts norāda, ka, pat ja sanākme bija svētdienas nakts, tā nebija parasta draudzes sanākme, bet īpaša, ņemot vērā Pāvila došanos ceļā nākamajā rītā. Tāpēc ir grūti saskatīt, kā šī viena epizode varētu atbalstīt svētdienas ievērošanu.

Pakavējies vairāk pie septītās dienas sabata ievērošanas iemeslu pamatotības. Kā spēcīgais Bībeles atbalsts sabata ievērošanai palīdz mums nostiprināties savā kā septītās dienas adventistu kristiešu identitātē un aicinājumā, kas mums ir dots, -- izplatīt triju eņģeļu vēstis pasaulē? _____

Milēta

Pa ceļam uz Jeruzālemi Pāvils vēlreiz uzkavējās, šoreiz Milētā, kur viņam bija iespēja izteikt savu atvadu runu Efesas draudzes vadītājiem.

Izlasi Apd 20:15–27. Ko Pāvils uzsvēra savas runas ievaddaļā? _____

Tā kā viņam jau bija plāni jaunam ceļojumam, kas iekļāva Romu un Spāniju (Apd 15:22–29), Pāvils domāja, ka viņš nekad vairs neatgriezīsies Āzijā. Tādēļ viņš sāka savu runu ar tādu kā pārskata ziņojumu par Efesā pavadītajiem gadiem. Tomēr šis ziņojums nebija tikai par pagātņi, tas ir, kā viņš bija dzīvojis starp efesiešiem, bet arī par nākotni, jo viņš baidījās par to, kas ar viņu var notikt Jeruzālemē.

Pāvila bailes nebija nepamatotas. Jeruzālemes draudze uz viņu raudzījās ar zināmu skepticismu, ja ne naidīgumu, viņa vajātāja pagātnes un evaņģēlija apgraizīšanas dēļ (Apd 21:20–26). Jūdu autoritātēm viņš nebija nekas vairāk kā nodevējs un atkritējs no reliģiskajām tradīcijām (Apd 23:1, 2). Ap pirmā gadsimta vidū, īpaši romiešu sliktās pārvaldes dēļ, Jūdeju arī bija pārņēmuši revolucionāri un nacionālistiski ideāli. Šī gaisotne ietekmēja visus jūdu sabiedrības segmentus, ļoti iespējams, arī draudzi. Šajā kontekstā šī kādreizējā farizeja aktivitātes pagānu vidū bija padarījušas viņu par cilvēku ar sliktu slavu (Apd 21:27–36).

Pāvilam bija vēl vairāk bažu. Apd 20:28–31 Pāvils pievērsās tam, kā draudzes vadītājiem Efesā vajadzētu risināt viltus skolotāju jautājumu, ko viņš salīdzināja ar mežoniem vilkiem, kas centīsies novest no ceļa un samaitāt ganāmpulku. Tāpēc pat pašā draudzē un pat draudzes agrīnajās dienās viltus skolotāju briesmas bija reālas. Kā Salamans teica kādā citā reizē un citā kontekstā: "Nekā jauna nav zem saules" (Māc 1:9). Kristīgās draudzes vēsture atklāj neticamos postījumus, ko viltus skolotāji bija ienesuši draudzē. Problēma pastāvēs līdz pat galam (2Tim 4:3).

Nav šaubu, Pāvilam prātā bija daudzas lietas, un tomēr viņa uzticība un čaklums nemazinājās.

Izlasi 2kor 4:8–14. Ko Pāvils šeit pasaka tādu, ko mums vajadzētu attiecināt uz sevi, īpaši kad nāk pārbaudījumi? Uz ko Pāvils liek savu vienīgo cerību? _____

Tīra un Cēzareja

Pēc Milētas Lūka raksta par Pāvila ceļojumu sīkāk. Vēl joprojām esot ceļā uz Jeruzālemi, apustulis pavadīja nedēļu Tīrā, Feniķijas piekrastē, kur bija jāizkrauj kuģis (Apd 21:1–6). Tur ticīgie lūdza viņu neiet uz Jeruzālemi. Tas, ka ticīgos vadīja Gars, lai brīdinātu Pāvilu neiet uz Jeruzālemi, nebija obligāti pretrunā apustuļa iepriekšējai vadībai. Grieķu “etheto ne tō pneumati” Apd 19:21 varētu tulkot “gara mudināts”, nevis ka Pāvils pats būtu nonācis pie šī lēmuma. Doma ir tāda, ka Gars varēja parādīt Tīras kristiešiem briesmas, kas draudēja Pāvilam, un, cilvēcisku rūpju mudināti, viņi ieteica, lai viņš neturpina savu nodomu. Pāvils pats nebija pārliecināts, kas notiks ar viņu Jeruzālemē (Apd 20:22, 23). Dievišķā vadība ne vienmēr pasaka visu skaidri, pat tādām kā Pāvils ne.

Izlasī Apd 21:10–14. Kāds īpašs starpgadījums notika Cēzarejā attiecībā uz Pāvila ceļojumu uz Jeruzālemi? _____

Hagabs bija pravietis no Jeruzālemes, kas jau tika iepazīstināts bada epizodē Apd 11:27–30. Līdzīgi dažiem Vecās Derības pravietojumiem (piemēram, Jes 20:1–6, Jer 13:1–10), viņa vēsts bija attēlota. Tā darbojās kā dzīva ilustrācija tam, kas notiks ar Pāvilu, kad viņš ieradīsies Jeruzālemē un kā viņa ienaidnieki nodos viņu pagāniem (romiešiem).

Tie, kas bija ar Pāvilu, acīmredzot uztvēra Hagaba vēsti kā brīdinājumu, nevis kā pravietojumu, un tā viņi centās ar visiem līdzekļiem pārliecināt apustuļi, lai viņš neiet uz Jeruzālemi. Lai gan viņu reakcija dziļi skāra viņa sirdi, Pāvils bija nolēmis paveikt savu misiju, pat ja tas maksātu viņa dzīvību. Viņam evaņģēlija saskanīgums un draudzes vienotība bija svarīgāka par personīgo drošību vai interesēm.

“Nekad iepriekš apustulis nebija tuvojies Jeruzālemei ar tik noskumušu sirdi. Viņš zināja, ka viņš tur atradīs dažus draugus un daudz ienaidnieku. Viņš tuvojās pilsētai, kas bija atmetusi un nokāvusi Dieva Dēlu un pār kuru tagad klājās dievišķo dusmu draudi.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 397., 398. lpp.)

Lai gan nesaprasts, apmelots, nonievāts un zākāts, Pāvils tik un tā devās uz priekšu ticībā. Kā mēs varam mācīties darīt to pašu apstākļos, kas iedvēš mazdūšību? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Sekmes, kas pavadīja Evaņģēlija sludināšanu, no jauna pamodināja jūdu dusmas. No visām pusēm pienāca ziņas par jaunās mācības straujo izplatīšanos, kas jūdus atbrīvoja no ceremoniālās bauslības rituālu ievērošanas un pagāniem piešķīra vienādas tiesības ar Ābrahāma bērniem. [...] Viņa [Pāvila] izteiksmīgo paziņojumu: “Tur vairs nav ne grieķa, ne jūda, ne apgraižīšanas, ne barbara, ne skīta, ne verga, ne brīvā, bet viss un visos – Kristus” (Kol 3:11), ienaidnieki uzskatīja par nekaunīgu zaimošanu, un tāpēc nolēma viņa balsi apklusināt.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 390. lpp.)

“Un viņš pat nevarēja rēķināties ar savu ticības brāļu līdzjūtību un atbalstu. Neatgriezušies jūdi, kas tik vērīgi bija sekojuši Pāvila gājumam, nebija vilcinājušies gan personīgi, gan ar vēstulēm izplatīt Jeruzālemē visnelabvēlīgākās baumas par viņu un viņa darbu; tā ka pat daži no apustuļiem un vecākajiem šīs ziņas bija uzņēmuši kā patiesību, necenšoties tās atspēkot un neparādīt nekādu vēlēšanos ar viņu saskaņoties.” (398. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Divpadsmit mācekļi, ko Pāvils satika Efesā, bija kādreizējie Jāņa Kristītāja sekotāji, kas jau bija kļuvuši par Jēzus mācekļiem (Apd 19:1–7). Kā jūs domājat, kāpēc būtu pareizi izmantot šo Rakstu vietu, lai prasītu no citām konfesijām nākošu kristiešu pārkristīšanas, ja viņi vēlas piederēt adventistu ticībai, neskatoties uz to, ka viņi jau ir kristīti pagremdējot?

2. Padomā par Pāvila situāciju. Viņu atmet viņa paša tautieši, kas netic Jēzum. Pat daudzi jūdi, kas ticēja Jēzum, uz Pāvilu skatījās ar lielām aizdomām, pat neuzticību, jo viņi domāja, ka viņš sabojā “robežzīmes”. Daudzi pagāni ienīda evaņģēliju, ko viņš sludināja. Un tomēr – kāpēc Pāvils turpināja, neskatoties uz visu šo pretestību? Lai gan mēs neesam Pāvils, ko mēs no visa šī stāsta varam paņemt sev?

3. Padomājiet par vēl citiem argumentiem, ko ļaudis izmanto, lai mēģinātu pierādīt vai nu to, ka sabats ir mainīts uz svētdienu, vai ka tas vairs nav saistošs. Kā mēs atbildam uz šiem argumentiem un vai tas kaut kādā veidā parāda, ka paklausība sabbatam nav lielāka burta kalpība kā paklausība pārējiem deviņiem baušļiem. Tas ir, ja mēs paklausām ticībā un ar izpratni, kur meklējama mūsu vienīgā glābšanas cerība?

APCIETINĀŠANA JERUZĀLEMĒ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 21, Rm 2:28, 29, Gal 5:6, Apd 22, Apd 23:1–30, Mt 22:23–32.

ATMIŅAS PANTS:

“Nākamajā naktī Kungs nostājās viņam līdzās un sacīja: ‘Esi drošs! Kā tu par mani liecināji Jeruzālemē, tā tev būs jāliecina arī Romā.’” (Apd 23:11)

Drīz pēc Pāvila pirmā misijas ceļojuma kļuva skaidrs, ka draudzē bija fundamentālas nesaskaņas jautājumā, kā pagāni jāuzņem ticībā (Apd 15:1–5). Varbūt jūtot konflikta pieaugumu, Pāvils bija iecerējis plānu, lai veicinātu draudzes vienotību. Tā kā koncilā viņam lūdza atcerēties par trūcīgajiem (Gal 2:10), viņš nolēma uzaicināt pagānu draudzes sagādāt finansiālu palīdzību brāļiem Jūdejā, “līdzekļu vākšanu svētajiem” (1kor 16:1), varbūt cerot, ka tas var palīdzēt uzcelt tiltu starp abām grupām.

Tas varētu izskaidrot viņa apņēmību doties uz Jeruzālemi trešā ceļojuma beigās, par spīti riskam. No vienas puses, viņam bija patiesa mīlestība pret tautiešiem jūdiem (Rm 9:1–5). No otras puses, viņš ilgojās pēc vienotas draudzes (Gal 3:28, 5:6). Tā kā jūdi un pagāni varēja vienādi tikt glābti ticībā, nevis ar likuma darbiem (Rm 3:28–30), jebkura sociāla atsvešināšanās starp viņiem, kas balstīta uz likuma ceremoniālajām prasībām, bija pretēja evaņģēlija iekļaujošajai būtībai (Ef 2:11–22).

Sekosim Pāvilam, izejot šajā viņa dzīves un misijas jaunajā fāzē.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 15. septembrī.

Satiekoties ar Jeruzālemes vadītājiem

Kad Pāvils ieradās Jeruzālemē, viņu sirsnīgi uzņēma ticīgie, kas bija kopā ar Mnāsonu, pie kā viņš apmetās (Apd 21:16, 17).

Apd 21:18–22 Jēkabs un Jeruzālemes vecaji izteica savas bažas par Pāvila reputāciju vietējo jūdu ticīgo vidū, kas dedzīgi aizstāvēja Mozus likumu. Viņi bija informēti, ka viņš mācīja jūdu atgrieztos, kas dzīvoja citās zemēs, atmest Mozu, sakot viņiem, ka “viņiem nav jāapgraiza savi bērni, nedz jādzīvo pēc tēvu paradumiem” (Apd 21:21).

Tā, protams, nebija īsti patiesība. Tas, ko Pāvils mācīja, bija, ka glābšanas ziņā apgraizīšana vai neapgraizīšana neko nenožīmē, jo gan jūdi, gan pagāni vienādi tiek glābti ticībā Jēzum (Rm 2:28, 29, Gal 5:6, Kol 3:11). Tas nav tas pats, kas tiešā veidā mudināt jūdus pārkāpt likumu un tā prasības. Paklausība, protams, nav sinonīms burta kalpībai, lai gan šos jēdzienus ir viegli sajaukt.

Izlasi Apd 21:23–26. Kā Pāvilam vajadzēja parādīt, ka viņš vēl joprojām ir uzticīgs jūds? _____

Pāvilam bija dots padoms būt politiski korektam. Viņam vajadzēja parādīt par viņu izplatīto baumu nepatiesību, izdarot kaut ko ļoti atbilstošu jūdam: sponsorēt dažu jūdu ticīgo nazīrieša solījumu. Šis solījums bija īpašas dievbijības parādīšana, ar kuras palīdzību jūdi ziedoja sevi Dievam.

Diemžēl Pāvils padevās. Varoņiem, tai skaitā Bībeles, ir savi trūkumi, kā mēs varam redzēt Ābrahāma, Mozus, Pētera un vairāku citu dzīvē. Var jau apgalvot, ka Pāvils vienkārši sekoja principam būt jūdam kā jūds (1kor 9:19–23) vai ka viņš pats bija nesen devis šādu solījumu (Apd 18:18), lai gan precīza šī solījuma būtība nav skaidra. Tomēr šoreiz tas bija kompromiss, kā to norādīja viņa apstiprinājums legālistiskajiem motīviem, kas slēpās aiz ieteikuma. Šis attieksmes sekas bija tieši tādas, kurām apustulis enerģiski centās pretoties: ka ir divi evaņģēliji – viens pagāniem (glābšana ticībā) un viens jūdiem (glābšana ar darbiem). “Viņš [Pāvils] nebija Dieva pilnvarots piekāpties tik daudz, cik viņi prasīja.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 405. lpp.)

Kā mēs varam būt uzmanīgi savos mēģinājumos būt piederīgi, lai neizdarītu līdzīgu kļūdu? _____

Dumpis templī

Pieņemot draudzes vadītāju ierosinājumu, Pāvilam bija jāveic septiņu dienu šķīstīšanās rituāls, lai varētu piedalīties vīru zvēresta došanā (4Moz 19:11–13). Jūdu tradīcija noteica, ka ikviens cilvēks, kas nāk no pagānu zemes, ir nešķīsts un nedrīkst ieiet templī. Tāpēc Pāvilam bija jāšķīsta sevi, pirms viņš devās pie priesteriem, lai paziņotu par šķīstīšanas dienu piepildījumu (Apd 21:26).

Izlasi Apd 21:27–36. Kas notika ar Pāvilu septiņu šķīstīšanās dienu perioda beigās? _____

Dumpis, ko izraisīja tie, kas bija sakūdījuši pūli pret Pāvilu, turpinājās, apvainojot viņu jūdu reliģijas svēto simbolu, īpaši tempļa, apgānīšanā. Tā kā viens no Pāvila ceļabiedriem bija pagānu ticīgais no Efesas vārdā Trofims (Apd 21:29), viņi domāja, ka apustulis ir ievēdis viņu tempļa iekšējā pagalmā, kur drīkstēja ieiet tikai jūdi. Ja apsūdzība būtu pamatota, Pāvils būtu vainīgs visnopietnākajā pārkāpumā. Pie sienas, kas atdalīja ārējo un iekšējo pagalmu, bija zīmes grieķu un latīņu valodās, kas brīdināja pagānu apmeklētājus tālāk neiet, citādi viņi būs personīgi atbildīgi par savu nāvi.

“Neapgraizīta cilvēka ieiešana svētās celtnes iekšējos pagalmos pēc jūdu likumiem bija noziegums, kas sodāms ar nāvi. Pāvils pilsētā bija redzēts kopā ar efesieti Trofimu, un tie iedomājās, ka viņš to ievēdis templī, kaut gan viņš to nebija darījis, un, tā kā viņš pats bija jūds, tad viņa ieiešana templī nebija nekāds bauslības pārkāpums. Tomēr, lai gan apsūdzība bija pilnīgi nepareiza, tā pamodināja tautā izplatītos aizspriedumus. Saucienam izskanot tempļa pagalmos, tur sapulcējušos ļaužu pulkus pārņēma mežonīgs uzbudinājums.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 407. lpp.)

Kad ziņas par dumpi aizsniedza romiešu cietoksni, romiešu tribūns Klaudijs Lisijs (Apd 21:31, 32, 23:26) ieradās notikuma vietā un izglāba Pāvilu, pirms pūlis bija viņu nogalinājis.

Tā kā Pāvils bija uzbrukumu mērķis, viņš tika arestēts un saistīts ķēdēs, kamēr tribūns centās noskaidrot, kas bija noticis. Tā kā pūlis histēriski kļiedza, viņš pavēlēja apustuli aizvest uz cietoksni.

Šo dumpi iesāka baumas, kas bija nepatiesas. Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem ar dažādām baumām, kurās mēs klausāmies vai -- vēl ļaunāk -- kuras izplatām? _____

Pūļa priekšā

Apd 21:37–40 stāsta, kas notika pēc tam. Tā kā Pāvils tika aizvests uz Romas cietoksni uz nopratināšanu, viņš lūdza tribūnam atļauju uzrunāt tautu, kas vēl joprojām neprātīgi pieprasīja viņa nāvi.

Tā kā viņš uzrunāja tribūnu grieķu valodā, viņš domāja, ka Pāvils varbūt ir kāds jūds no Ēģiptes, kas pirms trim gadiem bija uzsācis Jeruzālemē sacelšanos pret romiešu okupāciju. Tomēr romiešu spēki bija apspieduši sacelšanos, daudzi viņa sekotāji tika vai nu nogalināti vai arestēti, bet ēģiptietis pats bija aizbēdzis.

Pasakot, ka viņš ir no Tarsas, nevis no Ēģiptes, Pāvils ieguva atļauju runāt. Savā runā viņš nepiedāvāja sīkus paskaidrojumus apsūdzībām, kas pret viņu tika celtas (Apd 21:28), bet izstāstīja viņiem savu atgriešanās stāstu, izceļot savu nodošanos jūdaismam tik lielā mērā, ka pat bija vajājis tos, kas ticēja Jēzum. Saņēmis daudzas atklāsmes no Kunga, viņam nebija citas iespējas, kā tām sekot. Tas izskaidroja to, ka viņa dzīve pilnībā apgriezās otrādi un viņš sāka sludināt pagāniem. Tā vietā, lai ieltu teoloģiskās diskusijās, Pāvils izstāstīja viņiem savu pieredzi un kāpēc viņš rīkojas tieši tā.

Izlasi Apd 22:22–29. Kā pūlis reaģēja uz Pāvila apgalvojumu, ka viņš ir pagānu apustulis?

Lēmums ļaut Pāvilam runāt nebeidzās labi. Pieminot savu nodošanos pagāniem, Pāvils, šķiet, apstiprināja pret viņu celtās apsūdzības (Apd 21:28), un pūlis atkal tika sadusmots.

Romiešu tribunāls nesaprata visu, ko Pāvils teica, tāpēc viņš nolēma viņu pratināt ar pāršanu. Tomēr, lai gan Pāvils bija pilnasinīgs jūds (Fil 3:5), viņš bija arī Romas pilsonis, un, kad viņš to pieminēja, tribūnam bija jāatkāpjas. Kā Romas pilsonis Pāvils nevarēja būt pakļauts šāda veida mocībām.

Izlasi Pāvila runu (Apd 22:1–21). Kādus pierādījumus tu redzi, ka Pāvils, aizstāvot sevi, vienlaikus sludināja jūdiem? Kāpēc viņš stāstīja savu atgriešanās stāstu? Kāpēc atgriešanās stāstiem ir tik liels spēks? _____

Sinedrija priekšā

Kad Romas tribunāls saprata, ka Pāvils nav drauds impērijai, tas ir, ka strīds bija saistīts ar jūdu iekšējiem jautājumiem, viņš lūdza sinedriju pārņemt lietu (Apd 22:30, 23:29).

Izlasi Apd 23:1–5. Kā Pāvils iesāka savu aizstāvēšanās runu sinedrija priekšā? _____

Pāvila ievadvārdi tika uzņemti ar sitienu pa muti – iespējams, tāpēc, ka atsaukšanās uz Dievu no cietumnieka puses izklausījās kā zaimošana. Viņa impulsīvā reakcija ļauj mums nedaudz nojaust, kāds bija viņa temperaments. Nosaucot augsto priesteri par “balsinātu sienu” (Apd 23:3), viņa vārdi atgādināja Jēzus izteikto nosodījumu farizeju liekulībai Mt 23:27. Tomēr, tā kā Pāvils īsti nezināja, ka viņš uzrunā augsto priesteri, pilnībā netiek izslēgta iespēja, ka viņam bija slihta redze.

Izlasi Apd 23:6–10. Kā Pāvils centās atjautīgi pārtraukt procedūru? _____

Sinedrijs sastāvēja gan no saduķējiem, gan farizejiem, kam bija pretēji uzskati daudzos jautājumos, no kuriem viens bija mācība. Saduķēji, kuru Rakstu kanons ietvēra tikai pirmās piecas Mozus grāmatas, piemēram, neticēja mirušo augšāmcelšanai (Mt 22:23–32).

Pāvila apgalvojums (Apd 23:6) tomēr bija vairāk nekā tikai gudra taktika, kā novērst sinedrija uzmanību. Tā kā viņa satikšanās ar augšāmcelto Jēzu uz Damaskas ceļa bija viņa atgriešanās stāsta un apustuliskās kalpošanas pamats, ticība augšāmcelšanai bija patiesais iemesls, kāpēc viņš tika tiesāts (Apd 24:20, 21, 26:6–8). Nekas cits nevarēja izskaidrot, kā viņš varēja no savas iepriekšējās dedzības kļūt par to, kas viņš tagad bija. Ja Jēzus nav augšāmcēlies no mirušajiem, tad viņa kalpošana ir bezjēdzīga, un arī viņš to zināja (1kor 15:14–17).

Tajā naktī, kad Pāvils bija cietoksnī, Kungs viņam atklājās ar savu iedrošinājumu: “Esi drošs! Kā tu par mani liecināji Jeruzālemē, tā tev būs jāliecina arī Romā” (Apd 23:11). Ņemot vērā apstākļus, Pāvilam šāds apsolījums noteikti bija īpaši nozīmīgs. Viņa sen lolotā vēlme sludināt Romā (Apd 19:21, Rm 1:13–15, 15:22–29) tomēr neies garām.

Pārvietošana uz Cēzareju

Neapmierināti ar faktu, ka viņi vēl nebija atbrīvojušies no Pāvila ar likumīgiem līdzekļiem, grupa nolēma izstrādāt plānu, ar kura palīdzību viņi slepus paši viņam uzbruks un nogalinās.

Izlasi Apd 23:12–17. Kāds bija viņu plāns un kā tas tika izjaukts? Ko tas mums māca par to, cik dedzīgi cilvēki var būt par kaut ko, kas ir nepareizs? _____

Tas, ka vairāk nekā četrdesmit jūdu savvērējās kopā pret Pāvilu un saistīja sevi ar zvērestu, parāda, cik lielu naidu apustulis bija izraisījis Jeruzālemē. Lūka nenosauc, kas šie vīri bija, bet viņi bija ekstrēmisti, kas bija gatavi darīt jebko, lai tikai pasargātu jūdu ticību no tai naidīgiem nodevējiem un ienaidniekiem. Šāds reliģiskā fanātisma līmenis kopā ar revolucionāru un nacionālistisku dedzību pirmā gadsimta Jūdejā un tās apkārtnē nebija nekas neparasts.

Kaut kādā veidā tomēr ziņa par savvērestību bija aizsniegusi Pāvila māšas dēla ausis. Žēl, ka mēs gandrīz neko nezīnām par Pāvila ģimeni, bet acimredzot viņš un viņa māsa bija uzauguši Jeruzālemē (Apd 22:3), kur viņa bija apprecējusies un viņai bija piedzimis vismaz viens dēls. Jebkurā gadījumā Pāvila māšas dēls (pamazināmā forma “neaniskos” (Apd 23:18–22) un fakts, ka viņš tika vests pie rokas (Apd 23:19), norāda, ka viņš vēl bija pusaudzis) varēja viņu apmeklēt cietoksnī un pastāstīt par savvērestību.

Izlasi Apd 23:26–30. Kādu vēsti tribūns Lisijs sūtīja pārvaldniekam Fēliksam par Pāvilu? _____

Vēstule Fēliksam bija godīgs ziņojums par situāciju. Pie tam tā parāda, ka Pāvils bija guvis labvēlību, pateicoties Romas pilsonībai. Romas likums pilnībā aizsargāja tās pilsoņus, kam bija tiesības, piemēram, uz likumīgu tiesu, kurā viņi varēja stāties tiesas priekšā un sevi aizstāvēt (Apd 25:16), un tiesības izteikt lūgumu imperatoram gadījumā, ja tika negodīgi notiesāti (Apd 25:10, 11).

Neskatoties uz Fēliksa reputāciju, viņš izturējās pret Pāvilu likumā paredzētajā kārtībā. Pēc iztaujāšanas viņš pavēlēja turēt viņu apsardzē, līdz ierodas viņa apsūdzētāji.

Padomā par Dieva aizgādību Pāvila dzīvē! Cik bieži tu esi pazemīgi atzinis Dieva aizgādību savā dzīvē, neskatoties uz pārbaudījumiem un ciešanām, kas bijis jāpiedzīvo? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Šajā gadījumā Pāvils ar saviem biedriem oficiāli pasniedza darba vadītājiem Jeruzālemē tās dāvanas, ko pagānu draudzes sūtīja trūcīgo atbalstīšanai jūdu vidū. [...] Šie labprātīgie ziedojumi uzskatāmi liecināja, ka atgrieztie pagāni izprot un atbalsta Dieva darba organizāciju visā pasaulē, un vadītājiem tos vajadzēja pieņemt ar pateicības pilnu atzinību; tomēr Pāvils un viņa pavadoņi redzēja, ka pat starp tiem, kuru priekšā tie tagad stāvēja, bija daži, kas nespēja novērtēt brāļu mīlestības garu, kas bija pamudinājis dot tādas dāvanas.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 399., 400. lpp.)

“Ja draudzes vadītāji būtu pilnībā uzvarējuši pret Pāvilu pamodušās rūgtās jūtas un pieņēmuši viņu kā Dieva īpaši aicinātu evaņģēlija vēstnesi pagāniem, tad Kungs to viņu labā būtu saudzējis un pasargājis. Tas nebija Dieva prāts, lai Pāvila darbs tik drīz izbeigtos, bet Viņš nedarīja nekādu brīnumu, lai sarautu apstākļu ķēdi, kas bija izveidojusies, pateicoties Jeruzālemes draudzes vadītāju ieturētajam virzienam. Tāds gars arī tagad noved pie līdzīgiem rezultātiem. Nevērtējot un nepieņemot dievišķās žēlastības bagātību, draudze ir zaudējusi daudz svētību. Cik bieži Kungs būtu paildzinājis dažu uzticīgu kalpu darbu, ja tas tiktu vērtēts! Bet, ja draudze atļauj dvēseļu ienaidniekam sabojāt tās izpratni, tā ka tās locekļi nepareizi attēlo un iztulko Kristus kalpa vārdus un darbus, un ja tie paši atļaujas nostāties viņa ceļā un ir par šķērslī tā lietderībai, tad Kungs reizēm savas nodomātās svētības atņem. [...] Kad rokas ir sakrustotas uz nedzīvajām krūtīm, kad brīdinošā un iedrošinošā balss jau apklususi, tad šie stūrgalvīgie var arī uzmosties, lai sāktu saskatīt un vērtēt svētības, kuras no tiem saņēmuši. Viņu nāve var pabeigt darbu, ko dzīvē nebija iespējams veikt.” (417., 418. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Dodoties uz Jeruzālemi, neskatoties uz to, ka viņš zināja par naidīgo uzņemšanu, Pāvils draudzes intereses lika augstāk par savām personīgajām interesēm. Cik lielā mērā mums vajadzētu sekot viņa paraugam?

2. Ko mēs varam mācīties no Pāvila kompromisa Jeruzālemē? Kā mēs varam būt politiski korekti, neatstājot principus, pēc kuriem dzīvojam? Vai varam?

3. Draudzes vienotība vienmēr ir bijusi svarīga. Kā mēs varam mācīties strādāt kopā vienoti, pat ja mums ir atšķirīgi uzskati?

IESLODZĪJUMĀ CĒZAREJĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 24, Apd 25, Apd 26, 1kor 1:23.

ATMIŅAS PANTS:

“Es lūdzu Dievu, lai agrāk vai vēlāk ne vien tu, bet arī visi pārējie, kas šodien manī klausās, kļūtu tādi paši, kāds esmu es, tikai bez šīm važām” (Apd 26:29).

Ar Pāvila pārvešanu uz Cēzareju sākās divus gadus ilgs ieslodzījums šajā pilsētā (Apd 24:27), precīzāk -- Hēroda pilī (Apd 23:35), kas bija oficiālā Romas pārvaldnieka rezidence. Šo gadu laikā viņam bija vairākas nopratināšanas, kurās viņš stājās divu Romas pārvaldnieku (Fēliksa un Festus) un ķēniņa Agripas II priekšā, tādējādi tālāk izpildot kalpošanu, ko Dievs viņam bija devis (Apd 9:15).

Visās pratināšanās Pāvils vienmēr tika pasludināts par nevainīgu, apgalvojot, ka nav pierādījumu pret viņu, jo nebija liecinieku. Patiesībā viss stāsts bija ar nolūku parādīt, ka Pāvils nebija izdarījis neko tādu, kā dēļ viņam būtu jāsež ieslodzījumā, un ka viņš varētu tikt atbrīvots, ja viņš nebūtu vērsies pie cēzara (Apd 26:32). Tomēr šīs nopratināšanas deva viņam iespējas liecināt par Jēzu un lielo cerību, kas atrodama augšāmcelšanās apsolījumā.

Tomēr tie vienalga bija dziļa satraukuma, kā arī nogurdinoša ieslodzījuma pilni gadi, kuros apustulim, šķiet, nebija nekāda atbalsta no draudzes Jeruzālemē, kuras vadītāji vēl joprojām “loloja jūtas, ka Pāvils ir lielā mērā atbildīgs par pastāvošajiem aizspriedumiem” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 403. lpp.).

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 22. septembrī.

Fēliksa priekšā

Piecas dienas pēc Pāvila pārvešanas uz Cēzareju grupa svarīgu jūdu vadītāju – augstais priesteris, daži sinedrija locekļi un profesionāls jurists vārdā Tertullus – ieradās no Jeruzālemes un oficiāli izteica Fēliksa priekšā savu lietu pret apustuli (Apd 24:1–9).

Šī ir vienīgā lieta Apustuļu darbos, kurā apsūdzētāji piesaista juristu. Savā runā Tertullus izmēģināja interesantu stratēģiju, kā iemantot pārvaldnieka labvēlību. Tā nebija patiesība, ka Fēliksa pārvaldībā jūdi būtu baudījuši ilgu miera periodu. Patiesībā neviens cits pārvaldnieks nebija bijis tik vardarbīgs un represīvs, un šī apspiešana jūdus radīja milzīgu naidu pret romiešu valdību. Ar lielām izdomas spējām Tertullus izmantoja paša pārvaldnieka pārvaldes politiku, lai pārliecinātu viņu, ka arī šajā gadījumā viņš panāks politisku stabilitāti tikai ar smagu apspiešanu.

Tad viņš turpināja spiedienu ar trim specifiskām apsūdzībām pret Pāvilu: (1) ka Pāvils bija nemieru cēlājs, kas pastāvīgi radīja nemierus jūdus visā impērijā (Apd 24:5), (2) ka viņš bija nārcarišu sektas vadonis (Apd 24:5), kas padarīja kristietību kopumā par zināmu kaitniecisku kustību un (3) ka viņš ir mēģinājis apgānīt Jeruzālemes templi (Apd 24:6).

Izlasi Apd 24:10–19. Kā Pāvils atbildēja uz katru no šīm apsūdzībām? _____

Divi argumenti, ko izteica Pāvils, radīja triecienu apsūdzētājiem: (1) Āzijas liecinieku trūkums (Apd 24:18, 19), kas varēja padarīt izmeklēšanas procesu par nepamatotu, un (2) fakts, ka jūdi varēja runāt tikai par Pāvila pratināšanu pirms nedēļas sinedrija priekšā (Apd 24:20). Viņiem nebija, par ko viņu apsūdzēt, izņemot to, ka viņš ticēja augšāmcelšanai no mirušajiem (salīdzini ar Apd 23:6).

Fēlikss nekavējoties saprata Pāvila argumentu spēku, arī tāpēc, ka viņš zināja par kristietību, iespējams, pateicoties viņa jūdu izcelsmes sievai Drusillai. Fakts bija tāds, ka viņš nolēma atlikt lietas izskatīšanu (Apd 24:22).

Fēliksa atbilde (Apd 24:24–27) atklāj daudz vairāk par viņa raksturu: viņš vilcinājās, bija atvērts kukuļiem un izmantoja situācijas savā labā. Pāvilam bija maz izredžu uz godīgu tiesu ar tādu cilvēku kā Fēlikss.

Izlasi Apd 24:16. Pāvils teica, ka viņš vienmēr “cenšas Dieva un cilvēku priekšā paturēt tīru sirdsapziņu”. Ko tas nozīmē? Kas tev būtu jāizmaina, lai varētu teikt to pašu? _____

Fēsta priekšā

Pēc divu gadu ilgas Pāvila paturēšanas cietumā, tikai lai iegūtu jūdu labvēlību, Fēliksa vietā kā Jūdejas pārvaldnieks tika iecelts Fēsts (Apd 24:27). Fēsts valdīja no 60. līdz 62. gadam.

Izlasi Apd 25:1–5. Kā tas palīdz atklāt naidu, ko patiesības sludināšana var izraisīt cilvēkos, kas negrib tai ticēt? _____

Iespējams, tāpēc, ka viņi jau vienreiz bija cietuši neveiksmi savos mēģinājumos pārliecināt Fēliksu par apsūdzībām pret Pāvilu, vadītāji negribēja vairs neko uzsākt. Šķiet, Fēsts pirmajā Jeruzālemes apmeklējumā viņu lūdz mainīt juridiskās pozīcijas, nododot Pāvilu atpakaļ viņu rokās, lai sindrijs varētu lietu risināt saskaņā ar jūdu likumiem.

Tomēr lūgums bija tikai maskēšanās, lai noklusētu viņu patieso nodomu nogalināt Pāvilu. Lai gan Fēsts bija labprātīgs atsākt lietu, viņš teica, ka iztiesāšana notiks Cēzarejā, nevis Jeruzālemē, kas nozīmē, ka Pāvils tiks tiesāts pēc Romas likuma.

Tiklīdz Fēsts atgriezās Cēzarejā, viņš sasauca tribunālu, un Pāvila pretinieki sāka izteikt savas apsūdzības pret Pāvilu (Apd 25:7). Šajā reizē Lūka apsūdzību neatkārtot, bet, balsoties uz Pāvila atbildēm (Apd 25:8), mēs varam redzēt, ka tās bija līdzīgas pirms diviem gadiem izteiktajām, varbūt ar papildu uzsvāru, ka, būdams kūdītājs, Pāvils rada arī draudus impērijai.

Izlasi Apd 25:9–12. Kā Pāvils reaģēja, jūtot, ka Fēsts varētu izmantot viņu politiskiem nolūkiem? _____

Beigās izrādījās, ka Fēsts daudz neatšķīrās no Fēliksa attiecībā uz viņa politiskajām stratēģijām (Apd 24:27). Negribēdams jau tik agri savā pārvaldībā zaudēt jūdu atbalstu, pasludinot Pāvilu par nevainīgu, viņš izdomāja izpildīt viņu sākotnējo lūgumu: lai apustuli tiesā sindrijs Jeruzālemē.

Tomēr tas nebija pieņemams Pāvilam, kurš zināja, ka viņš nevarēja gaidīt godīgu izturēšanos, atstāts savu ienaidnieku untumiem. Tā, izmantojot savas romieša tiesības, viņš uzstāja, ka ir tiesīgs būt Romas tribunāla tiesāts un, neredzēdams citu izeju no bīstamās situācijas, viņš griezās pie Romas tiesas augstākās institūcijas, kas bija pats imperators.

Agripas priekšā

Fēsts piekrita apmierināt Pāvila lūgumu tikt sūtītam uz Romu (Apd 25:12). Vienlaikus pārvaldnieks izmantoja iespēju apmeklēt Hērodu Agripu II, lai lūgtu padomu attiecībā uz Pāvila gadījumu, īpaši attiecībā uz informāciju, ko viņam vajadzētu sūtīt imperatoram savā oficiālajā ziņojumā. Fēsts vēl nebija iepazinis jūdu iekšlietu jautājumus, un Agripa noteikti varēja viņam palīdzēt (Apd 26:2, 3).

Izlasi Apd 25:13–22. Ko Fēsts pateica Agripam par Pāvilu un ko ķēniņš atbildēja? _____

Agripa II, pēdējais no Hēroda pēcnācējiem, ieradās Cēzarejā kopā ar savu māsu Berenīki, lai apsveiktu jauno valdnieku.

Pāvila lietas aprakstā Fēsts izsaka pārsteigumu, ka pret viņu vērstās apsūdzības nebija saistītas ar uzbrukumu valstij – ne politisku, ne kriminālu. Tā vietā jautājums bija par jūdu reliģiju, īpaši par kādu Jēzu, kas “bija miris un par ko Pāvils apgalvo, ka viņš esot dzīvs” (Apd 25:19). Pāvils jau bija apliecinājis sindrijam, ka viņš tiek tiesāts Jēzus augšāmcelšanās dēļ un tagad Fēsts skaidri pasaka, ka tas patiešām ir galvenais apsūdzības jautājums.

Izlasi Apd 25:23–27. Kā Lūka apraksta ceremoniju, kurā Pāvils nāk Agripas priekšā? _____

“Un šis ārēji elegantās sabiedrības priekšā tagad stāvēja Pāvils ar saslēgtām rokām. Kāda milzīga starpība! Agripam un Berenīkei piederēja vara un stāvoklis, kuru dēļ tos godināja pasaule, bet viņiem trūka rakstura īpašību, kuras vērtē Dievs. Tie bija Viņa likumu pārkāpēji, ar samaitātu sirdi un dzīvi. Viņu rīcību Debesis nevarēja atzīt par labu.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 434. lpp.)

Ko šim stāstam vajadzētu mums mācīt par to, kā ārējais izskats, kas var būt patīkams cilvēka acīm, bieži var sniegt maldinošu priekšstatu attiecībā uz realitāti, kas aiz tā slēpjas? Kā ir ar mums pašiem? Cik atšķirīgs ir izskats no realitātes? _____

Pāvila aizstāvēšanās

Kad telpas bija sapostas un karaliskie viesi apsēdušies blakus pārvaldniekam, tika ievests cietumnieks, lai izteiktu savu aizstāvības runu, kas galvenokārt bija domāta Agripam, jo Fēsts to jau bija dzirdējis iepriekš (Apd 25:8–11).

Izlasi Apd 26:1–23. Ko Pāvils darīja savā runā Agripas priekšā? _____

Pāvila runa patiesībā bija autobiogrāfisks ziņojums par viņa dzīvi gan pirms, gan pēc atgriešanās. Satura ziņā tā atgādina Apd 22:1–21, ko viņš runāja Jeruzālemē pūļa priekšā.

Apustulis iesāka ar mēģinājumu iegūt Agripas labvēlību. Viņš izteica pateicību par iespēju nest savu lietu tik ievērojamas personas priekšā, vēl jo vairāk tāpēc, ka Agripa labi pazina visas tradīcijas un jautājumus, kas bija saistīti ar jūdu reliģiju. Šī iemesla dēļ Agripa varēja būt liels palīgs Romas pārvaldniekam, lai saprastu, ka apsūdzības, kas bija viņam izteiktas, bija bez pamata un nepareizas.

Runa var tikt iedalīta trīs daļās. Pirmajā daļā (Apd 26:4–11) Pāvils apraksta savu kādreizējo farizejisko dievbijību, kas bija plaši zināma viņa laikabiedru vidū Jeruzālemē. Kā farizejs viņš ticēja mirušo augšāmcelšanai, kas bija būtisks papildījums Israēla no senčiem mantotajai cerībai. Tāpēc jūdi runāja paši sev pretī, oponējot viņa mācībai, jo tajā nebija nekā, kas pašos pamatos nebūtu jūdīks. Bet viņš ļoti labi saprata viņu attieksmi un tas bija tāpēc, ka viņš pats reiz bija uzskatījis par neticamu to, ka Dievs būtu varējis uzcelt Jēzu, un ka viņš pats reiz bija vajājis tos, kas bija tā ticējuši.

Otrajā daļā (Apd 26:12–18) Pāvils ziņo, kā satikšanās ar Jēzu uz Damaskas ceļa un aicinājums nest evaņģēlija vēsti pagāniem bija mainījis viņa skatījumu.

Visbeidzot Pāvils saka, ka ietekme, ko viņš bija redzējis (Apd 26:19–23), bija tāda, ka viņam nebija citas iespējas kā paklausīt un īstenot savas misionāra aktivitātes, kas bija vienīgais iemesls, kāpēc viņš tagad atrodas tiesā. Tāpēc patiesais iemesls viņa ieslodzījumam nav tas, ka viņš būtu pārkāpis jūdu likumu vai apgānījis templi. Drīzāk tā bija viņa vēsts par Jēzus nāvi un augšāmcelšanos, kas bija pilnīgā saskaņā ar Rakstiem un ļāva iegūt glābšanu tādā pašā mērā arī ticīgajiem pagāniem.

Izlasi Apd 26:18. Kas saskaņā ar šo pantu notiek ar tiem, kam ir glābšana Kristū? Kā tu esi piedzīvojis šo realitāti? _____

Pāvils vadītāju priekšā

Lai gan Pāvils runāja ar Agripu, pirmais, kas uz viņa runu reaģēja, bija Fēsts, kā mēs redzējam 26:24. Fēstam nebūtu nekādu problēmu, ja Pāvils būtu runājis par dvēseles nemirstību, bet pat senie grieķu izcelsmes romieši zināja, ka abas mācības – nemirstība un augšāmcelšanās – īsti labi neiet kopā. Tāpēc viņi pieķērās pirmajai, bet otro atmeta. Tieši tāpēc Pāvils kādā citā vietā saka, ka evaņģēlijs pagāniem ir muļķība (1kor 1:23).

Cieņpilnā veidā Pāvils aizstāvēja savu uzskatu saprātīgumu un vērsās pie Agripas – pie jūda, kas varēja ne tikai saprast viņu, bet arī apstiprināt, ka tas, ko viņš saka, ir saskaņā ar ebreju praviešiem (Apd 26:25, 26).

Izlasi Apd 26:27, 28. Kāda bija Agripas reakcija uz Pāvila uzmācīgo jautājumu? _____

Pāvila jautājums nostādīja Agripu grūtā situācijā. Kā jūds viņš nekad nebūtu noliedzis savu ticību Rakstiem. No otras puses, ja viņš būtu atbildējis apstiprinoši, viņam nebūtu citas izvēles kā atzīt, ka Jēzus ir Mesija. Viņa atbilde bija gudra izkļūšana no loģiskām lamatām, kurās viņš atradās: “Vai tu mani tik ātri gribi pārliecināt kļūt par kristieti?” (Apd 26:28 NRSV, salīdzini ar citiem tulkojumiem) – šis ir labāks tulkojums grieķu tekstam nekā tradicionālais “tu mani gandrīz pārliecināji kļūt par kristieti” (NKJV).

Pāvila atbilde atklāj iespaidīgu nodošanās līmeni evaņģēlijam: “Es lūdzu Dievu, lai agrāk vai vēlāk ne vien tu, bet arī visi pārējie, kas šodien mani klausās, kļūtu tādi paši, kāds esmu es, tikai bez šīm važām” (Apd 26:29). Pēdējos vārdos apustulis nelūdza, lai viņu atbrīvo, lai viņš varētu būt brīvs kā tie, kas viņā klausās. Viņš vēlējās, lai viņi būtu līdzīgi viņam, izņemot važas. Pāvila misionāra dedzība lielā mērā pārsniedza viņa rūpes par personīgo drošību.

Izlasi Apd 26:30–32. Kā Agripa izteica pārliecību par Pāvila nevainību? _____

Fēstam bija vajadzīga Agripas palīdzība tikai ziņojuma sastādīšanai (Apd 25:25–27). Pāvila vizīte pie cēzara formāli jau bija apstiprināta (Apd 25:12). Cietumnieks vairs neatradās pārvaldnieka atbildībā.

Izlasi Apd 26:24–28. Ko Pāvils beigās piesauca un ko tam vajadzētu liecināt par to, kam vajadzētu būt mūsu augstākajai autoritātei ticības jautājumos? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Vai Agripas prāts, dzirdot šos vārdus, atgriezās pie viņa ģimenes notikumiem vēsturē un viņu neauglīgajām pūlēm pret To, ko Pāvils sludināja? Vai viņš atcerējās savu vecvectēvu Hērodu un nevainīgo Betlēmes bērnu slaktiņu? Tēvoci Antipu un Jāņa Kristītāja slepkavību? Savu tēvu un apustuļa Jēkaba slepkavību? Vai nelaimēs, kas ātri nāca pār šiem ķēniņiem, viņš saskatīja pierādījumu Dieva nepatikai, kas bija kā sekas viņu noziegumiem pret Viņa kalpiem? Vai to dienu greznība un izrādīšanās atgādināja Agripam par laiku, kad viņa paša tēvs, kas bija varenāks monarhs par viņu pašu, stāvēja tajā pašā pilsētā, ģērbies mirdzošās drēbēs, cilvēkiem saucot, ka viņš ir Dievs? Vai viņš bija aizmirsis, ka, pat pirms bija pārstājuši skanēt apbrīna pilnie saucieni, ātra un šausmīga atriebība nāca pār iedomīgo ķēniņu? Kaut kas no tā visa izskrēja cauri Agripas atmiņai. Bet viņa tukšumam glaimoja spožums ap viņu, un lepnums un sava svarīguma izjūta izdzina visas cēlākās domas.” (Elenas Vaitas komentārs, The SDA Bible Commentary 6. sēj., 1066., 1067. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet Pāvila lēmumu griezties pie cēzara. Vai šis lēmums bija pareizs (salīdzini ar Apd 25:25, 26:31, 32)? Cik lielā mērā mēs varam likumīgi pieņemt stratēģiskus lēmumus, lai pasargātu sevi, nevis pilnībā paļautos uz Dieva gādību?

2. Pārdomājiet Pāvila teikto Agripam: “Tādēļ, ķēniņ Agripa, es nevarēju būt nepaklausīgs redzējumam no debesīm” (Apd 26:19). Ko tas mums stāsta par Pāvilu? Cik uzticīgi mēs kā kristieši esam savam misijas aicinājumam (1Pēt 2:9, 10)?

3. Pāvils bija dedzīgs par cilvēkiem, nevis par skaitļiem. Pēdējā pratināšanā Cēzarejā viņš saviem klausītājiem pateica, ka viņa sirds ilgas ir, lai viņi visi būtu kā viņš, tas ir, glābti Dieva žēlastībā (Apd 26:29). Viņš savu personīgo brīvību vai taisnību negribēja vairāk par to, lai viņi piedzīvo Dieva glābšanu. Ko mēs varam mācīties no šī viņa parauga? Cik daudz mēs esam labprātīgi upurēt, lai piedzīvotu evaņģēlija izplatīšanos?

4. Agripam bija iespēja dzirdēt evaņģēliju tiešā veidā no Pāvila mutes. Un tomēr viņš to noraidīja. Kā mēs varam būt uzmanīgi, lai nepalaistu garām lielās iespējas, kad tās rodas tieši mūsu priekšā? Tas ir, kā mēs varam palikt garīgi noskaņoti uz tām realitātēm, kas ir ap mums?

CEĻOJUMS UZ ROMU

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 27, 28, Rm 1:18–20.

ATMIŅAS PANTS:

“Nebīsties, Pāvīl, tev būs jāstājas cēzara priekšā” (Apd 27:24).

Pāvils jau sen bija gribējis apciemot Romu, bet viņa arests Jeruzālemē visu izmainīja. Padodoties Jeruzālemes draudzes vadītāju legālistiskajam spiedienam, viņš atradās romiešu ieslodzījumā gandrīz piecus gadus, ieskaitot laiku, ko viņš pavadīja jūras ceļojumā uz Itāliju. Šī izmaiņa bija smags trieciens viņa misijas plāniem.

Neskatoties uz traucējumu, Jēzuss pats apsoliņa, ka apustulis liecinās par Viņu Romā (Apd 23:11). Pat ja mēs Viņu nododam, Dievs vēl joprojām mums piedāvā citas iespējas, lai gan Viņš ne vienmēr pasargā mūs no mūsu rīcības sekām. Pāvils ne tikai tika aizvests uz Romu kā cietumnieks, bet arī nav nekādu pierādījumu Bībelē, ka viņš būtu devies uz Spāniju, kā viņš to bija cerējis (Rm 15:24). Pēc tam, kad viņš tika atbrīvots no tā saucamā pirmā Romas ieslodzījuma, Pāvils atkal tika apcietināts, šoreiz mirstot mocekļa nāvē (2Tim 4:6–8) Nērona valdīšanas laikā mūsu ēras 67. gadā.

Jā, Pāvilam izdevās pabūt Romā, un, gaidot savā mājā-cietumā imperatora spriedumu, viņš sludināja, neskatoties uz važām (Ef 6:20, Flp 4:22).

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 29. septembrī.

Jūras ceļojums uz Romu

Pēc aptuveni divu gadu ilga ieslodzījuma Cēzarejā (Apd 24:27) Pāvils tika nosūtīts uz Romu. Spriežot pēc pirmās personas daudzskaitļa un bagātīgajām detaļām attiecībā uz garo un vētrainso jūras ceļojumu uz Itāliju (Apd 27:1–28:16), Lūka pavadīja Pāvilu, tāpat kā vēl kāds kristietis, vārdā Aristarhs (Apd 27:2). Vēl svarīgs tēls stāstā ir Romas centurions Jūlijs, kura uzraudzībā bija arī citi cietumnieki (Apd 27:1).

Kad viņi devās prom, bija vasaras beigas. Gavēņa laiks (Apd 27:9) attiecas uz Salīdzināšanas dienu oktobra otrajā pusē. Ziemas dēļ no ceļošanas pa Vidusjūru parasti izvairījās laikā no novembra līdz martam. Tomēr šoreiz viņi piedzīvoja grūtības jau no paša sākuma un tikai pēc lielas kavēšanās sasniedza Labo ostu Krētas salā (Apd 27:8).

Izlasi Apd 27:9–12. Kā Pāvils iesaistījās stāstā, atrodoties Labajā ostā? Kā viņa iesaistīšanās tika uzņemta? _____

Pāvila brīdinājums netika ņemts vērā, tāpēc viņi nolēma doties uz rietumiem vēl 40 jūdzes uz kādu ostu (Foinīku), kur viņi varētu droši pārļaut ziemu. Diemžēl pēkšņās laika apstākļu maiņas dēļ viņi tika ierauti tādā mežonīgā vētrā, ka kuģa apkalpei nebija citu iespēju, kā ļaut kuģim dreifēt uz dienvidrietumiem, prom no sauszemes. Drīz viņi sāka izmest kravu aiz borta un pat dažus kuģa instrumentus, izmisīgi cenšoties to atvieglot, jo kuģī jau sāka smelties ūdens. Situācija bija dramatiska. Pēc vairāku dienu ilgas vājas dienasgaismas, sliktas redzamības, spēcīga lietus un trakojošiem vējiem, nezinot, kur viņi atrodas un pilnīgi izsmelti, viņiem “zuda jebkādas cerības izglābties” (Apd 27:20).

Izlasi Apd 27:21–26. Kā Pāvils otrreiz iesaistījās stāstā? _____

Pravietiskos vārdos Pāvils izteica apkalpei vēsti, ko viņš tikko bija saņēmis no Dieva. Nebija iemesla krist izmisumā vai zaudēt cerību. Būs briesmas un zaudējumi, bet viņi visi izdzīvos.

Kāpēc tik uzticamam un sevi ziedošam Kunga kalpam, kāds bija Pāvils, bija tik daudz jācieš? Kādas mācības mēs varam gūt no viņa piedzīvojumiem? _____

Kuģa vraks

Otrreiz iesaistoties stāstā, Pāvils pārliecināja visus, kas bija uz kuģa – kopā 276 cilvēkus (Apd 27:37) –, ka, neskatoties uz to, ka viss nebeigsies spīdoši, neviens no viņiem nemirs, tikai kuģis nogrims (Apd 27:22). Pēc 14 dienām apustuļa vārdi piepildījās. Vēl joprojām atrodoties briesmīgā vētrā un kuģim atrodoties pilnīgā viļņu varā, kuģa apkalpe sajuta, ka tuvumā ir sauszeme, iespējams, tāpēc, ka viņi varēja dzirdēt krasta viļņu troksni (Apd 27:27). Pēc vairākkārtējas dziļuma mērīšanas, baidoties, ka kuģis var uzskriet krastā esošajām klintīm, viņi izmeta kuģa aizmugurē četrus enkurus, lai samazinātu ātrumu. Vienlaikus viņi izmisīgi lūdza savus dievus pēc dienasgaismas (Apd 27:28, 29).

Izlasi Apd 27:30–44. Kādas mācības mēs varam gūt no šī stāsta? _____

Ceļojuma sākumā centurions izturējās pret Pāvilu labi, bet viņam nebija iemesla uzticēties apustuļa kuģniecības padomiem. Pēc divām nedēļām viss tomēr mainījās. Pāvils bija ieguvis centuriona cieņu ar saviem paredzējumiem par kuģi (Apd 27:21–26), kas tagad tuvojās savam piepildījumam.

Pāvils aicināja cilvēkus uz kuģa paēst, citādi viņiem nebūs spēka izpeldēt krastā. Dievišķā aizgādība ne vienmēr atbrīvo mūs no tā, kas ir mūsu pienākums. “Visā šajā stāstījumā ir saglabāts labs līdzsvars starp Dieva apstiprinājumu viņu drošībai un iesaistīto cilvēku pūlēm to nodrošināt.” (David J. Williams, Acts (Grand Rapids: Baker, 1990), 438. lpp.)

Pienākot ritam, jūrnieki ieraudzīja sauszemi. Tas bija kāds līcis ar pludmali, kur viņi nolēma uzdzīt kuģi uz sauszemes. Tomēr kuģis sauszemi nerasniedza. Tas uztriecās smilšu sēklīm, un viņi to satrieca. Centurions apstādināja kareivju plānus nogalināt cietumniekus, lai viņi nevarētu izbēgt, lielā mērā Pāvila dēļ. Beigās, kā Dievs bija apsolījis, netika zaudēta neviena dzīvība.

Lai saglabātu Pāvila dzīvību, kareivjiem bija aizliegts nogalināt arī visus pārējos cietumniekus. Ko šis piedzīvojums mums stāsta par Pāvila spēku liecināt un par viņa raksturu? _____

Maltā

Tikai tad, kad viņi bija sasnieguši krastu, izdzīvojušie uzzināja, ka viņi ir Maltā, uz kādas nelielas salas Vidusjūras centrā, uz dienvidiem no Sicīlijas. Divas nedēļas viņi bija dreifējuši jūrā, ļaujoties vēja spēkam. No Labās ostas Krētā viņi bija nobraukuši aptuveni 475 jūdzes. Tagad viņiem bija jāpārlaiž trīs ziemas mēneši, pirms viņi varēja turpināt savu ceļojumu (Apd 28:11).

Izlasi Apd 28:1–10. Kas notika ar Pāvilu uz Maltas salas un kā Dievs varēja viņu izmantot?

Maltas iedzīvotāji bija ļoti draudzīgi un viesmīlīgi. Pirmais, ko viņi izdarīja ar Pāvilu un viņa cilvēkiem, kas bija visi slapji un nosaluši, bija uguns iekuršana un viņu sasildīšana. Tajā laikā gaisa temperatūra Maltā nevarēja būt augstāka par 10 grādiem pēc Celsija.

Starpgadījums ar čūsku pievērsa ļaužu uzmanību Pāvilam. Vispirms vietējie pagāni uzskatīja faktu, ka viņu sakoda čūska, par dievišķu sodu. Viņi domāja, ka Pāvils ir slepkava, kam bija izdevies izbēgt no nāves noslikstot, bet dievi vai varbūt grieķu taisnības dieviete vienalga viņu ir noķēruši. Tā kā apustulis nenomira, viņš tika celts par dievu, kā tas bija pirms vairākiem gadiem Listrā (Apd 14:8–18). Lai gan Lūka nekavējas pie epizodes, visdrīzāk ir jāpieņem, ka Pāvils izmantoja šo situāciju savā labā, lai nestu liecību par Dievu, kam viņš kalpoja.

Publijs bija vai nu romiešu pārvaldnieks Maltā vai arī vienkārši vietējais dižciltīgais, kurš uzņēma Pāvilu un viņa biedrus trīs dienas, kamēr viņi atrada vietu, kur palikt. Šī vīra tēva dziedināšana deva Pāvilam iespēju uzsākt sava veida dziedināšanas kalpošanu starp maltiešiem.

Lūkas ziņojumā nav minēts neviens, kas būtu kļuvis ticīgs, ne arī ka būtu izveidojusies kāda draudze pēc Pāvila došanās prom no Maltas. Varbūt tas nav ar nolūku, bet tas ilustrē faktu, ka mūsu misija pasaulē sniedzās tālāk par kristībām vai draudžu veidošanu. Tā ir saistīta arī ar rūpēm par cilvēku vajadzībām. Šī ir evaņģēlija praktiskā puse (Apd 20:35, salīdzini ar Tit 3:14).

Cik apbrīnojami, ka šie salas iedzīvotāji, kas nepazina Dieva likumu, izjuta dievišķu taisnību. No kurienes viņiem bija šī izjūta? Sk. Rm 1:18–20. _____

Pāvils beidzot Romā

Pēc trim Maltā pavadītiem mēnešiem Pāvils un viņa biedri beidzot varēja turpināt savu ceļojumu (Apd 28:11). Viņi ieradās Puteolās (Apd 28:13) – mūsdienu Pozzuoli pie Neapoles līča – no kurienes viņi pa sauszemi devās uz Romu (sk. Apd 28:11–16).

Vēsts par Pāvila tuvošanos Romai ātri sasniedza Romu, un no turienes ticīgo grupa ceļoja vairākas jūdzes uz dienvidiem, lai viņu sagaidītu. Lai gan viņš nekad nebija bijis Romā, apustulim bija daudz draugu šajā pilsētā: līdzstrādnieki, ticīgie, radnieki un daudzi citi, kas viņam bija ļoti dārgi (Rm 16:3–16). Satikšanās uz Apijas ceļa varētu būt īpaši aizkustinoša, ņemot vērā kuģa avāriju un faktu, ka Pāvils nu bija cietumnieks. Pateicoties šai unikālajai mīlestības parādīšanai un rūpēm no viņa mīļoto draugu puses, apustulis pateicās Dievam un jutās dziļi iedrošināts pirms stāšanās imperatora tiesas priekšā.

Savā oficiālajā ziņojumā Fēsts noteikti bija rakstījis, ka saskaņā ar Romas likumu Pāvils nebija vainīgs nekādā vērā ņemamā noziegumā (Apd 25:26, 27; 26:31, 32). Tas, iespējams, izskaidro to, kāpēc viņam bija ļauts nomāt personīgu mājokli (Apd 28:30), nevis viņš tika sūtīts uz cietumu, lai gan pēc Romas kārtības viņš visu laiku bija pieķēdēts kareivim. Tas, ka Pāvils varēja dzīvot pats uz sava rēķina, nozīmē, ka viņš varēja turpināt savu amatu (Apd 18:3).

Izlasi Apd 28:17–22. Ko Pāvils darīja, tiklīdz viņš bija apmeties Romā? _____

Lai gan Pāvils nevarēja doties uz sinagogu, sinagoga varēja nākt pie viņa. Drīz pēc savas ierašanās, sekojot savam ieradumam vispirms apmeklēt jūdus (Rm 1:16), viņš sasauca kopā vietējos jūdu vadītājus, lai apliecinātu savu nevainību un paskaidrotu (kā viņš to bija jau darījis iepriekš), ka vienīgais viņa arestēšanas iemesls bija Israēla cerība (Apd 23:6, 24:15, 26:6–8). Viņa nodoms nebija tik daudz aizstāvēt sevi, kā radīt uzticības gaisotni, kas ļāva viņam sludināt evaņģēliju, parādot, kā Jēzus augšāmcelšanās piepildīja Israēla seno cerību. Pārsteigti, ka viņi nebija saņēmuši nekādu informāciju no Jeruzālemes par Pāvilu, jūdi nolēma uz klausīt viņu.

Izlasi Apd 28:22. Ko tas mums liecina par naidu pret ticīgajiem, kas šajā laikā vēl joprojām pastāvēja? Kā mēs varam palikt uzticīgi, pat ja citi runā pret mūsu ticību? _____

Evaņģēlija uzvara

Nolikta dienā jūdi lielā skaitā sanāca klausīties Pāvila evaņģēlija vēsti (Apd 28:23).

Izlasi Apd 28:24–31. Kāds bija Pāvila nolūks, citējot Jesaju šajā kontekstā? _____

Citāts no Jes 6:9, 10 apraksta, kas notiek, kad cilvēki atsakās pieņemt dievišķo vēsti. Lai gan daži jūdi ticēja, citi neticēja, un, šī lielā strīda dēļ apustulim nebija citas izvēles, kā atkal pievērsties pagāniem (Apd 13:46, 47, 18:6).

Līdz imperatora tiesai Pāvilam bija jāgaida divus gadus. Pa to laiku, lai gan ierobežots savā mājas cietumā, viņš tik un tā varēja bez traucējumiem līdzdalīt evaņģēliju tiem, kas pie viņa nāca. Pēdējā aina Apustuļu darbos bija tā, kas uzsver evaņģēlija uzvaru, jo nekāds spēks – ne jūdu, ne romiešu – nespēja apstādināt tā virzīšanos uz priekšu.

Nav skaidrs, kāpēc Lūka noslēdz savu grāmatu šajā vietā, jo ir pierādījumi, ka, tā kā apsūdzība pret Pāvilu bija vāja, viņš tika atbrīvots no ieslodzījuma, devās vēl vienā misijas ceļojumā, tika atkal aizvests uz Romu un tur sodīts ar nāvi (2Tim 4:6–8). Varbūt ņemot vērā Lūkas literāro nolūku, kad evaņģēlijs bija izskanējis pat tālajā Romā, tas bija jau sasniedzis “pasaules galu” (Apd 1:8).

“Pāvila pacietība un darbīgums, kā arī viņa drosme un ticība ilgjā un netaisnajā ieslodzījuma laikā, bija nepārtraukta svētruna. Viņa gars, kas ir tik pretējs pasaules garam, liecināja, ka šajā cilvēkā mājā spēks, kas augstāks par visiem zemes spēkiem. Viņa piemērs pamudināja kristiešus ar vēl lielāku enerģiju iesaistīties publiskā kalpošanas darbā, no kura Pāvils tagad bija atrauts. Tādā veidā apustuļa važām bija liels iespaids, un, kad likās, ka viņa lietderība un iespējas ir stipri ierobežotas, kad, pēc visa spriežot, viņš vairs var darīt pavisam maz, tieši tad tas ievāca kūlīšus Kristum tādos laukos, kas iepriekš šķita pilnīgi nepieejami.” (Elena Vaīta “Apustuļu darbi” 464. lpp.)

No draudzes misijas perspektīvas tomēr varam teikt, ka Apustuļu darbu grāmata – jeb evaņģēlija izplatīšanas vēsture – vēl nav noslēgusies, un šeit stāstā ienākam katrs no mums. Daudzas aizraujošas un dramatisks nodaļas ir uzrakstītas gadsimtu gaitā, reizēm ar Dieva uzticīgo liecinieku asinīm. Tagad ir mūsu kārta pievienot vēl vienu, pēdējo, nodaļu (mēs tā ceram!) un pilnībā pabeigt misiju, ko Jēzus uzticēja mācekļiem, – un “tad nāks gals” (Mt 24:14).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Kristus ir uzticējis draudzei svētu uzdevumu. Katram tās loceklim jābūt kanālam, kuru Dievs var izlietot, lai pasaulē izplatītu savas žēlastības dāvanas, Kristus neizdibināmās bagātības. Neko citu Pestītājs nevēlas tik ļoti kā darbiniekus, kas, šeit dzīvojot, pārstāvētu Viņa Garu un raksturu. Un nekas pasaulei nav tik ļoti vajadzīgs kā Pestītāja mīlestības atklāšanās ticīgos cilvēkos. Visas Debesis gaida uz tādiem ļaudīm, ar kuru starpniecību Kungs var atklāt kristietības spēku.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 600. lpp.)

“Dievs ir ilgi gaidījis, lai kalpošanas gars pārņemtu visu draudzi, lai katrs strādātu Kunga labā saskaņā ar savām spējām. Ja Dieva draudzes locekļi, izpildot Evaņģēlija uzdevumu, darītu tiem norādīto darbu vajadzīgajā nozarē savās mājās un ārpus tām, tad visa pasaule drīz tiktu brīdināta, un Kungs Jēzus atgrieztos uz šo Zemi ar spēku un lielu godību.” (111. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā Lūka attēlo Pāvila ticību Dievam visā ceļojumā uz Romu? Kā citus ietekmēja šāda beznosacījuma ticība?

2. Neskatoties uz visu, ko viņš bija piedzīvojis, Pāvils nekad neatstāja savu ticību vai misiju. Romā viņš turpināja sludināt, neskatoties uz ierobežoto brīvību. Ko mēs varam darīt, kad tiekam kārdināti nesludināt kādam evaņģēliju?

3. Izlasi Rm 1:14, 15. Kāpēc Pāvils izjuta kā savu pienākumu – jeb parādu – sludināt evaņģēliju ikvienam? Vai mums ir mazāks pienākums nekā viņam? Pārdomājiet šo citātu: “Dvēseļu glābšanai vajadzētu būt ikviena kristieša dzīves darbam. Mēs esam parādnieki pasaulei tās žēlastības dēļ, ko Dievs mums ir devis, gaismas dēļ, kas mūs ir apspīdējusi, un patiesības skaistuma un spēka dēļ.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 4. sēj. 53. lpp.)

4. Izlasiet vēlreiz pantus no Jesajas grāmatas, ko Pāvils izmantoja. Kā šī doma attiecas uz mums? Jā, mums ir dota liela patiesība, bet, ja mēs nocietinām sevi pret to vai pat pret dažiem tās aspektiem, kas nesaskan ar mūsu pašu vēlmēm un ilgām, kādas briesmas mums draud garīgā ziņā?

5. Iedomājies, ka esi kareivis, kas ir piekēdēts pie Pāvila. Kā tu domā, ko viņš redzēja cilvēkā, ar ko bija tik cieši saistīts?

SATURS

l p p .

Jūs būsiat Mani liecinieki _____	5
Vasaršvētki _____	12
Dzīve pirmkristiešu draudzē _____	19
Pirmie draudzes vadītāji _____	26
Pāvila atgriešanās _____	33
Pētera kalpošana _____	40
Pāvila pirmais misijas ceļojums _____	47
Jeruzālemes koncils _____	54
Otrais misijas ceļojums _____	61
Trešais misijas ceļojums _____	68
Apcietināšana Jeruzālemē _____	75
Ieslodzījumā Cēzarejā _____	82
Ceļojums uz Romu _____	89